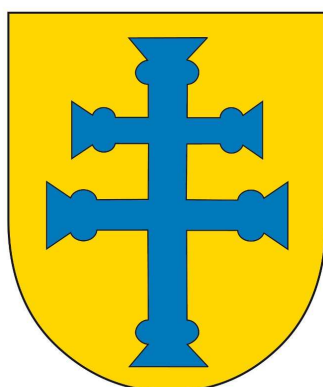

WÓJT GMINY RZECZNIÓW

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY RZECZNIÓW

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr
Rady Gminy Rzecznów
z dnia

Rzecznów 2013 r.

Opracowanie wykonano na zlecenie
Gminy Rzecznów

przez

SoftGIS s.c.
51-616 Wrocław, ul. Parkowa 25
tel. (071) 345-92-51;
NIP 898-20-01-760, REGON 932815350

Zespół autorski:

mgr inż. Radosław Jończak – główny projektant (członek ZOIU - Z- 417)
mgr inż. Józefina Sobiegraj
mgr inż. Joanna Szula

SPIS TREŚCI

WSTĘP	6
PODSTAWA SPORZĄDZENIA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY RZECZNIÓW.....	6
CEL I ZADANIA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	6
I. UWARUNKOWANIA ROZWOJU	8
1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA GMINY	9
2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z OBOWIĄZUJĄCYCH AKTÓW PRAWNYCH	12
2.1. Wnioski wynikające z polityki przestrzennej województwa mazowieckiego	12
2.2. Wnioski wynikające z polityki przestrzennej gminy	13
3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA I ZAGOSPODAROWANIA	14
3.1. Dotychczasowe przeznaczenie terenu.....	14
3.2. Dotychczasowe zagospodarowanie terenu.....	14
3.2.1. Tereny mieszkaniowe.....	14
3.2.2. Tereny usługowe.....	15
3.2.4. Tereny zabudowy produkcyjnej.....	15
4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO.....	16
4.1. Stan środowiska.....	16
4.1.1. Rzeźba terenu.....	16
4.1.2. Budowa geologiczna.....	16
4.1.3. Gleby.....	16
4.1.4. Wody.....	18
4.1.5. Warunki klimatyczne.....	20
4.1.6. Lasy.....	20
4.1.7. Flora.....	21
4.1.8. Fauna.....	22
4.1.9. Stan powietrza atmosferycznego.....	22
4.1.10. Surowce naturalne.....	23
4.2. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	23
4.2.1. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej.....	23
4.2.2. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej.....	23
4.3. Wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.....	24
4.3.1. Ochrona środowiska.....	24
4.3.2. Ochrona przyrody.....	24
4.3.3. Elementy krajobrazu kulturowego.....	25
5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ.....	26
5.1. Rys Historyczny.....	26
5.2. Struktura osadnicza.....	27
5.4. Obiekty będące w gminnej ewidencji zabytków.....	28
5.5. Stanowiska archeologiczne.....	29
6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA	30
6.1. Demografia.....	30
6.2. Struktura gospodarcza, bezrobocie.....	33
6.3. Jakość życia mieszkańców i ochrona ich zdrowia.....	36
6.4. Oświata.....	39
6.5. Kultura.....	40
6.6. Sport i rekreacja.....	41
7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA.....	42
8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY.....	45
8.1. Potrzeby rozwoju.....	45
8.2. Możliwości.....	45
9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW.....	47
10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH	48
10.1. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. O ochronie przyrody.....	48

10.2. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 1994r. Prawo górnicze i geologiczne	48
10.3. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995r. O ochronie gruntów rolnych i leśnych	48
10.4. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991r. O lasach	48
10.5. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003r. O ochronie zabytków i opiece nad zabytkami	48
10.6. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne	48
11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH	50
12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD ODZIEMNYCH	51
13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH	52
14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI	53
14.1 Stan systemu komunikacyjnego	53
14.1.1. Komunikacja drogowa	53
14.1.2. Komunikacja kolejowa	54
14.1.3. Komunikacja lotnicza	55
14.2. Stan infrastruktury technicznej	55
14.2.1. Gospodarka wodno-ściekowej	55
14.2.2. Zaopatrzenie w energię elektryczną	58
14.2.3. Zaopatrzenie w gaz	59
14.2.4. Zaopatrzenie w energię cieplną	59
14.2.5. Telekomunikacja	59
14.2.6. Gospodarka odpadami	59
15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH	61
16. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ	62
II. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	63
1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY RZECZNIÓW ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW	64
2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY	67
3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO	76
4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	80
5. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI	82
6. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	84
7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM ORAZ LOKALNYM	88
8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH ISTNIEJE OBOWIĄZEK SPORZĄDZENIA PLANÓW MIEJSCOWYCH	89
9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	90
10. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ	91
11. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI ORAZ NA OSUWANIE SIĘ MAS ZIEMNYCH	92
12. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU FILAR OCHRONNY	93
13. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENIA, REHABILITACJI I REKULTYWACJI	94
14. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW I ICH STREFY OCHRONNE	95
15. TERENY ZAMKNIĘTE	96
III. SYNTEZA USTAŁEŃ STUDIUM	97

SPIS TABEL

Tab.1. Użytkowanie terenu w gminie Rzecznów	14
Tab. 2. Gleby na terenie gminy Rzecznów	17
Tab. 3. Charakterystyka GZWP na terenie gminy Rzecznów	18
Tab.4. Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej	23
Tab.5. Zbytki wpisane do rejestru	29
Tab.6. Placówki oświatowe w Gminie Rzecznów	39
Tab.7. Parafie rzymskokatolickie w Rzecznowie	41
Tab.8. Ujęcia wody w gminie Rzecznów	55

SPIS RYCIN

Ryc.1. Położenie administracyjne gminy Rzecznów	9
Ryc. 2. Położenie fizycznogeograficzne gminy Rzecznów	10
Ryc.3 i 4. Gleby w gminie Rzecznów	17
Ryc.5. Cieki powierzchniowe i działy wodne na terenie gminy Rzecznów	19
Ryc.6. Lasy w powierzchni ogólnej	21
Ryc.7. Powierzchnie prawnie chronione w powierzchniach ogólnych	25
Ryc.8. Struktura płci i wieku	30
Ryc.9. Liczba Kobiet na 100 mężczyzn	31
Ryc.10. Ludność w wieku produkcyjnym	31
Ryc.11. Przyrost naturalny	32
Ryc.12. Urodzenia i zgony	32
Ryc.13. Wykształcenie	33
Ryc.14. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON	33
Ryc.15. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON na 1000 mieszkańców	34
Ryc.16. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON według sekcji PKD	34
Ryc.17. Bezrobocie	35
Ryc.18. Struktura zatrudnionych	36
Ryc.19. Warunki mieszkaniowe	36
Ryc.20. Warunki mieszkaniowe	37
Ryc.22. Warunki mieszkaniowe	38
Ryc.23. Opieka zdrowotna	38
Ryc.24. Szkoły podstawowe	40
Ryc.25. Gimnazja	40
Ryc.26. Biblioteki	41
Ryc.27. Wypadki i kolizje drogowe	42
Ryc.28. Dochody budżetowe	45
Ryc.29. Środki pozyskane z Unii Europejskiej	46
Ryc.31 i 32. Układ komunikacyjny	54
Ryc.33. Sieć wodociągowa	56
Ryc.34. Zużycie wody	56
Ryc.35. Kanalizacja	57
Ryc.36. Sieci elektroenergetyczne	58
Ryc.37. Odpady komunalne	60

WSTĘP

PODSTAWA SPORZĄDZENIA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY RZECZNIÓW

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, zwane dalej „studium” to dokument planistyczny, który określa politykę przestrzenną gminy, w tym zasady zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2012 poz. 647 ze zm.).

Niniejszy dokument stanowi zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rzecznów przyjętego Uchwałą Rady Gminy Rzecznów nr VIII/35/03 z dnia 24 czerwca 2003. Podstawą do sporządzenia niniejszej zmiany była uchwała Nr XVII/65/2011 Rady Gminy Rzecznów z dnia 21 grudnia 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rzecznów. Zmiana dokumentu z 2003 r. jest podyktowana przede wszystkim jego dezaktualizacją oraz koniecznością dostosowania dokumentów planistycznych do obowiązujących przepisów prawa.

Zawartość niniejszego dokumentu jest zgodna z art. 10 wspomnianej ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2012 poz. 647 ze zm.) oraz z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. 2004 nr 118 poz. 1233).

CEL I ZADANIA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2012 poz. 647 ze zm.) studium nie stanowi aktu prawa miejscowego, jest jednak podstawowym dokumentem planistycznym kształtującym politykę przestrzenną oraz wyznaczającym kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy. Studium sporządza się dla obszaru w granicach administracyjnych gminy, a jego ustalenia są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.

W myśl w/w ustawy przy sporządzaniu studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające z dokumentów planistycznych opracowanych na szczeblu krajowym (koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju), wojewódzkim (strategii rozwoju i planie zagospodarowania województwa) oraz strategii rozwoju gminy, o ile gmina dysponuje takim opracowaniem.

Studium określa kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania przestrzennego oraz lokalne zasady użytkowania terenu. Pozwala na prowadzenie gospodarki przestrzennej w sposób przemyślany, świadomy i przede wszystkim jednolity oraz rozważne planowanie inwestycji o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym.

Zasadniczym celem studium jest umożliwienie prowadzenia spójnej polityki przestrzennej, powiązanej z rozwojem gospodarczym i społecznym, z zachowaniem

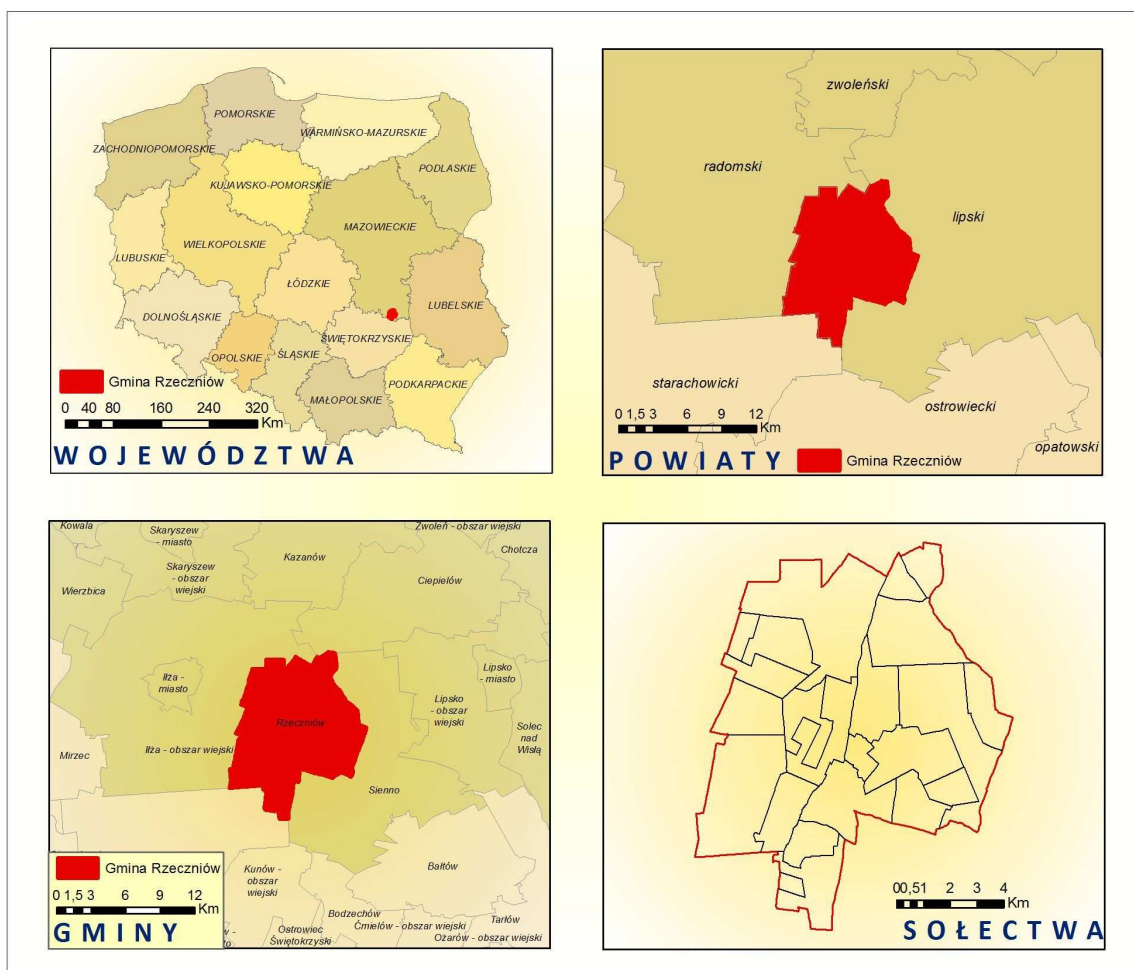
zasad zrównoważonego rozwoju. Niniejszy dokument wskazuje potencjał rozwoju przestrzennego, możliwości zagospodarowania nowych terenów oraz stopień przekształceń istniejącego zagospodarowania, a także konieczność ochrony obszarów i obiektów wartościowych. W związku z powyższym studium może stanowić swoistą ofertę promocyjną dla potencjalnych inwestorów.

Głównym celem, dla którego sporządzono zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rzecznów jest potrzeba zawarcia w studium zapisów umożliwiających przebudowę drogi wojewódzkiej nr 747 oraz budowę na terenie gminy elektrowni wiatrowych.

I. UWARUNKOWANIA ROZWOJU

1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POŁOŻENIA GMINY

Gmina Rzecznów położona jest w południowej części województwa mazowieckiego, na granicy Równiny Radomskiej oraz Przedgórze Iłżeckiego. Gmina znajduje się w powiecie lipskim i sąsiaduje z czterema innymi gminami. Gminą Ciepielów zlokalizowaną na północy, gminą Sienno na wschodzie, na zachodzie z gminą Iłża (powiat radomski), natomiast na południu z gminą Brody (powiat starachowicki, województwo świętokrzyskie). Ryc.1.

Ryc.1. Położenie administracyjne gminy Rzecznów

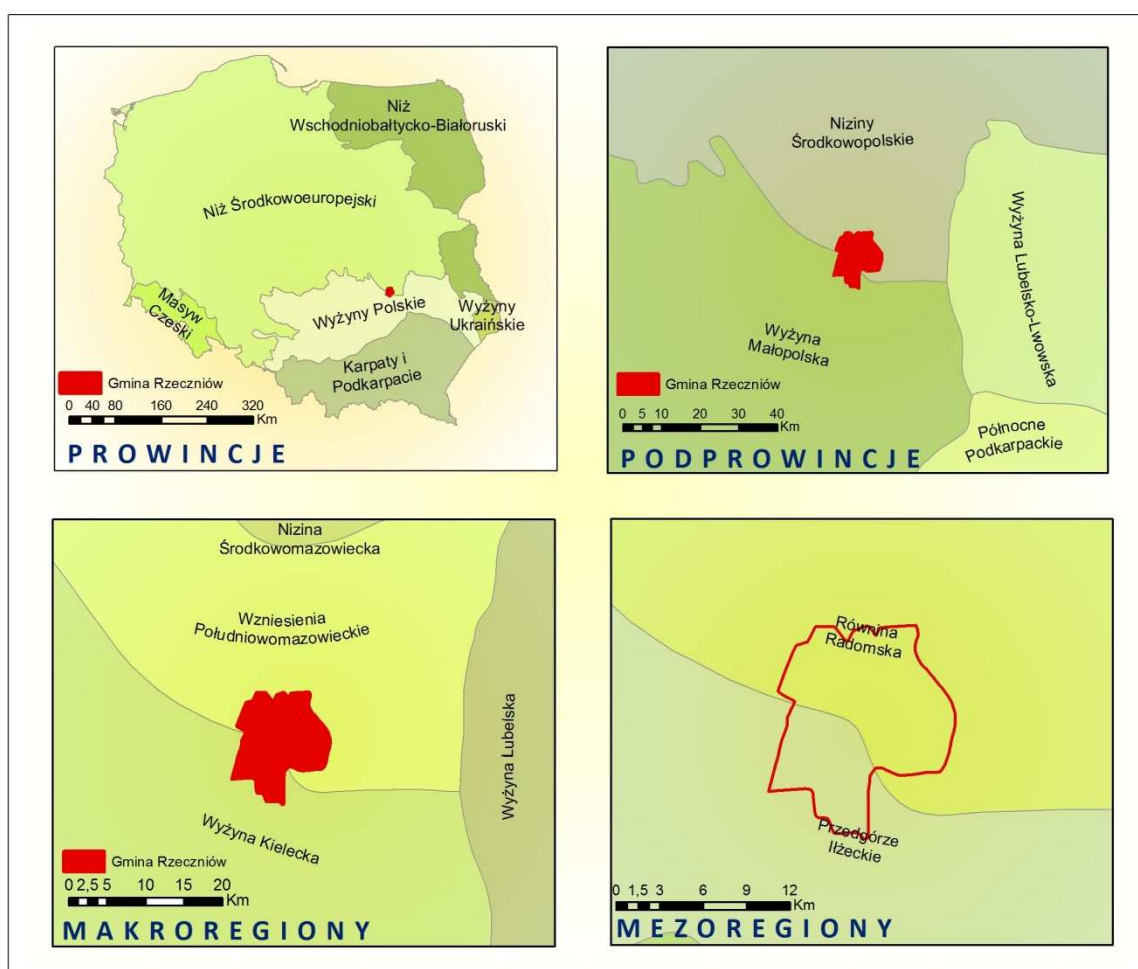
Źródło: Opracowanie własne

Gmina posiada równoleżnikowe połączenie drogowe drogą wojewódzką nr 747 (Iłża – Lublin) z drogami krajowymi nr 79 (Warszawa – Bytom) oraz nr 9 (Radom – przejście graniczne ze Słowacją w miejscowości Barwinek).

Gmina Rzecznów zajmuje powierzchnię 103,38 km² i jest piątą pod względem wielkości gminą powiatu lipskiego. W pierwszym kwartale 2011 roku gminę zamieszkiwało 4681 osób. Siedzibą władz gminy jest miejscowość Rzecznów. W jurysdykcji gminy znajdują się 24 sołectwa: Ciecierówka, Dubrawa, Grabowiec, Grechów, Kotłowacz, Jelanka, Marianów, Michałów, Osinki, Pasztowa Wola, Pasztowa Wola-Kolonia, Pawliczka, Płósy, Podkońce, Rzechów-Kolonia, Stary

Rzechów, Rzecznów, Rzecznów-Kolonia, Rzecznówek, Rybiczyna, Wincentów, Wólka Modrzejowa, Wólka Modrzejowa-Kolonia, Zawały.

Według regionalizacji fizycznogeograficznej Kondrackiego gmina Rzecznów znajduje się na obszarze Europy Zachodniej na granicy prowincji Niziny Środkowoeuropejskiej(31) oraz prowincji Wyżyny Polskie(34). Uszczegóławiając położenie fizycznogeograficzne gminy możemy powiedzieć, że należy do podprowincji Nizin Środkowopolskich (318) oraz Wyżyny Małopolskiej(342), do makroregionów Wzniesienia Południowomazowieckie(318.8) oraz Wyżyny Kieleckiej(342.3), oraz do mezoregionów Równina Radomska(318.86) oraz Przedgórze Ilżeckie(342.33).

Ryc. 2. Położenie fizycznogeograficzne gminy Rzecznów
Źródło: Opracowanie własne

Równina Radomska, w obrębie której położona jest północna część gminy Rzecznów rozpościera się na południe od Doliny Białobrzesckiej, między Przedgórzem Ilżeckim, Równiną Kozienicką i Małopolskim Przełomem Wisły obejmując powierzchnię ok. 3640 km². Jest to równina denudacyjna o zdegradowanej pokrywie utworów czwartorzędowych (w wyniku procesów peryglacjalnych), pod którą występują warstwy jurajskie i kredowe, zapadające się ku północno-wschodowi. Równinę przecinają płytkie doliny Radomki, Ilżanki i Krępianki. Jest to równina rolnicza z małym udziałem lasów.

Przedgórze Iłżeckie, do którego należy południowa część gminy rozciąga się między doliną Kamiennej na południu, a Równiną Radomską na północy. Dolina Kamiennej oddziela je od Wyżyny Sandomierskiej i Gór Świętokrzyskich. Występują tu pasma wzniesień (o wysokości 200-300 m n.p.m.) zbudowanych ze skał kredowych i jurajskich, ciągnących się z północnego zachodu na południowy wschód. Przedgórze w większej części porośnięte jest lasami Puszczy Iłżeckiej. Brak tu większych cieków, istnieją natomiast trzy zbiorniki zaporowe, również o stosunkowo niewielkiej powierzchni (koło Skarżyska, Starachowic oraz Brodów).

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z OBOWIĄZUJĄCYCH AKTÓW PRAWNYCH

2.1. Wnioski wynikające z polityki przestrzennej województwa mazowieckiego

Sejmik Województwa Mazowieckiego uchwalił w dniu 7 czerwca 2004 roku *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego*, który stanowi wykładnię polityki przestrzennej oraz wyznacza kierunki rozwoju regionu mazowieckiego.

W myśl kierunków rozwoju wskazanych w w/w dokumencie gmina Rzecznów powinna rozwijać się jako teren towarowego rolnictwa wielokierunkowego, w tym ukształtowanej specjalizacji sadowniczej. Teren gminy został wskazany jako rejon o przewadze gleb o najwyższej przydatności rolniczej. Na terenie gminy Rzecznów nie występuje żadna z powierzchniowych form ochrony przyrody i Plan nie przewiduje utworzenia na tym terenie żadnej nowej formy ochrony. Przez teren gminy nie przebiega korytarz ekologiczny wchodzący w skład sieć korytarzy ekologicznych ECONET-PL.

Jeżeli chodzi natomiast o ochronę dziedzictwa i krajobrazu kulturowego, w *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego*, miejscowość Rzecznów została określana jako wartościowy układ urbanistyczny a krajobraz kulturowy terenów położonych w południowej części gminy proponowany jest do objęcia ochroną prawną.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego, zakłada wzrost znaczenia ośrodków gminnych w obszarach peryferyjnych w celu równoważenia rozwoju województwa.

Spośród inwestycji drogowych z perspektywy gminy Rzecznów istotny jest zapis o usprawnianiu sieci dróg wojewódzkich poprzez likwidację „wąskich gardeł”, przebudowę oraz remonty. Planowana jest przebudowa DW nr 747, przebiegającej przez północną część gminy.

W zakresie infrastruktury technicznej dla gminy Rzecznów, Plan zakłada wspieranie rozwoju systemów wodociagowych oraz kanalizacyjnych a także wzrost zaopatrzenia w gaz poprzez budowę gazociągu wysokiego ciśnienia o znaczeniu regionalnym i lokalnym.

Ważnym zapisem Planu, wynikającym z *Założeń polityki energetycznej*, opracowanej przez Radę Ministrów, jest wzrost udziału energii odnawialnej. Zgodnie z zobowiązaniami integracyjnymi z Unią Europejską do 2020 roku 14% energii powinno pochodzić ze źródeł odnawialnych. W Planie przewidywana jest pomoc finansowa dla gmin inwestujących w poprawę zaopatrzenia w energię ze źródeł odnawialnych.

Strategia Rozwoju Województwa Mazowieckiego, stanowiąca spójną koncepcję działań na rzecz długotrwałego rozwoju regionu została przyjęta z założeniem, że jej realizacja będzie monitorowana a jej treść w miarę potrzeb aktualizowana. Stosownej aktualizacji dokonano w 2006 r., dostosowując dokument zasad polityki regionalnej Unii Europejskiej na lata 2007–2013. Aktualizując Strategię starano się zachować jej spójność z kierunkami strategicznymi, określonymi w dokumentach wspólnotowych i rządowych. Dzięki czemu jej treść wpisuje się w opracowane przez rząd Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013 oraz założenia ramowe Strategii Rozwoju Kraju 2007–2015.

W ww. dokumencie zdefiniowano misję strategiczną województwa, jako swoisty drogowskaz dla osób kształtujących politykę przestrzenną na niższych szczeblach. Misja strategiczna brzmi:

Mazowsze, jako najbardziej rozwinięty gospodarczo region w Polsce podejmuje uczestnictwo w rywalizacji z innymi rozwiniętymi regionami, poprzez eliminowanie dysproporcji rozwojowych, rozwój nowoczesnej gospodarki opartej na wiedzy oraz zapewnienie mieszkańcom Mazowsza optymalnych warunków do rozwoju jednostki, rodziny, jak i całej społeczności, przy jednoczesnym zachowaniu spójnego i zrównoważonego rozwoju.

Cele zawarte w Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2020 roku, które powinna realizować gmina Rzecznów, zakładają m.in. wzrost zatrudnienia i przeciwdziałanie bezrobociu, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz poprawę i promocję atrakcyjności inwestycyjnej w regionie.

2.2. Wnioski wynikające z polityki przestrzennej gminy

Niniejsze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rzecznów zmienia dokument opracowany w 2002 r., przyjęty uchwałą Rady Gminy Rzecznów Nr VIII/35/2003 z dnia 24 czerwca 2003 r. W poprzednim projekcie Studium za główny cel gminy przyjęto rolniczą funkcję gminy, rozwój przetwórstwa produktów rolnych, działania na rzecz tworzenia atrakcyjnych warunków bytowania i inwestowania.

Gmina Rzecznów nie posiada obowiązującego, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru gminy.

Uchwałami Rady Gminy Rzecznów Nr XXXII/127/2009 z dnia 29 kwietnia 2009 roku i Nr XXV/94/2008 z dnia 14 października 2008 roku przyjęto także Plan Gospodarki Odpadami oraz Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rzecznów, które regulują kwestie środowiskowe oraz prowadzą do zintegrowania gospodarki odpadami w sposób zapewniający ochronę środowiska oraz uwzględniający uwarunkowania ekonomiczne.

Procesy inwestycyjne na terenie gminy cechuje niewielki dynamizm a przekształcenia terenów nie są punktem zainteresowania mieszkańców. Najlepszym dowodem jest zaledwie 7 wniosków które wpłynęły do urzędu gminy w trakcie procedury planistycznej zbierania wniosków. Trzy wnioski dotyczyły przeznaczenia działki pod zabudowę mieszkaniową, 4 natomiast dopuszczenia lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenie gminy.

3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA I ZAGOSPODAROWANIA

3.1. Dotychczasowe przeznaczenie terenu

Gmina Rzecznów jest typową gminą rolniczą i taką też funkcję dominującą ma ustaloną w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Według ww. dokumentu uzupełniająca funkcją ma być obsługa ludności oraz funkcja gospodarcza związana z występowaniem zakładów przemysłowych drobnej wytwórczości, rzemiosła, handlu i innych realizowanych na obszarze gminy.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego teren gminy został przeznaczony pod towarowe rolnictwo wielokierunkowe.

3.2. Dotychczasowe zagospodarowanie terenu

Gmina Rzecznów zajmuje powierzchnię 10 341 ha, z czego ponad 78% stanowią użytki rolne. Ze względu na znaczne wykorzystanie rolnicze gminę cechuje niższa niż średnia krajowa lesistość, kształtująca się na poziomie niewiele ponad 16%. Pozostałe formy użytkowania stanowią mniej niż 6% powierzchni gminy. Wśród użytków rolnych przeważają grunty orne, które stanowią ponad 71% wszystkich gruntów użytkowanych rolniczo. Sady, stanowią mniej niż 4% a łąki i pastwiska w sumie 4,06%. Szczegółowe zestawienie przedstawia Tab.1.

Tab.1. Użytkowanie terenu w gminie Rzecznów

Źródło: Strategia rozwoju powiatu lipskiego

Sposób użytkowania gruntów	Powierzchnia [ha]	Powierzchnia [%]
użytki rolne	8122,5 ha	78,55 %
grunty orne	7368,3 ha	71,25%
sady	334,7 ha	3,24%
łąki trwałe	277,8 ha	2,69%
pastwiska	141,8 ha	1,37%
las i grunty leśne	1664,6 ha	16,1%
pozostałe grunty	458,8 ha	4,44 %

3.2.1. Tereny mieszkaniowe

Rozmieszczenie terenów mieszkaniowych w gminie jest stosunkowo równomierne, ale wieś gminna Rzecznów w strukturze osadniczej odgrywa mniejszą rolę, aniżeli Grabowiec posiadający cechy morfologiczne małego miasta, m.in. rynek, z którego promieniście rozchodzą się drogi prowadzące do wszystkich części gminy. Wśród układów morfologicznych pozostałych wsi dominują różnej długości ulicówki o niwowych (pasmowych) układach rozłogów.

Występująca na terenie gminy zabudowa w większości stanowi zabudowę zagrodową, kształtowaną na tradycyjnym czworoboku. Uzupełniającą formę zabudowy stanowi mieszkalnictwo jednorodzinne oraz budynki użyteczności publicznej.

3.2.2. Tereny usługowe

Usługi publiczne (w tym administracji gminnej), oświaty, zdrowia, opieki społecznej, bezpieczeństwa publicznego, kultury, usługi sakralne oraz usługi handlu i rzemiosła w większości przypadków zlokalizowane są w miejscowości Rzeczników. Spośród pozostałych ośrodków wyróżnia się przede wszystkim Grabowiec, który ze względu na swoją historię pełni prawie tak ważną rolę jak wieś gminna.

Usługi publiczne na terenie gminy świadczy Urząd Gminy Rzeczników *Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Rzecznikowie*, w ramach którego działają trzy zakłady w opiece zdrowotnej zlokalizowane w Grabowcu, Pasztovej Woli i Rzecznikowie, posterunek policji w Siennie, filia Urzędu Pocztowego w Rzecznikowie oraz agencja Pocztowa w Grabowcu oraz Biblioteki Publiczne. Na terenie gminy działa dwanaście jednostek OSP, spośród których OSP w Rzecznikowie i Pawliczce są włączone w Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy. Ważną grupę ośrodków usługowych stanowią publiczne szkoły różnego szczebla zlokalizowane w Rzecznikowie (Zespół Szkół im. Ks. Prof. Józefa Pastuszki w Rzecznikowie) oraz w Pasztovej Woli Kolonii, Grabowcu i Rzechowie Podkońcach.

W 2009 roku na terenie gminy zarejestrowanych było zaledwie 259 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. W stosunku do roku 2002 nastąpił wzrost o 50 podmiotów. Najwięcej osób prowadziło działalność w sekcji G – handel hurtowy, detaliczny i naprawa pojazdów. Najwięcej w gminie jest sklepów spożywczych. Pozostałe liczniejsze grupy podmiotów prowadzą działalność w zakresie: budownictwa, rolnictwa i transportu. Przeważają podmioty niewielkie zatrudniające 1-3 osób. Na terenie gminy działają także trzy parafie rzymskokatolickie.

3.2.3. Tereny usług turystycznych

Gmina Rzeczników należy do atrakcyjnych zakątków południowo-wschodniej części województwa mazowieckiego. Region ma bogatą historię i posiada ciekawe zabytki kultury, ale przede wszystkim stanowi dość dogodną bazę wypadową do zwiedzania południowego Mazowsza, Lubelszczyzny i Kielecczyzny, a dzięki niewielkim deniwelacją jest atrakcyjny dla początkujących kolarzy. Brak uciążliwego przemysłu sprawia natomiast, że jest to region o czystym nieskażonym powietrzu i możliwości rozwoju agroturystyki i ekologicznego rolnictwa. W Rzecznikowie i w gminach sąsiednich słabo jest rozwinięta infrastruktura służąca do obsługi ruchu turystycznego.

3.2.4. Tereny zabudowy produkcyjnej

Gmina Rzeczników to gmina typowo rolnicza. Tereny zabudowy techniczno-produkcyjnej na terenie gminy stanowią niewielki odsetek powierzchni. Działają tu trzy stacje paliw i siedem tartaków.

4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

4.1. Stan środowiska

4.1.1. Rzeźba terenu

Rzeźba terenu nie jest urozmaicona, dominują nizinne wypłaszczenia terenu. Deniwelacje na terenie gminy nie przekraczają 40 metrów. Najniżej położone tereny, w północnej części gminy, znajdują się na wysokości około 180 m n.p.m. natomiast najwyższy położony punkt – wzniesienie w południowej części gminy osiąga wysokość 220,0 m n.p.m. Obecna rzeźba obszaru gminy jest wynikiem kenozoicznych procesów geologicznych związanych z akumulacją lodowcową oraz procesami denudacyjnymi na przedpolach lodowca. W rzeźbie analizowanego obszaru występują również współczesne, antropogeniczne elementy rzeźby terenu - wyrobiska piasków czwartorzędowych długości do 200 metrów i głębokości do 5 metrów

4.1.2. Budowa geologiczna

Pod względem geologicznym obszar gminy położony jest w obrębie dwóch jednostek: północna i centralna część gminy Rzeczników znajduje się w obrębie synklinorium brzeźnego, a właściwie jego południowej części - synklinorium lubelskiego, natomiast południowa część gminy należy do północno - wschodniego obrzeża mezozoicznego Gór Świętokrzyskich. Na obszarze gminy występują utwory dewonu, jury i kredy oraz czwartorzędu. Reprezentowane przez dolomity, wapienie i ilowce utwory dewonu rozpoznano przy północno zachodniej granicy gminy. Osady jury, głównie wapienie, mułowce, piaskowce, muszłowce i margle, zalegają niezgodnie na utworach dewonu. Utwory fluwioglacjalne są wykształcone w postaci drobno i średnioziarnistych, pospółek i żwirów warstwowych równoległe i skośnie, zalegających głównie w części południowej i wschodniej gminy. Pyły, pyły piaszczyste oraz gliny pylaste szaro-żółte i występują w pasie Pawliczka – Ciecierówka. Najmłodsze osady holoceniowe reprezentują namuły, torfy, mułki i piaski o miąższości kilku metrów występujące w dolinach cieków.

4.1.3. Gleby

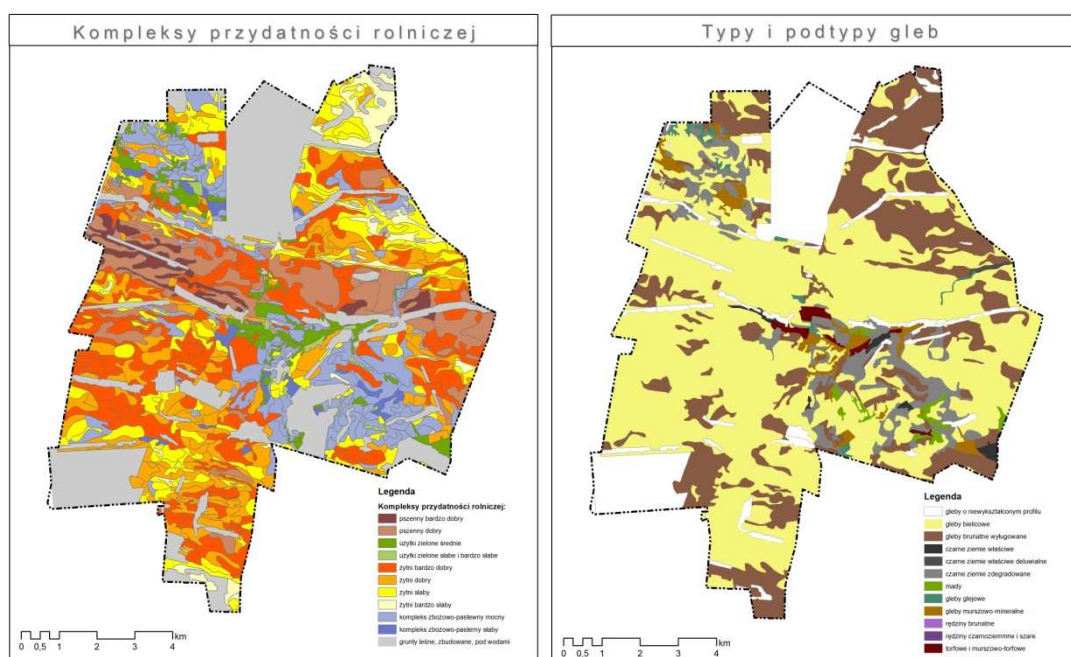
Na terenie gminy Rzeczników zdecydowanie dominują gleby bielcowe i pseudobielcowe, występujące głównie w jej centralnej części. Na północnych i południowych krańcach gminy występują dwa rozproszone kompleksy gleb brunatnych wylugowanych. W dolinie Krępanki lokalnie występują mady oraz gleby murszowe i murszowo torfowe, jednak ze względu na niewielkie arealy, nie mają one większego znaczenia rolniczego. Mimo obecności skał węglanowych w podłożu, brak jest rędzin w strukturze glebowej gminy.

Na południowym wschodzie gminy pomiędzy Siennem a Rzecznikiem znajduje się spory kompleks czarnych ziem zdegradowanych, które dają niemal najslabszy w gminie kompleks przydatności rolniczej (zbożowo-pastewny mocny). Słabszy kompleks przydatności rolniczej znajduje się jedynie na południowy wschód od miejscowości Ciecierówka (zbożowo-pastewny słaby).

Tab. 2. Gleby na terenie gminy Rzecznów
(Źródło: Mapa glebowo-rolnicza z zasobu WODGiK)

Symbol	Rodzaj Gleby	Powierzchnia	
		ha	%
A	Bielicowe	6810,3	59,76
Bw	Brunatne wylugowane	2617	22,96
d	Czarne ziemie właściwe	52,34	0,46
Dd	Czarne ziemie właściwe deluwialne	14,08	0,12
Dz	Czarne ziemie zdegradowane	653,64	5,74
F	Mady	120,61	1,06
G	Gleby glejowe	54,44	0,48
M	Gleby murszowo- mineralne	233,5	2,05
Rb	Rędziny brunatne	0	0,00
Rc	Rędziny czarnoziemne i szare	0	0,00
T	Torfowe i murszowo- torfowe	63	0,55
	Gleby o niewykształconym profilu	771,50	6,77
E	-----	5,44	0,05
		11395,85	100

Zasadniczo gleby na obszarze gminy charakteryzują się dobrą przydatnością do produkcji rolniczej. Najwartościowsze gleby (III i IV klasa bonitacyjna) położone są w dużym zwartym kompleksie w zachodnio-środkowej części gminy. Są to gleby wytworzone na utworach lessowych i lessopodobnych, które dają kompleksy przydatności pszennej dobrej lub bardzo dobrej. Na pozostałym obszarze gminy przeważają kompleksy żytne, głównie bardzo dobre i dobre. Największy udział w strukturze gruntów ornych stanowi klasa III – 36,4%, a następnie klasa bonitacyjna IV a (23 %) i IV b (18,6 %). Grunty orne klasy II stanowią zaledwie 3,4%, , klasy V - 12,9%, VI – 0,005%.

Ryc.3 i 4. Gleby w gminie Rzecznów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie mapy glebowo-rolniczej w skali 1:25 000.

Na terenie gminy Rzecznów dominują gleby o odczynie kwaśnym, często bardzo kwaśnym, wymagające wapnowania. Spowodowane jest to stanem naturalnym – typem genetycznym występujących w gminie gleb i ich skałami macierzystymi. Odporność gleb na degradację waha się od średniej do bardzo małej. Uwarunkowane jest to rodzajem skały macierzystej.

4.1.4. Wody

Wody podziemne

Na terenie gminy Rzecznów występują trzy główne poziomy wodonośne: jurajski, kredowy i czwartorzędowy. Pierwszy poziom wód podziemnych znajduje się w utworach czwartorzędowych, posiada zwierciadło swobodne, które występuje od 1 m p.p.t. w obrębie dolin rzecznych do 10 m p.p.t. w rejonie wysoczyzny w południowej części terenu. Czwartorzędowy poziom wodonośny budują zawodnione piaski i żwiry dolin rzecznych, dolin kopalnych oraz pokryw fluwioglacjalnych. W utworach kredowych występują wody o charakterze szczelinowo-porowym, o zwierciadle zarówno napiętym jak i swobodnym znajdującym się na głębokości 2 - 23 m p.p.t. Kredowy poziom wodonośny zbudowany jest z margli, wapieni, opok i piaskowców. W utworach jurajskich natomiast znajdują się wody szczelinowe i szczelinowo-krasowe o zwierciadle napiętym i swobodnym występujące na głębokości 2 – 59 m p.p.t.

Na terenie gminy eksploatowane są 2 ujęcia wodne wód głębinowych tj. w Wólce Modrzejowej i Rzecznowie. Ujęcie wody wgłębnej w Wólce Modrzejowej, ma wydajność 250m³/dobę, natomiast ujęcie w Rzecznowie wydajność aż 700m³/dobę.

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych

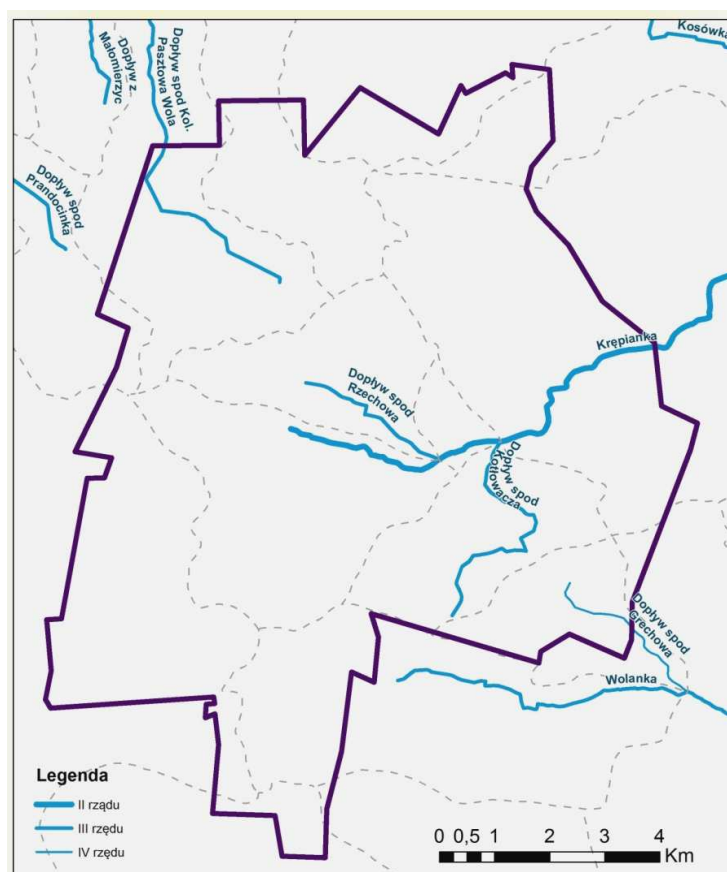
Na terenie gminy wyróżnia się dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych - GWZP nr 405 – Niecka Radomska oraz GWZP nr 420 Wierzbica - Ostrowiec. W północnej, wschodniej oraz centralnej części gminy znajduje się GZWP nr 405, który tworzą wspomniane górnokredowe margle, opoki i gezy lokalnie z wkładkami piaskowców, a w spągowej części także piaskowce glaukonitowe cenomanu. Wody podziemne charakteryzują się tu strefowością w profilu pionowym. Współczynniki filtracji osiągają wartości od 0,1 do 90,0 m/d. Wyższe parametry filtracji i większa miąższość warstwy wodonośnej występują najczęściej w strefach uskokowych, dolinach rzecznych i obniżeniach morfologicznych terenu. Warstwami izolującymi są łył trzeciorzędowe oraz glacialne gliny zwałowe. Główne kierunki przepływu wód podziemnych są skierowane ku Wiśle. W południowej części gminy zalega Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 420 Wierzbica – Ostrowiec, który tworzą, również wspomniane, górnourajskie wapienie i margle.

Tab. 3. Charakterystyka GZWP na terenie gminy Rzecznów
(Źródło: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Lipskiego)

Nazwa zbiornika	Nr zbiornika	Całkowita powierzchnia (km ²)			Typ zbiornika	Średnia głębokość (m)	Szacunkowe zasoby dyspozycyjne	
		GZWP	ONO	OWO			tys./m ³ / d	l/s/km ²
Niecka Radomska	405	3 220	400	1 770	szczel. -porowy	200	350	3,65
Wierzbica - Ostrowiec	420	614	175		szczel. -krasowy	<100	130	2,44

Wody powierzchniowe

Gmina Rzecznów położona jest w zlewni Wisły i posiada bardzo ubogą sieć hydrograficzną. Odwadniana jest przez zaledwie trzy ciek: Krępianka (ciek II rzędu), Dopływ spod Kolonii Pasztowa Wola (ciek III rzędu), Dopływ spod Rzechowa (ciek III rzędu) Dopływ spod Kotłowacza (ciek III rzędu) oraz Dopływ spod Grechowa (ciek IV rzędu). Krępianka, lewobrzeżny dopływ Wisły, swoje źródła znajduje na terenie gminy w okolicy miejscowości Rzechów. Odpływa na wschód rozdzielając tę część gminy na dwie połowy. Jej długość na obszarze gminy to 8,05 km. Rzeka ta jest nieuregulowana, na terenie gminy posiada dwa dopływy: Dopływ spod Rzechowa (3km) oraz Dopływ spod Kotłowacza (5km). Ciek o nazwie Dopływ spod Kolonii Pasztowa Wola stanowi dopływ Iłżanki i na odcinku 4 km płynie na terenie gminy. Jest to niewielka rzeka, której obszar źródłiskowy znajduje się na północ od miejscowości Pasztowa Wola – Kolonia, na wysokości 192 m n.p.m. Rzeka ta także jest nieuregulowana i zbiera wody z północnej części gminy. Ciek IV rzędu o nazwie Dopływ spod Grechowa stanowi dopływ Wolanki. Jest zlokalizowany w południowo – wschodniej części gminy, a jego długość do granic gminy to zaledwie 1,67km. Ciek wodne na terenie gminy okresowo płyną pod powierzchnią terenu, co dowodzi występowania na tym terenie zjawisk krasowych.

Ryc.5. Cieków powierzchniowe i działów wodnych na terenie gminy Rzecznów
Źródło: Opracowanie własne

Główne źródła zanieczyszczeń wód podziemnych i powierzchniowych

Głównym źródłem zanieczyszczeń, zwłaszcza dla wód powierzchniowych są niewłaściwie stosowane środki ochrony roślin oraz nawozy, w tym także bogate w związek azotu nawozy naturalne (gnojowica i obornik). Sporym zagrożeniem jest także nieuregulowana gospodarka ściekowa - brak kanalizacji, nieszczelne zbiorniki przydomowe i niekontrolowane zrzuty ścieków.

4.1.5. Warunki klimatyczne

Według klasyfikacji klimatycznej Gumińskiego, gmina Rzecznów należy do radomskiego regionu klimatycznego, który charakteryzuje się korzystniejszymi warunkami termicznymi, aniżeli regiony sąsiednie. Podobnie jak w całym kraju najcieplejsze miesiące to lipiec i sierpień, a najchłodniejsze to styczeń i luty. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi około 7,7°C. Liczba dni z temperaturą maksymalną powyżej 25°C wynosi 36 dni, natomiast dni z temperaturą poniżej 0°C jest ok. 50 – 60 w ciągu roku. Przymrozki występują średnio 190 dni w roku, z czego pierwszy przymrozek występuje zazwyczaj ok. 18 X, a ostatni 26 IV.

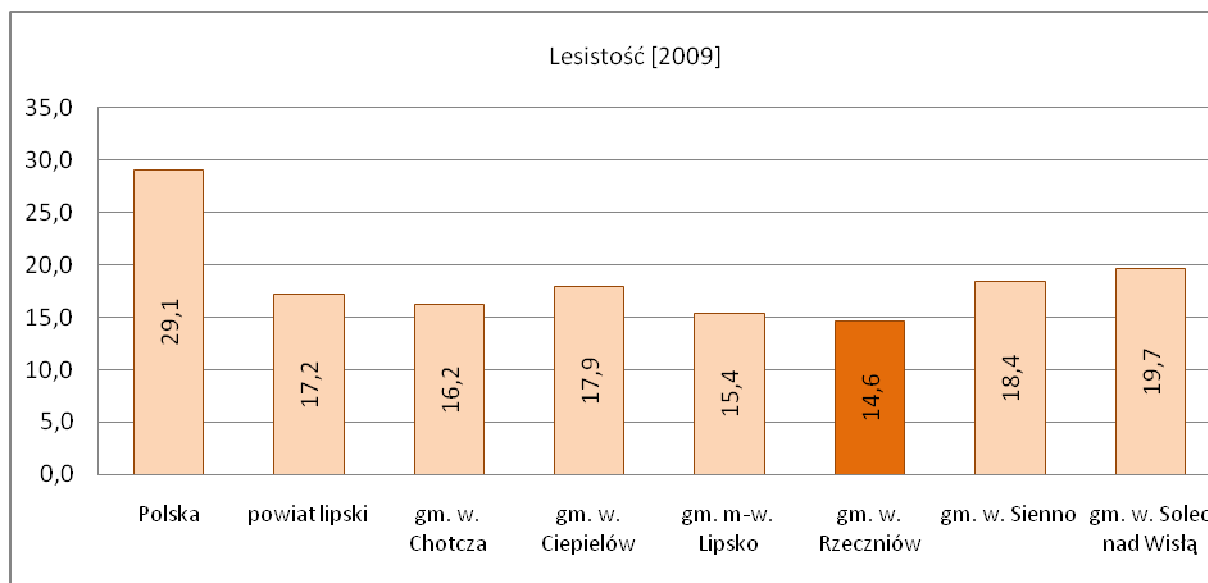
Na obszarze gminy przeważają tereny o dobrych warunkach topoklimatycznych, o dobrym przewietrzaniu, częściowo pokryte glebami o dobrej pojemności cieplnej. W gminie Rzecznów liczba dni z opadem waha się w granicach 140 -160 dni, z czego największa suma opadu przypada na okres letni z kulminacją w miesiącu lipcu (90 mm). Jesienią i wiosną opad kształtuje się na poziomie 40 mm na miesiąc, w okresie zimowym poniżej 40 mm. Średnia roczna suma opadów waha się od 550 do 650 mm i jest jedną z niższych w kraju.

Okres wegetacyjny jest stosunkowo długi i wynosi średnio 214 dni. Początek okresu wegetacyjnego przypada na 1 IV, koniec natomiast na 31 X. Na obszarze gminy Rzecznów odnotowuje się zazwyczaj ok. 141 dni całkowicie pochmurnych i 39 dni zupełnie pogodnych. Średnie roczne zachmurzenie kształtuje się na poziomie 6,6 stopnia pokrycia nieba, z czego minimum zachmurzenia przypada na miesiące czerwiec i wrzesień (5,3 stopni), a maksimum na listopad i grudzień (8 stopni).

Dominujące kierunki wiatru w roku uwarunkowane są ogólną cyrkulacją powietrza atmosferycznego i lokalnymi czynnikami m.in. rzeźbą terenu. Podobnie jak w większości regionów kraju, w Rzecznowie przeważa cyrkulacja z kierunków zachodnich. Najczęściej wiatr wieje z zachodu (21%), najrzadziej natomiast z kierunku wschodniego i północno-wschodniego (odpowiednio 4,8 i 7,2%). Stosunkowo często występują cisze atmosferyczne (17,6%). Względna wilgotność na terenie gminy waha się w granicach od 73% do 91%. Maksimum przypada na miesiące zimowe, natomiast minimum na okres wiosenny.

4.1.6. Lasy

Ze względu na stosunkowo dobre gleby i dobre warunki klimatyczne sprzyjające rozwojowi rolnictwa, cały powiat lipski charakteryzuje się wyjątkowo niską lesistością, kształtującą się w 2009 roku na poziomie 17,2%. Na tym tle gmina Rzecznów posiadała nieco niższy wskaźnik lesistości 14,6% (1509,34 ha) i znacznie niższy niż jego wartość dla Polski (29,1%) (Ryc.6.). W strukturze własności przeważają lasy państwowe, nie ma na terenie gminy lasów stanowiących własność gminy Rzecznów.

Ryc.6. Lasy w powierzchni ogólnej

Źródło: GUS, 2009

Lasy w gminie Rzecznów, wg. regionalizacji przyrodniczo - leśnej Polski, są położone w Krainie Wyżów Środkowo – Polskich. Występują one w dwóch kompleksach tj. na wschód od miejscowości Ciecierówka, oraz na zachód od miejscowości Grabowiec. Lasy państwowe są podporządkowane Nadleśnictwu Marcule. Na obszarze nadleśnictwa przeważają drzewostany jednogatunkowe, głównie sosnowe. Drzewostany olsowe występują jedynie w dolinie Krępianki. Lasy Nadleśnictwa Marcule narażone są na niekorzystne oddziaływanie czynników biotycznych i abiotycznych. Za najbardziej uciążliwe, chociaż występujące ze stosunkowo niewielkim nasileniem, należy uznać oddziaływanie emisji przemysłowych. Istotne jest oddziaływanie dużych ośrodków przemysłowych leżących w większych odległościach – Tomaszów Mazowiecki, Piotrków Trybunalski i Zagłębie Bełchatowskie, Górny Śląsk, Kraków, Ostrowiec Świętokrzyski i Zagłębie Siarkowe.

4.1.7. Flora

Ze względu na stosunkowo niewielką lesistość gminy Rzecznów roślinność nieleśna pełni ważną funkcję przyrodniczą. Szczególną rolę odgrywają zbiorowiska łąkowe, torfowe i szuwarowe w dolinach rzek. Uzupełnieniem szaty roślinnej są występujące fragmenty borów świeżych i mieszanych, grądów na obszarach wzniesionych oraz łęgów jesionowo-olsowych w dolinach rzecznych.

W drzewostanie dominuje sosna, dąb i brzoza. Rzadziej spotkać można jodłę, modrzew i świerk. Dużo bogatsze jest runo leśne, w którym znajdziemy m.in.: krzewy jałowca, jarzębiny, paprocie, wrzosy, konwalie oraz borówki czarne i poziomki. Starsze drzewostany na obszarze gminy występują sporadycznie, przeważają lasy młode w wieku 40-60 lat. W dolinach rzecznych i obniżeniach terenu często spotykać można zbiorowiska olchowe, natomiast same brzegi rzek i zbiorników wodnych porasta roślinność szuwarowa, w tym trzciną pospolitą, pałką wodną oraz tatarakiem.

W strukturze przestrzennej dominują nieleśne zbiorowiska roślinne związane z gruntami ornymi oraz półnaturalne łąki i pastwiska. Ich różnorodność wyraża

urozmaicenie siedlisk i różny stopień ich wykorzystania. Roślinność łąkowa w gminie to głównie różne gatunki wieloletnich traw, turzyc i roślin motylkowych. Spotkać można wiechlinę łąkową, życicę trwałą, kostrzewę czerwoną oraz mietlicę pospolitą.

Wśród roślin uprawnych, w strukturze zasiewów dominują zboża i ziemniaki. Uprawom zbożowym towarzyszą im głównie chwasty zbożowe tj.: stokłosa żytnia, kakał polny oraz wyka drobnokwiatowa. Roślinom okopowym towarzyszą natomiast portulaka pospolita i włośnica zielona. Ponadto na terenie gminy można spotkać charakterystyczne chwasty ruderalne m.in.: bylice pospolita, pokrzywę żegawkę, czy wiechlinę roczną.

Zadrzewienia na terenie gminy Rzecznów zajmują niewielką powierzchnię i występują w kilku formach: przywodne – w dolinie rzeki Krępianki, przydrożne, śródpolne, przyzagrodowe, pozostałe (cmentarze, parki).

4.1.8. Fauna

Fauna gminy Rzecznów jest stosunkowo uboga. Ze względu na sąsiedztwo doliny Wisły, szczególnie atrakcyjnej dla zwierząt wodno-błotnych, to tereny położone poza granicami gminy są siedliskami wielu gatunków. Można tu spotkać gatunki powszechnie występujące takie jak: zając, lis i bażant. Ponadto w sąsiedztwie kompleksów leśnych m.in. na północ od miejscowości Michałów występują sarny, jelenie i dziki. Na pozostałym obszarze gminy, użytkowanym rolniczo, występują gatunki charakterystyczne dla siedlisk polnych i łąkowych, głównie gryzonie, w tym: mysz polna, nornica a nad wodami piżmak zwany szczurem piżmowym i karczownik, pospolicie zwany „szczurem wodnym”.

4.1.9. Stan powietrza atmosferycznego

Gmina Rzecznów charakteryzuje się stosunkowo dobrym stanem powietrza atmosferycznego. Na terenie gminy nie ma zakładów przemysłowych silnie zanieczyszczających powietrze atmosferyczne, ale o jego jakości decydują także zanieczyszczenia pochodzące z ośrodków przemysłowych zlokalizowanych poza terenem gminy, w szczególności w Radomiu i województwie świętokrzyskim (w powiecie starachowickim i skarżyskim). Na terenie powiatu lipskiego nie ma punktów pomiarowych dla zanieczyszczeń powietrza. Najbliższe stanowisko pomiarowe na terenie województwa mazowieckiego znajduje się w Radomiu w odległości około 50 km na kierunku północnym.

W 2010 r. WIOŚ w Warszawie prowadził badania pomiaru stężeń jednak wyniki pomiaru są mocno uogólnione ze względu na uśrednienie ich dla całej strefy mazowieckiej, w której znajduje się gmina Rzecznów. Można założyć, że wyniki dla samej rolniczej gminy Rzecznów były lepsze, aniżeli te zaprezentowane, w których zanotowano przekroczenie normy dobowej dla pyłu MP10 - strefie nadano klasę C. Również poziom stężeń pyłu PM2.5 został przekroczony, w wyniku klasyfikacji strefa mazowiecka otrzymała klasę B. Ponadto poziomy stężenia benzo(a)piren w pyłe PM10 były bardzo wysokie, szczególnie w sezonie grzewczym, co związane jest to z niską emisją z indywidualnego ogrzewania budynków. Strefa mazowiecka w wyniku klasyfikacji otrzymała klasę C. W przypadku pozostałych zanieczyszczeń: dwutlenku azotu (NO₂), dwutlenku siarki (SO₂), benzenu (C₆H₆) oraz metali ciężkich badania wykazały poziomy zgodne z ustalonymi normami (Tab.4.).

Tab.4. Wynikowe klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej;
 Źródło: Roczna Ocena Jakości Powietrza w województwie mazowieckim, Raport WIOŚ 2010.

Lp.	Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												
			SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃ ¹⁾	As	Cd	Ni	BaP	PM2,5	
1	aglomeracja warszawska	PL1401	A	C	C	A	A	A	A	A	A	A	A	C	
2	miasto Radom	PL1403	A	A	C	A	A	A	A	A	A	A	A	B	
3	miasto Plock	PL1402	A	A	C	A	A	A	A	A	A	A	A	B	
4	strefa mazowiecka	PL1404	A	A	C	A	A	A	A	A	A	A	C	B	

¹⁾ wg poziomu docelowego

4.1.10. Surowce naturalne

Na obszarze gminy Rzecznów znajdują się jedynie nieudokumentowane złoża pospolitych surowców budowlanych, głównie piaskowców. Występują tu liczne pozostałości po eksploatacji piasków, jednak obecnie żadne wyrobisko nie jest czynne. Cała gmina znajduje się w obszarze „Lipsko”, dla którego wydana została koncesja na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego.

4.2. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

4.2.1. Stan rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Gmina Rzecznów jest gminą rolniczą. Dysponuje stosunkowo dobrymi glebami o wysokiej przydatności do produkcji rolniczej. Największy udział w strukturze gruntów ornych stanowi klasa III – 36,42%, a następnie klasa bonitacyjna IV a (23%) i IV b (18,6%). Grunty orne klasy II stanowią zaledwie 3,39%, klasy V - 12,88%, VI – 0,005%. Wśród kompleksów rolniczej przydatności przeważają kompleksy żytne, głównie bardzo dobre i dobre oraz pszenne dobre. Wartość produkcyjna użytków zielonych zmienia się w przedziale od klas bonitacyjnych III i IV (69,68%), klasy V (27,94%) do klasy VI (2,38%).

W strukturze własnościowej występują tylko gospodarstwa prywatne. Niekorzystne jest jednak rozdrobnienie gospodarstw rolnych w gminie. Średnia wielkość gospodarstwa w gminie wynosi 6,3 ha, ale prawie połowę wszystkich (46,93%) stanowią gospodarstwa od 1 do 5 ha, a ponad 30% to gospodarstwa od 5-10 ha. Gospodarstwa większe niż 15 ha stanowią zaledwie 4,88%.

Dominującym kierunkiem jest produkcja roślinna, w której przeważają uprawy zbóż i ziemniaków. Niski jest udział użytków zielonych, sadów i ogrodów. Zauważalny jest jednak wzrost powierzchni sadów, których od 2002 roku powierzchnia w gminie się podwoiła.

Słabo rozwinięta jest produkcja buraka cukrowego oraz roślin z grupy przemysłowych i pastewnych. Ponad połowa gospodarstw utrzymuje zwierzęta gospodarskie, spośród których dominuje drób i w mniejszym stopniu bydło.

4.2.2. Stan leśnej przestrzeni produkcyjnej

Lasy w gminie występują w kilku niewielkich kompleksach tj. na wschód od miejscowości Ciecierówka, na południe od miejscowości Rzecznów oraz wschód i południowy wschód od miejscowości Grabowiec. Procent gruntów leśnych i zalesionych, który wynosi niewiele ponad 16% powierzchni gminy wobec 22% w województwie, ok. 30% w kraju i ponad 40% w zaleceniach UE, jest problemem nie tylko produkcji towarowej drewna, ale także sytuacją niekorzystną pod

względem ekologicznym i klimatycznym. Na obszarze nadleśnictwa przeważają drzewostany jednogatunkowe, głównie sosnowe. Sosna jest gatunkiem panującym na 89,5 % powierzchni, w dalszej kolejności dąb 4,1%, brzoza 1,8%, jodła 1,5%, modrzew 0,6%. W podszycie spotykany jest głównie grab i leszczyna. Obecnie prowadzona jest przebudowa litych drzewostanów sosnowych na mieszane drzewostany dębowo-sosnowe dostosowując tym samym skład drzewostanu do siedliska. Drzewostany olsowe występują jedynie w dolinie Krępianki. Przeciętny wiek drzewostanów dominujących wynosi 60 lat. Drzewostanów bliskorębnych i rębnych (80-120 lat) jest bardzo mało. Lasy w gminie są rozmieszczone nierównomiernie. Największe kompleksy występują na północ od miejscowości Michałów i na południe od miejscowości Borsuki. Wiele sołectw jest zupełnie pozbawionych atrakcyjnego sąsiedztwa terenów leśnych.

Gospodarka leśna prowadzona jest w poparciu o plany urządzenia lasów, na zasadach zrównoważonego rozwoju. Jej głównymi celami jest zachowanie i ochrona całej naturalnej zmienności przyrody leśnej, z uwzględnieniem kierunków ewolucji w ekosystemach leśnych oraz zapewnienie, szybszego niż w procesach naturalnych, tempa przywracania zgodności biocenozy leśnej z biotopem poprzez przebudowę drzewostanów, z wykorzystaniem sukcesji naturalnej.

4.3. Wymogi ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

4.3.1. Ochrona środowiska

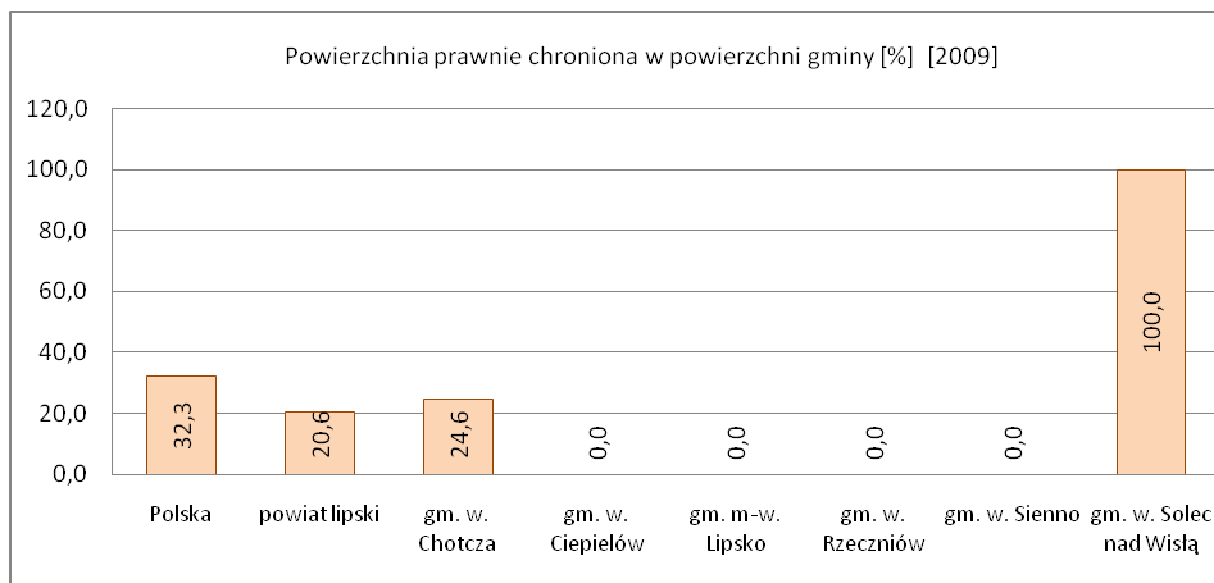
Podstawowym dokumentem regulującym działania z zakresu ochrony środowiska na terenie gminy jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2008 nr 25 poz. 150) oraz opracowany na mocy tej ustawy Gminny Program Ochrony Środowiska.

Działania inwestycyjne samorządu gminy Rzeczników z zakresu ochrony środowiska dotyczyły głównie kolejnych odcinków kanalizacji. Na inwestycje te zaciągnięto długoterminowe pożyczki w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Z obiektów zasadniczo służących ochronie środowiska na terenie gminy funkcjonuje biologiczna, kontenerowa oczyszczalnia ścieków typu BIOBLOK PS 200 o pojemności 200 m³/dobę.

4.3.2. Ochrona przyrody

Żaden teren na obszarze gminy nie został objęty ochroną obszarową na mocy ustawy O ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004. Na terenie gminy nie ustanowiono także, żadnego pomnika przyrody. W związku z tym jedyną formą ochrony przyrody prowadzoną na terenie gminy jest ochrona gatunkowa roślin i zwierząt.

Jak widać na Ryc.7., wśród gmin powiatu lipskiego, brak obszarowych prawnych form ochrony przyrody, nie jest niczym nadzwyczajnym. Na tle Sienna, Ciepłowa, Lipska i Rzecznikowa, znacznie wybija się gmina Solec nad Wisłą, w której prawnie chronione jest 100% powierzchni. Gmina Rzeczników nie planuje wprowadzenia żadnych nowych form ochrony przyrody.

Ryc.7. Powierzchnie prawnie chronione w powierzchniach ogólnych.

Źródło: GUS, 2009

4.3.3. Elementy krajobrazu kulturowego

Krajobraz kulturowy można rozumieć jako antropogenicznie ukształtowany fragment przestrzeni geograficznej, powstały w wyniku zespolenia oddziaływań środowiskowych i kulturowych, tworzących specyficzną strukturę, objawiającą się regionalną odrębnością, postrzeganą jako swoistą fizjonomię (Myga-Piątek, 2001, Nita, Myga-Piątek, 2006). W grupie krajobrazów kulturowych (antropogenicznych) można wyróżnić podtypy związane z dominującym rodzajem działalności człowieka i stopniem przeobrażenia środowiska geograficznego. Najczęściej wyróżnia się podtypy krajobrazów: rolniczy, miejski, przemysłowy, pogórnicy, turystyczny i sztuczny.

Do najcenniejszych elementów krajobrazu kulturowego na terenie gminy należą małomiasteczkowy układ urbanistyczny Grabowca oraz krajobraz obszarów wiejskich położonych w pozostałej części gminy, proponowany do objęcia ochroną prawną w planie zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego, obejmujący głównie wsie o typie morfologicznym ulicówek z niwowym układem rozłogów.

5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

5.1. Rys Historyczny

Teren gminy Rzecznów ma wielowiekową historię, podczas której wielokrotnie zmieniał właściciela. W czasach pierwszych Piastów teren ten należał do dzielnicy sandomierskiej w kasztelani radomskiej. Gdy w 1138 roku Bolesław III Krzywousty ogłosił rozbić dzielnicowe, dzielnica sandomierska często stawała się terenem walk domowych. W XIII w. tereny te najechali Tatarzy, powodując jeszcze większe zniszczenia. Na początku XIV wieku dzielnica sandomierska stała się częścią zjednoczonego Królestwa Polskiego i zaczęła odbudowywać wcześniejsze straty. Czasów króla Stefana Batorego 1576 – 1586 i Zygmunta III Wazy 1587 – 1632 sięgają dzieje parafii w Rzecznowie, kiedy to pobożny dziedzic dóbr wsi Rzecznów Jan Skarszewski zbudował drewniany kościół (przed 1590 rokiem), gdyż mieszkańcy Rzecznowa mieli daleko chodzić do kościoła w Siennie. W 1602 majątek wsi oszacowano na 10,000 zł. pol., co świadczyło o jej szybkim rozwoju. Rozwojowi położył kres potop szwedzki z lat 1655-57, podczas którego przez teren gminy maszerowały, siejąc spustoszenie, wojska szwedzkie i siedmiogrodzkie. Liczba ludności znacznie się zmniejszyła. W wieku XVII nie powstawały nowe osady. Po pożarze pod koniec XVII wieku zbudowano drugi kościół murowany z piaskowca, wysoki, mający spiczasty dach pokryty dachówką wzorowany na gotyckim kościele w Siennie. Fundatorką kościoła była nieznana niewiasta, która zmarła w 1709 roku, jej portret wisi na obrazie w zakrystii. Z tego okresu pochodzi tytuł kościoła św. Restytuta, gdyż 16 maja 1685 roku z cmentarza Potaniana w Rzymie przekazano relikwie św. Restytuta – Biskupa Kartaginy i męczennika - dla hrabiego Stefana Grudzińskiego, ten z kolei przekazał je dla Katarzyny, wdowy po Stanisławie Skarszewskim – kasztelanie wójnickim, aby umieściła je w kościele w Rzecznowie.

Kiedy w 1795 roku dokonano ostatecznego rozbioru polski powiat radomski, w tym i Rzecznów znalazł się w obrębie Galicji Zachodniej, w zaborze austriackim. W 1809 roku, na skutek wojen napoleońskich teren ten wszedł w skład Księstwa Warszawskiego a następnie Królestwa Polskiego pod berłem cara. Rosja próbowała upodobnić administrację Polski do swojego państwa, czemu miała służyć zamiana województw na gubernie, przeprowadzona w 1837 roku. W 1845 roku zmniejszono liczbę guberni, utworzono jedną dużą gubernię radomską. Wiadomo, że na terenach obecnej gminy w okresie powstania styczniowego często walczyli Langiewicz i Czachowski. Ten ostatni zginął w Jaworze, zaledwie kilka kilometrów od Rzecznowa. Ogromne zmiany na radomskiej wsi nastąpiły 1864 r., kiedy to na mocy ukazu carskiego dokonano uwłaszczenia chłopów, aby odciągnąć ich od powstania. W 1867 roku Rosja wprowadziła kolejną, już ostatnią reformę administracyjną. Wraz z nią utworzono gminy będące samorządami wiejskimi. Większość terenów obecnej gminy znalazła się w nowo powstałej gminie Rzecznów, w powiecie iłżeckim. Gminę tworzyły zarówno grunty włościańskie (chłopskie) jak i dworskie (folwarki). W 1914 roku wybuchła I wojna światowa, a teren gminy Rzecznów stał się areną zmagania wojennych między Rosją a Austro-Węgrami. Rosjanie w 1915 roku zostali wyparci z tych terenów a powiat iłżecki wszedł w skład okupacyjnego generał-gubernatorstwa austriackiego z siedzibą w Lublinie.

W listopadzie 1918 roku Polska odzyskała niepodległość. Utrzymano podział na gminy i powiaty. Zamiast guberni utworzono województwa. Powiat iłżecki wszedł w skład województwa kieleckiego. Granice powiatów i gmin nie zmieniły się. Rok 1939 przyniósł klęskę wrześniową, zniszczenia i spalenie 5 wsi na terenie gminy w czasie bitwy pod Iłżą. W 1941 powstała silna konspiracja podporządkowana Armii Krajowej. Od wiosny 1944 roku w walkach z okupantem bierze udział początkowo oddział, a od lipca II Brygada AL "Świt" pod dowództwem Tadeusza Maja "Łokietka". W walkach tej brygady brało udział 130 mieszkańców Rzeczniowa i najbliższych okolic. Wojna przyczyniła się do dalszego zubożenia mieszkańców. Wsie Pasztowa Wola, Rzechów Wieś i Rzechów Kolonia były spalone. Wszystkie wsie gminy były przeludnione i całkowicie wyeksploatowane przez okupanta. Szkoły zostały zdewastowane i brakowało kadry nauczycielskiej. W roku 1949 Rzecznów zelektryfikowano a nauczaniem objęto wszystkich analfabetów. Nastąpił duży skok w rozwoju Gminnej Biblioteki Publicznej, której księgozbiór z 80 woluminów w 1947 roku wzrósł do 1516 woluminów. Do wyzwolonych miast i na Ziemi Zachodnie wyjechało ponad 400 osób. W szkołach średnich uczyło się 50 absolwentów szkół podstawowych z rzeczniofskich wsi. Zakończono także odbudowę wsi zniszczonych w 1939 r. W latach 1967 – 1968 wybudowano remizę OSP. Straż wyposażono w zmechanizowany sprzęt gaśniczy z autami włącznie. W 1986 r. rozpoczęto prace przy budowie nowego budynku Urzędu Gminy, a rok później rozpoczęto budowę nowej strażnicy OSP w Rzeczniowie. W 1990 r. przystąpiono do rozbudowy Publicznej Szkoły Podstawowej w Rzeczniowie, w 1992 r. zbudowano stację wodociągową a rok później zaczęto wodociągować gminę. W roku 1994 powstała oczyszczalnia ścieków w Rzeczniowie, w 1999 r. gminę strefonizowano a w roku 2000, w wyremontowanym budynku dawnej szkoły podstawowej, otwarto gimnazjum.

5.2. Struktura osadnicza

W gminie Rzecznów nie występują duże kompleksy leśne ani rozległe zbiorniki wodne, dzięki czemu sieć osadnicza jest rozmieszczona w miarę równomiernie, aczkolwiek więcej mieszkańców zamieszkuje w części wschodniej na granicy z gminą Siemno, gdyż w tej części zlokalizowane są większe miejscowości. Wieś gminna Rzecznów w strukturze osadniczej odgrywa mniejszą rolę, aniżeli Grabowiec posiadający cechy morfologiczne małego miasta, m.in. rynek. Grabowiec faktycznie lokowany był jako miasto, niestety utracił prawa miejskie na skutek ukazu carskiego po powstaniu styczniowym. Z Grabowca, promieniście rozchodzą się drogi prowadzące do wszystkich części gminy. Wśród układów morfologicznych pozostałych wsi dominują różnej długości ulicówki o niwowych (pasmowych) układach rozłogów.

Występująca na terenie gminy zabudowa w większości stanowi zabudowę siedliskową, kształtowaną na tradycyjnym czworoboku. Uzupełniającą formę zabudowy stanowi mieszkalnictwo jednorodzinne oraz budynki użyteczności publicznej.

5.3. Obiekty objęte ochroną konserwatorską

Najcenniejszym zabytkiem gminy Rzecznów jest gotycki **kościół p.w. św. Najświętszej Maryi Panny i św. Restytuta w Rzecznowie**. Kościół w Rzecznowie jest jednonawowy, murowany z piaskowca, niesklepiony, posadzka z kamienia tumlińskiego, ułożona została w 1904 r. Usytuowany jest na osi wschód-zachód. Od strony południowej kościoła zlokalizowana jest kaplica św. Restytuta, od północy kaplica Matki Bożej Bolesnej. Kaplice z kościołem stanowią kształt krzyża i są sklepione. Pod kaplicami i w środku kościoła znajdują się groby.

Murowana **dzwonnica** pochodząca z I poł. XVIII w. jest usytuowana koło kościoła murowana przez którą prowadzi wejście na cmentarz kościelny. Obecnie u góry wiszą dwa dzwony aktualnie używane (w 1941 r. Niemcy zabrali 3 dzwony) 2001 r. została wyremontowana, remont polegał na osuszaniu fundamentów, konserwacji dzwonów, wymianie i pomalowaniu tynku.

Kaplica św. Restytuta posiada ołtarz z dwoma obrazami: główny św. Restytuta i na zasuwie Przemienienia Pańskiego. Poniżej obrazu w trumience są relikwie św. Restytuta (nie ma pewności co do ich autentyczności, ponieważ w 1842 r. zostały skradzione).

Kaplica Matki Bożej Bolesnej znajduje się po stronie północnej kościoła. Ma ona stary oryginalny obraz, który przedstawia dzieciątka Jezus i Matkę Boską. Na zasłonie widzimy obraz Pana Jezusa na krzyżu. Poniżej znajduje się obraz przedstawiający Zwiastowanie N.M.P. (na desce) oraz litery G.F., między którymi znajduje się herb Ostoja i litery P.K. obok krzyża z koroną.

Zestawienie wszystkich obiektów, które zostały objęte ochroną konserwatorską na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2003 Nr 162 poz. 1568) przedstawia Tab.5.

Tab.5. Zabytki wpisane do rejestru; Źródło: WUOZ w Radomiu

L.p.	Obiekt	Adres	Wiek	Nr rej. zabytku
1.	Kościół parafialny p.w. św. Mikołaja	Grabowiec ul. Kościelna 5	XVII	159/A z 23.06. 1967 r. oraz 63/A z 05. 05. 1981 r.
2.	Zespół kościoła parafialnego p.w. Niepokalanego Poczęcia N.M.P.	Rzecznów 3	XVIII	184 z 11. 02. 1967 r. oraz 137/A z 15. 02. 1982 r.
	- kościół			490 z 23. 03. 1957 r. oraz 137/A z 15. 02. 1982 r.
	- dzwonnica			826 z 28. 01. 1959 r. oraz 137/A z 15. 02. 1982 r.
	- kostnica			827 z 28. 01. 1959 r. oraz 137/A z 15. 02. 1982 r.
	- kaplica - ogrodzenie			
3.	Kapliczka przydrożna z XVIII w.		XVIII	825 z 28. 01. 1959 r.

5.4. Obiekty będące w gminnej ewidencji zabytków

Na terenie gminy Rzecznów znajduje się wiele obiektów zabytkowych Są to głównie drewniane i murowane domy z początku XX w., figury, krzyże i kaplice przydrożne. Niestety gmina nie posiada gminnej ewidencji zabytków. Obiekty te, mimo, iż nie skatalogowane, stanowią bardzo cenne elementy środowiska kulturowego, świadczą o tożsamości kulturowej mieszkańców, a nierzadko są świadkami historii regionu.

Jednym z takich obiektów jest niewątpliwie **Kopiec Nieznanego Żołnierza - Legionisty w Grabowcu** Napis znajdujący się na płycie głosi: *Żołnierzowi polskiemu szkoły powszechne - Grabowiec i Dubrawa z 1926 r.*

W 2002 roku zinwentaryzowano i opisano na terenie gminy 96 obiektów kultu religijnego i miejsc pamięci narodowej. Z zestawienia wynika, że na terenie gminy są 3 kościoły, 14 kapliczek, 28 figurek i 46 krzyży oraz 3 pomniki i 2 tablice pamiątkowe.

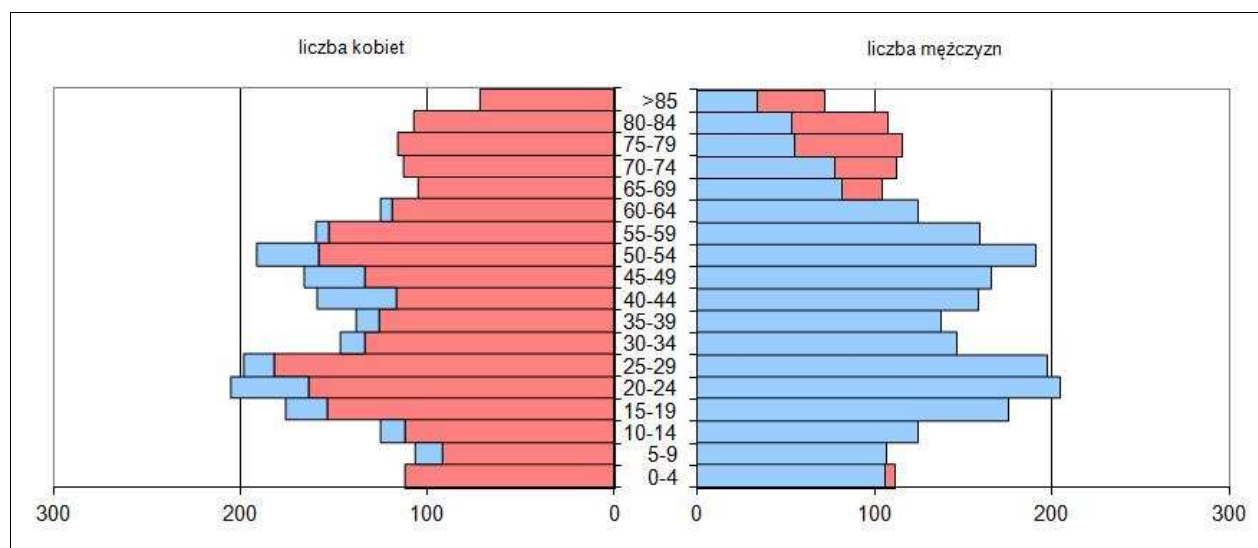
5.5. Stanowiska archeologiczne

Na terenie gminy znajdują się niezewidencjonowane stanowiska archeologiczne z różnych okresów historycznych. Stanowiska archeologiczne to obszary w granicach, których znajdują się zabytki archeologiczne o znanej lokalizacji. Do zabytków archeologicznych zaliczamy zabytki nieruchome, będący powierzchniową, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem.

6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

6.1. Demografia

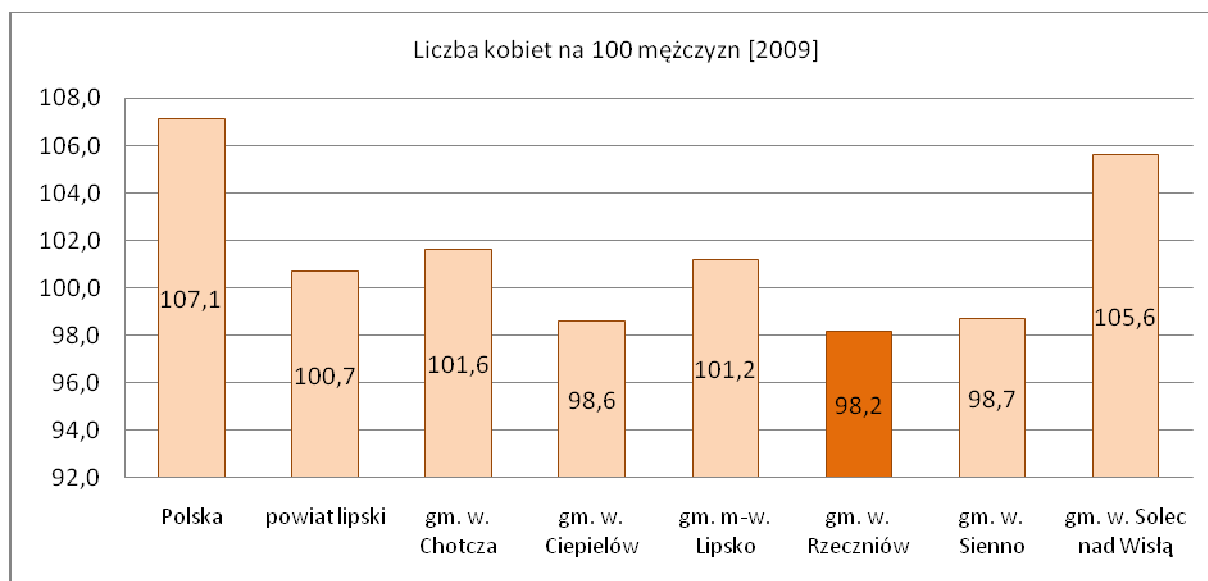
Piramida płci i wieku mieszkańców gminy Rzecznów posiada kształt zbliżony do kształtu piramidy dla całego kraju (Ryc.8.). Wyraźnie zaznaczają się na niej dwa wyższe demograficzne, jeden będący odpowiedzią społeczeństwa na straty wojenne oraz okres niepokoju, który nie służył zakładaniu i powiększaniu rodzin, oraz drugi, będący echem pierwszego, związany z wchodzeniem w dorosłość osób urodzonych w czasie wyżu. Pierwszy z nich, tzw. powojenny wyż kompensacyjny przypadający na lata 50 na wykresie zaznacza się zwiększoną liczbą osób w wieku 50-60 lat. Z drugim wyżem demograficznym mieliśmy natomiast do czynienia w latach 80., co z kolei zaznacza się na wykresie jako zwiększona liczba osób w wieku 20-30 lat. Pomędzy wspomnianymi wyżami zaznaczają się niższe demograficzne – pierwszy przypadający na lata wojny i skutkujący zmniejszoną liczbą osób w wieku 70-75, oraz jego echo przypadające na lata 60. kiedy to rodziny zakładały osoby urodzone w czasie II wojny światowej. Ponadto na piramidzie płci i wieku mieszkańców Rzecznowa można zaobserwować inne charakterystyczne cechy tj. wyraźne podcięcie piramidy oraz znaczną nadwyżkę kobiet nad mężczyznami powyżej 60 roku życia. Podcięcie piramidy to echo niżu demograficznego lat 60., na które dodatkowo nałożyła się kulturowa zmiana modelu rodziny oraz przesunięcie macierzyństwa z przedziału 20-24 na 25-29, a nawet 30-34. Piramida zwężająca się u podstawy jest charakterystyczna dla starzejących się społeczeństw i nosi nazwę piramidy regresywnej.

Ryc.8. Struktura płci i wieku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2005

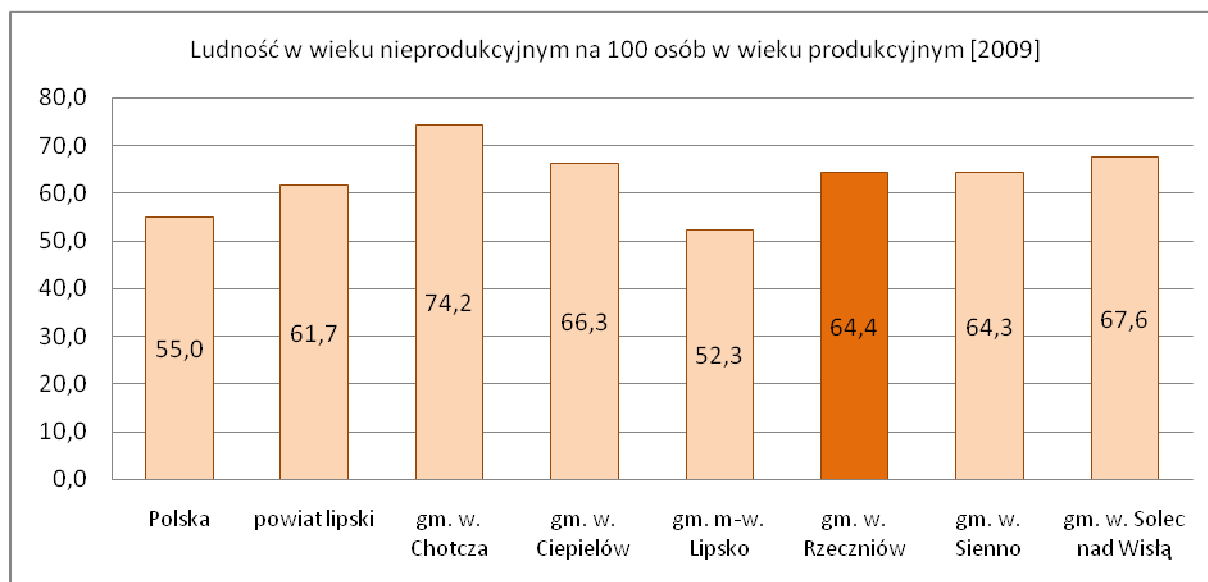
Niekorzystną strukturę płci potwierdza wykres na Ryc.9., na którym widzimy, że liczba kobiet na 100 mężczyzn w gminie Rzecznów i w niemal wszystkich gminach powiatu jest znacznie niższa niż średnia krajowa.

Ryc.9. Liczba Kobiet na 100 mężczyzn

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

Starzenie się społeczeństwa w gminie Rzecznów jest także widoczne na Ryc.10., która przedstawia obciążenie osób w wieku produkcyjnym osobami w wieku nieprodukcyjnym. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym (mężczyźni i kobiety w wieku 0-17 lat) oraz w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety - 60 lat i więcej). Widzimy, że w gminie wspomniany wskaźnik jest wyższy niż średnia krajowa i na każde 100 osób w wieku produkcyjnym przypada niemal 65 osób w wieku nieprodukcyjnym.

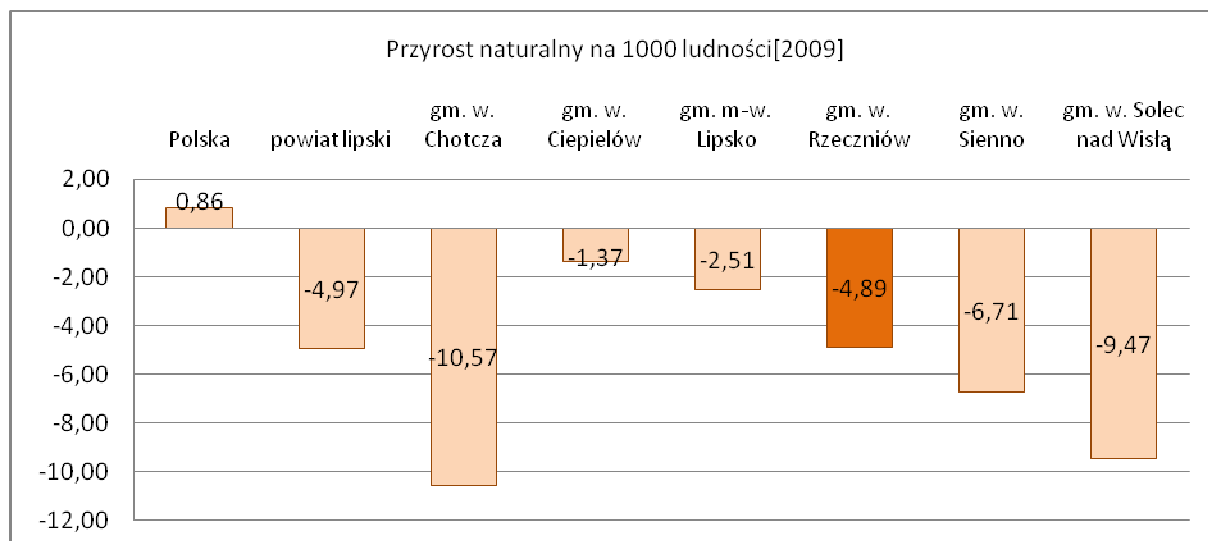

Ryc.10. Ludność w wieku produkcyjnym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

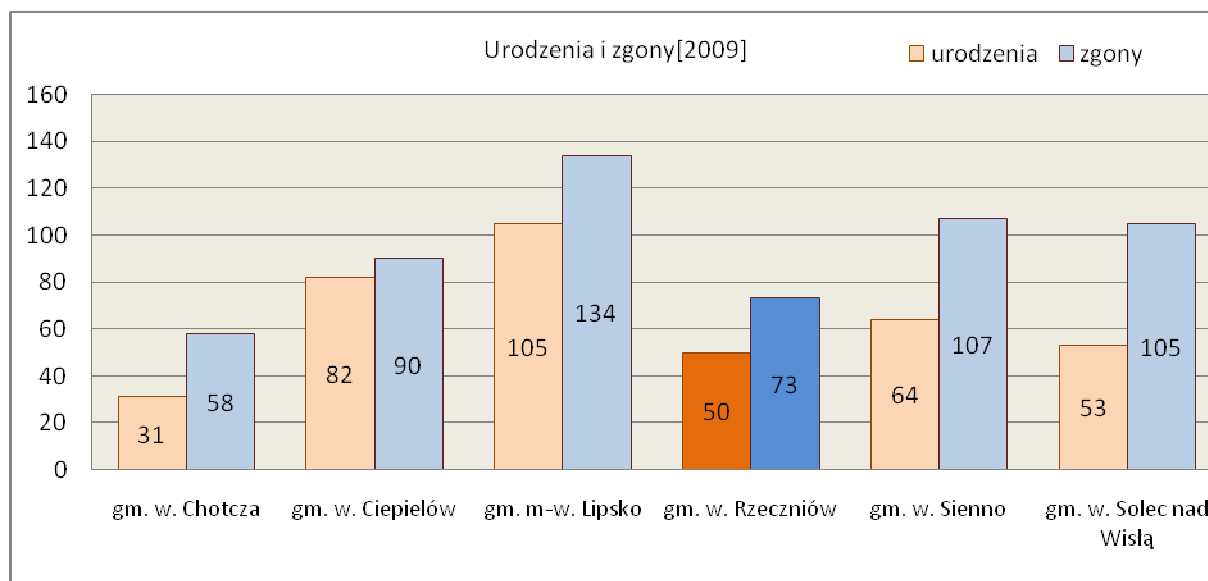
Bardzo niski, na tle całego kraju, jest także przyrost naturalny w całym powiecie lipskim. W gminie Rzecznów wynosi on aż -4,98 ‰ (Ryc.11.). Ma to niewątpliwie związek ze wspomnianą nadwyżką młodych mężczyzn nad kobietami,

która nie służy zakładaniu rodziny i tym samym zwiększeniu urodzeń. Ponadto w starzejących się społecznościach stale zwiększa się liczba zgonów, która również powoduje obniżenie wskaźnika przyrostu naturalnego. Jak widzimy na Ryc.12., w gminie Rzecznów liczba zgonów była o ponad 30% wyższa niż liczba urodzeń.

Ryc.11. Przyrost naturalny

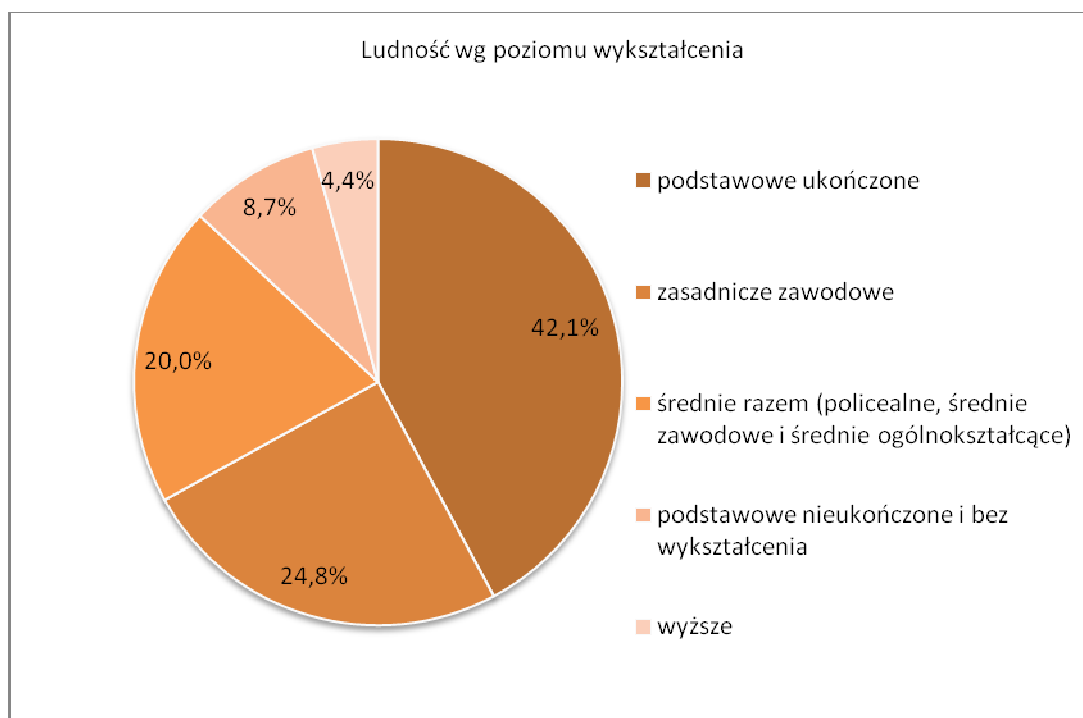
Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

Ryc.12. Urodzenia i zgony

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

Jeżeli chodzi o poziom wykształcenia mieszkańców gminy to ostatnie badania w tym kierunku przeprowadzone były w ramach spisu powszechnego w 2002 roku (Ryc.13). Wykazały one, że wykształcenie podstawowe posiada nieco ponad 42% mieszkańców. Wykształcenie zawodowe posiada 24,8%, a średnie równo 20%. Osoby posiadające nieukończone wykształcenie podstawowe, lub zupełny brak wykształcenia stanowią ponad 8,5% i jest to niestety dwa razy więcej niż średnia dla całego kraju. Niespełna 4,5% mieszkańców posiada dyplom ukończenia wyższej uczelni.

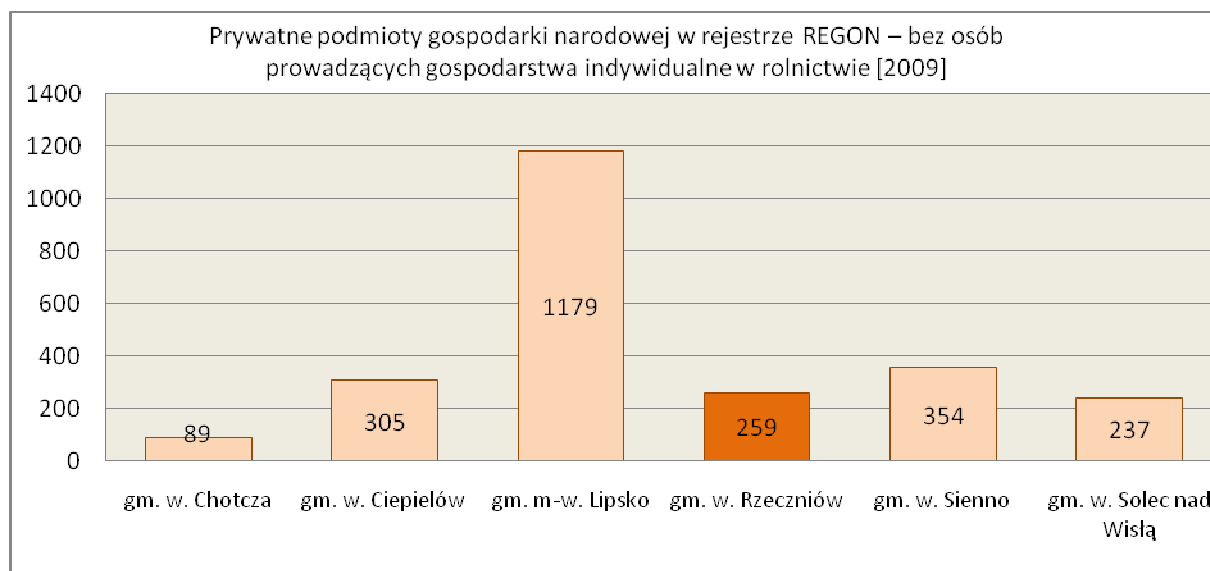

Ryc.13. Wykształcenie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2002

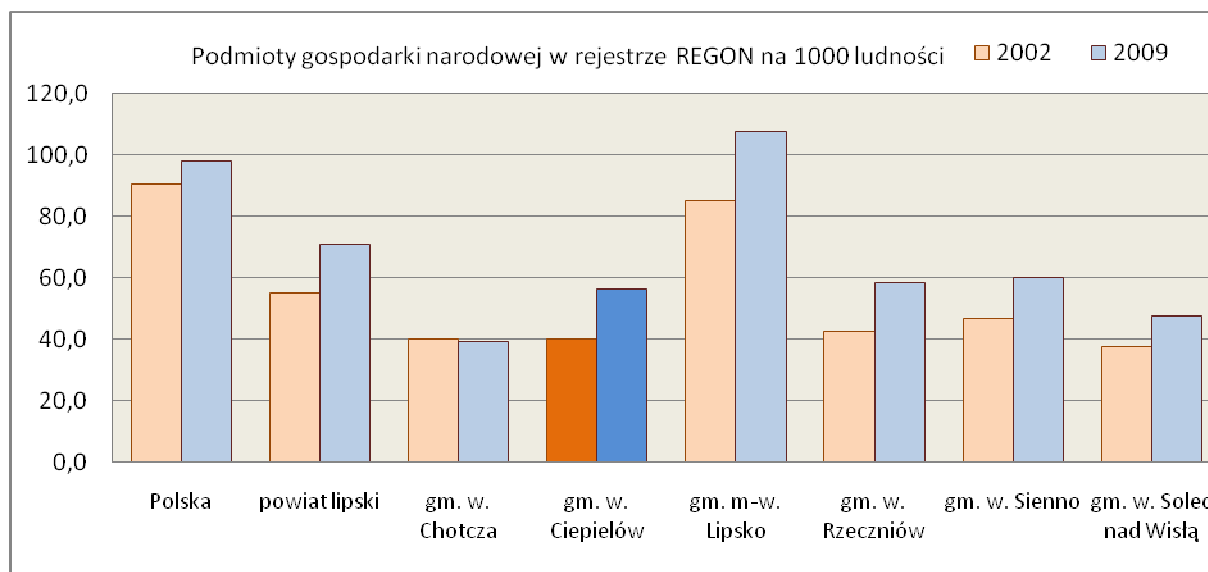
6.2. Struktura gospodarcza, bezrobocie

Gmina Rzecznów w 2009 roku plasowała się na czwartym miejscu co do ilości prywatnych podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON spośród wszystkich gmin powiatu (Ryc.14.). Na przestrzeni lat 2002-2009 liczba podmiotów na 1000 mieszkańców wzrosła w gminie z niespełna 42,5 na 58, ciągle jest jednak znacznie niższa od średniej krajowej, która wyniosła w 2009 roku 98,1 (Ryc.15.).

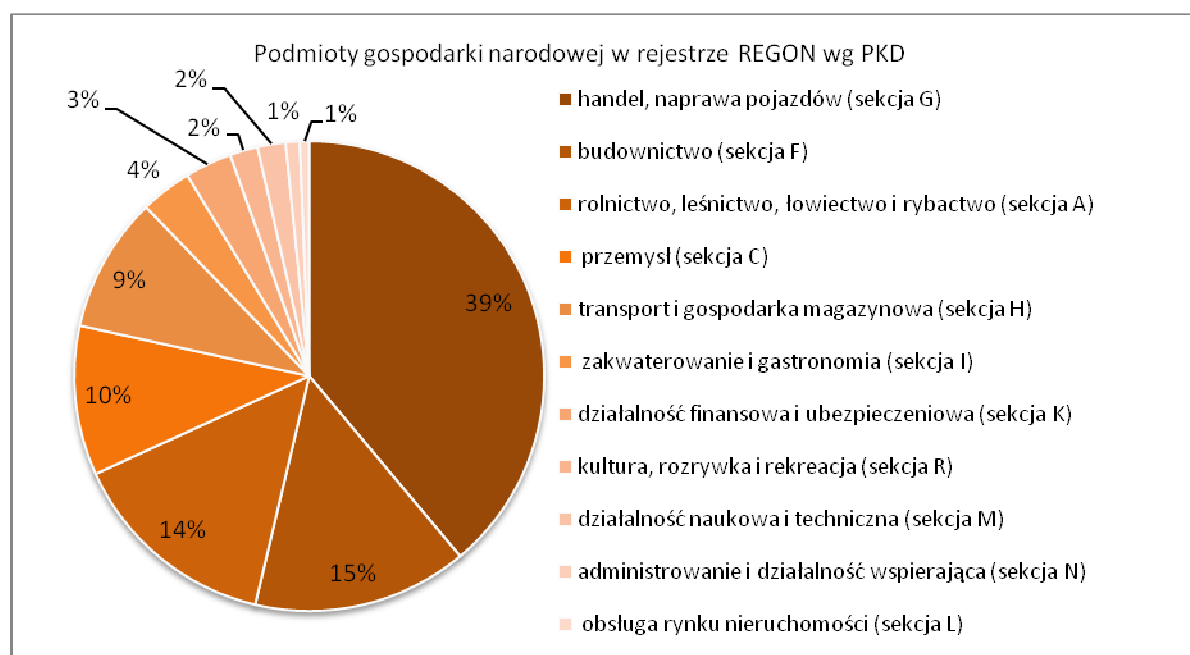
Ryc.14. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

Ryc.15. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON na 1000 mieszkańców
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

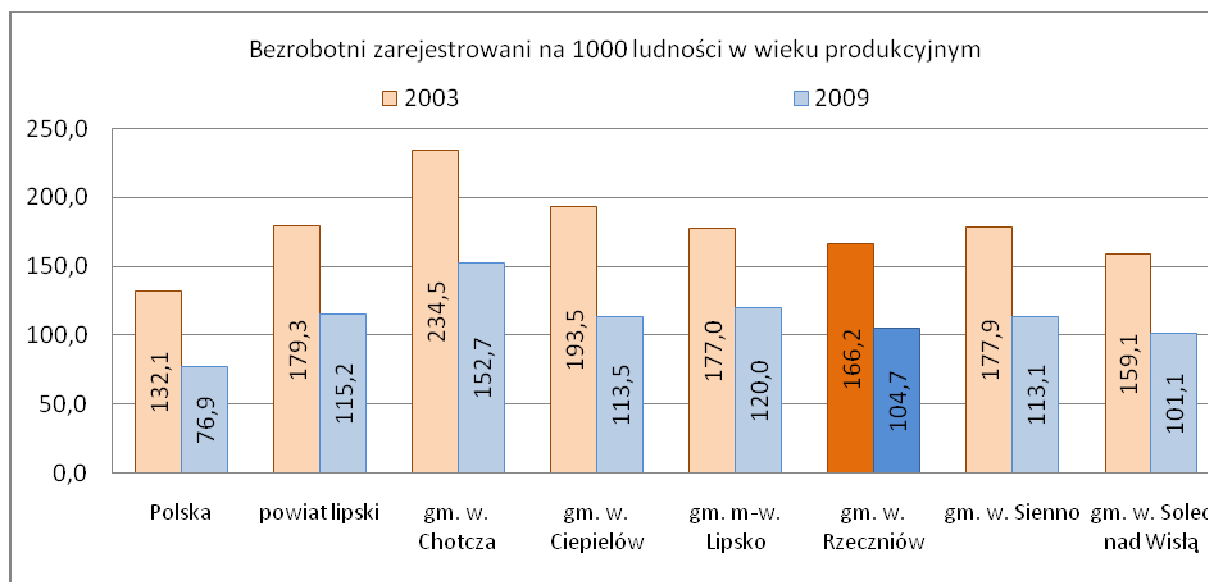
W gminie Rzecznów najczęściej podmiotów, bo aż 39%, prowadzi działalność w sekcji G (według PKD 2008), czyli handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle. Kolejną pod względem liczebności grupę stanowią podmioty działające w sekcji F (budownictwo) – 15%, w sekcji A (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo) – 14% i w sekcji C (przemysł) -10% oraz w sekcji H (transport i gospodarka magazynowa). W sekcjach I (zakwaterowanie i gastronomia), K (działalność finansowa i ubezpieczeniowa) działają po ok. 3-4% podmiotów. W pozostałych sekcjach działają nieliczne podmioty stanowiące 1-2% wszystkich podmiotów w rejestrze REGON (Ryc.16.). Przedstawione dane nie obejmują osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

Ryc.16. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON według sekcji PKD
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

Wśród mieszkańców gminy Rzecznów, zgodnie z ogólnokrajową tendencją w latach 2003-2009 spadła liczba osób pozostających bez zatrudnienia i zarejestrowanych w urzędach pracy. Liczba bezrobotnych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym nadal jednak utrzymuje się na poziomie wyższym niż krajowa średnia i bez pracy pozostaje ponad 10% osób w wieku produkcyjnym (Ryc.17). Nawet zakładając, że kilka procent to bezrobocie frykcyjne, związane z przerwami w zatrudnieniu podczas poszukiwania innej pracy lub podczas zmiany miejsca zamieszkania, to i tak, co dziesiąty mieszkaniec gminy pozostaje bez stałego zatrudnienia.

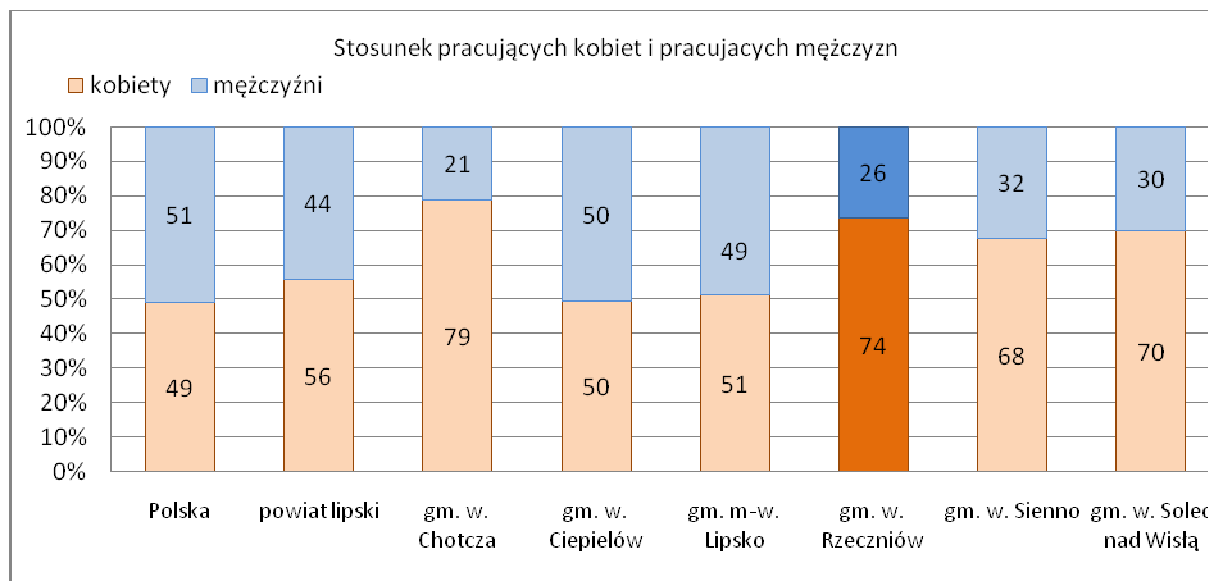
Warto także pamiętać, że na terenach rolniczych często dane statystyczne nie oddają sytuacji rzeczywistej, bowiem zgodnie z art. 2 ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2004 Nr 99 poz. 1001) bezrobotnym nie jest osoba posiadająca ponad 2 ha przeliczeniowe użytków rolnych, lub podlegająca ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe.

Ryc.17. Bezrobocie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

Co znamienne dla gmin wiejskich, rolniczych, wśród osób zatrudnionych przeważają kobiety, w gminie Rzecznów stanowią prawie 3/4 wszystkich pracujących. W podobnej sytuacji znajdują się niemal wszystkie gminy powiatu lipskiego. Lepiej sytuacja wygląda jedynie w gminie Chotcza i w gminie miejsko-wiejskie Lipsko.

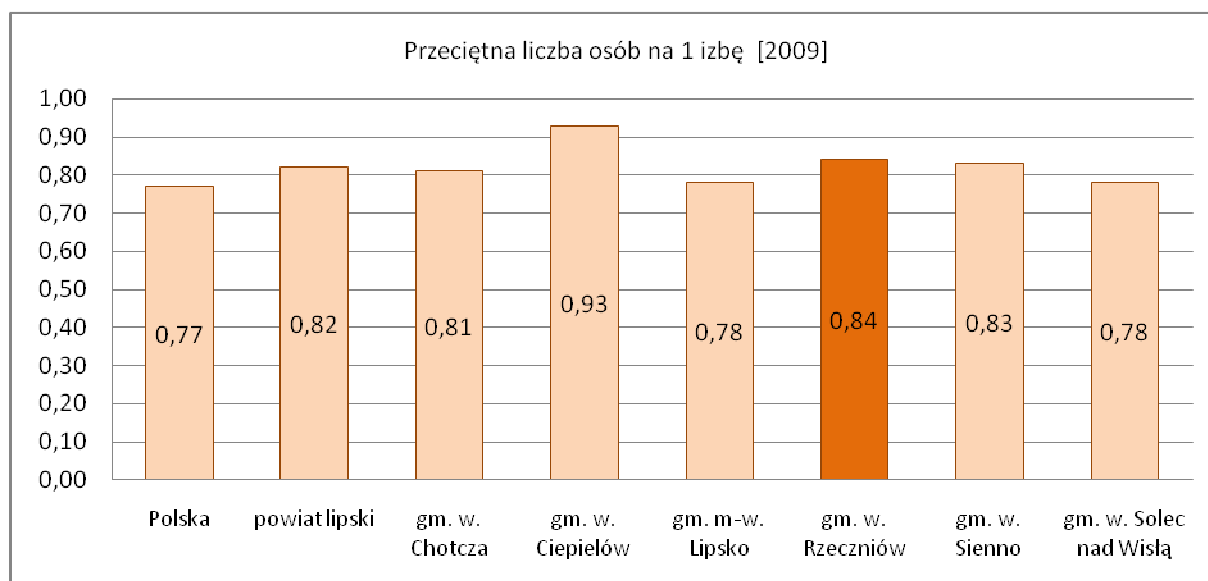

Ryc.18. Struktura zatrudnionych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

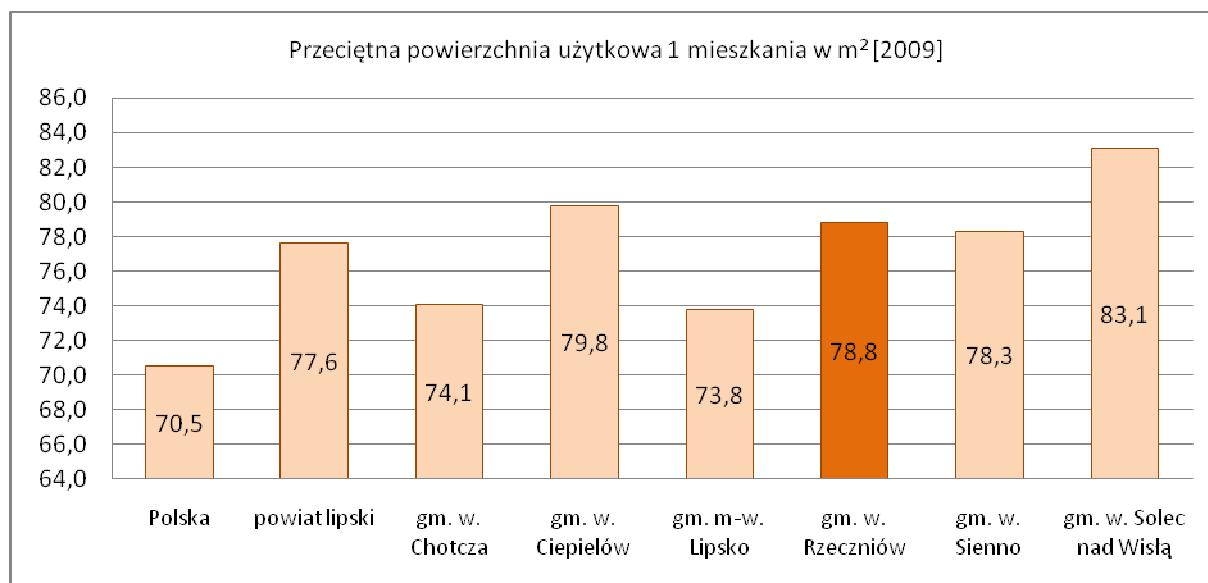
6.3. Jakość życia mieszkańców i ochrona ich zdrowia

Na terenie gminy, ze względu na jej rolniczy charakter dominuje zabudowa mieszkaniowa zagrodowa, ewentualnie jednorodzinna i w związku z tym stosunkowo wysokie są wskaźniki charakteryzujące warunki mieszkaniowe. Według danych GUS w 2009 roku na terenie gminy znajdowało się 1591 mieszkań, składających się z 5489 izb, w których mieszkało 4964 osób. Na jedną izbę przypadało średnio 0,84 osoby, a średnia powierzchnia mieszkania wynosiła 78,8 m² i była o osiem metrów większa niż średnia krajowa. Na jedną osobę w 2009 r. przypadło średnio 27,1 m², czyli o 3 metry więcej aniżeli średnio w Polsce. Warunki mieszkaniowe w gminie Rzecznów są zbliżone do pozostałych gmin powiatu lipskiego. Charakterystykę gminy na tle pozostałych gmin, powiatu i kraju przedstawiają Ryc. 19-21.

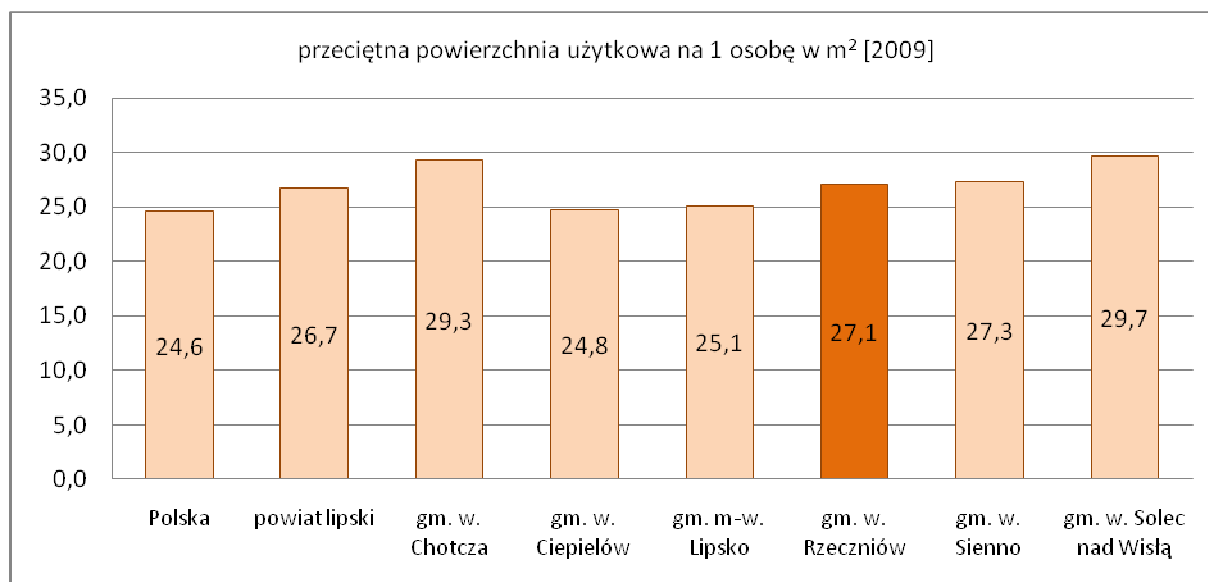
Ryc.19. Warunki mieszkaniowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

Ryc.20. Warunki mieszkaniowe

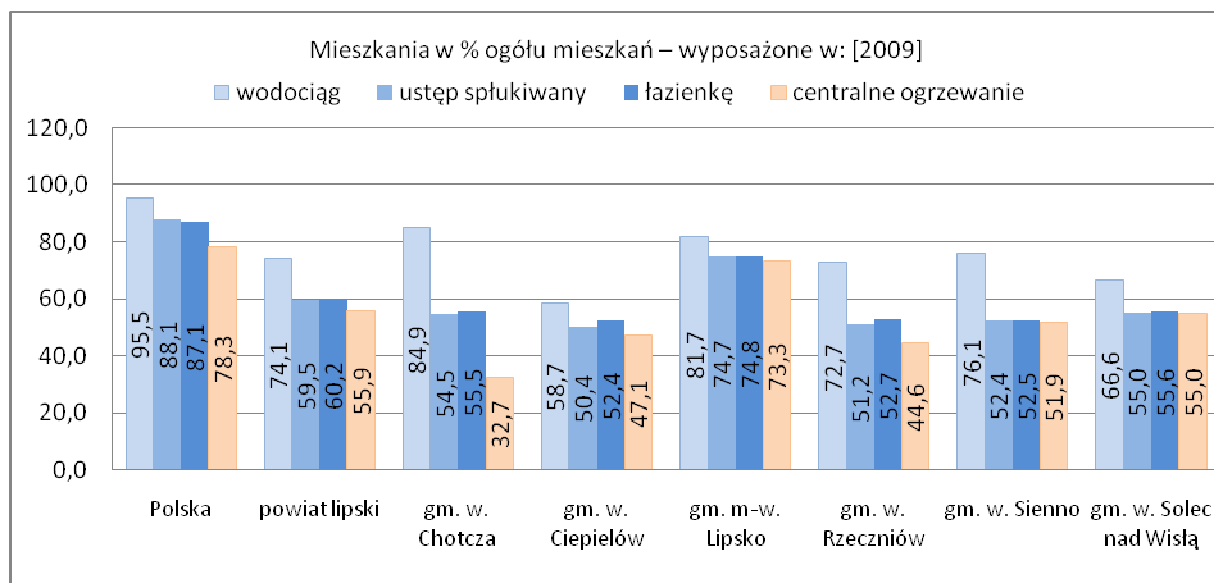
Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

Ryc.21. Warunki mieszkaniowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

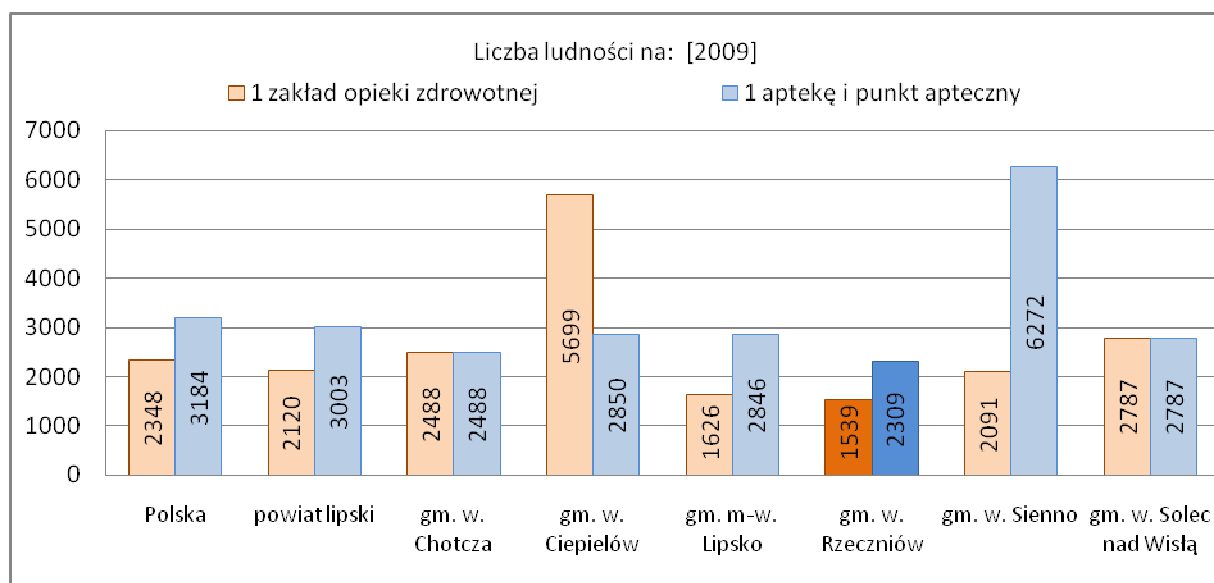
Gmina nie dysponuje niestety aktualnymi danymi dotyczącymi wyposażenia zasobu mieszkaniowego. Ostatnim badaniem przeprowadzonym w tym kierunku był Spis Powszechny z 2002 roku (Ryc.22). Zgodnie z danymi ze spisu w gminie Rzecznów 44,6 mieszkań wyposażonych było w centralne ogrzewanie. Bardzo złe były w 2002 roku warunki sanitarne w mieszkaniach na terenie gminy. Przyłącze wodociągowe posiadało 72,7 mieszkań, ale zaledwie 52,7% wyposażone było w łazienkę, a jedynie 51,2% mieszkań posiadało splukiwany ustęp. Wyposażenie mieszkań w gminie Rzecznów jest zbliżone do sytuacji w pozostałych gminach powiatu. Lepsze wyniki uzyskiwała jedynie gmina miejsko-wiejska Lipsko, ale i tak były to wielkości średnio o 10% niższe niż średnia krajowa.

Ryc.22. Warunki mieszkaniowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

Na terenie gminy podstawową opiekę zdrowotną świadczy *Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Rzecznowie*, w ramach którego działają trzy zakłady w opiece zdrowotnej zlokalizowane w Grabowcu, Pasztovej Woli i Rzecznowie. Zakłady w Grabowcu i Pasztovej Woli posiadają wyposażenie podstawowe, zakład w Rzecznowie jest ponadto wyposażony w aparat USG, laboratorium oraz pracownię fizjoterapii. W zakresie leczenia zamkniętego podstawowym szpitalem jest Szpital Powiatowy w Lipsku. Liczba osób przypadająca na jeden zakład opieki zdrowotnej jest zbliżona do sytuacji w pozostałych gminach powiatu lipskiego, nie odbiega też od średniej krajowej. Na terenie gminy działają zaledwie dwie apteki, zlokalizowane w miejscowości Rzecznów oraz Rzecznówek. Gmina ma jeden z najlepszych współczynników liczby ludności na jedną aptekę spośród wszystkich gmin w powiecie lipskim, i znacznie lepszy aniżeli średnia krajowa. Charakterystykę gminy przedstawia Ryc.23.

Ryc.23. Opieka zdrowotna

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

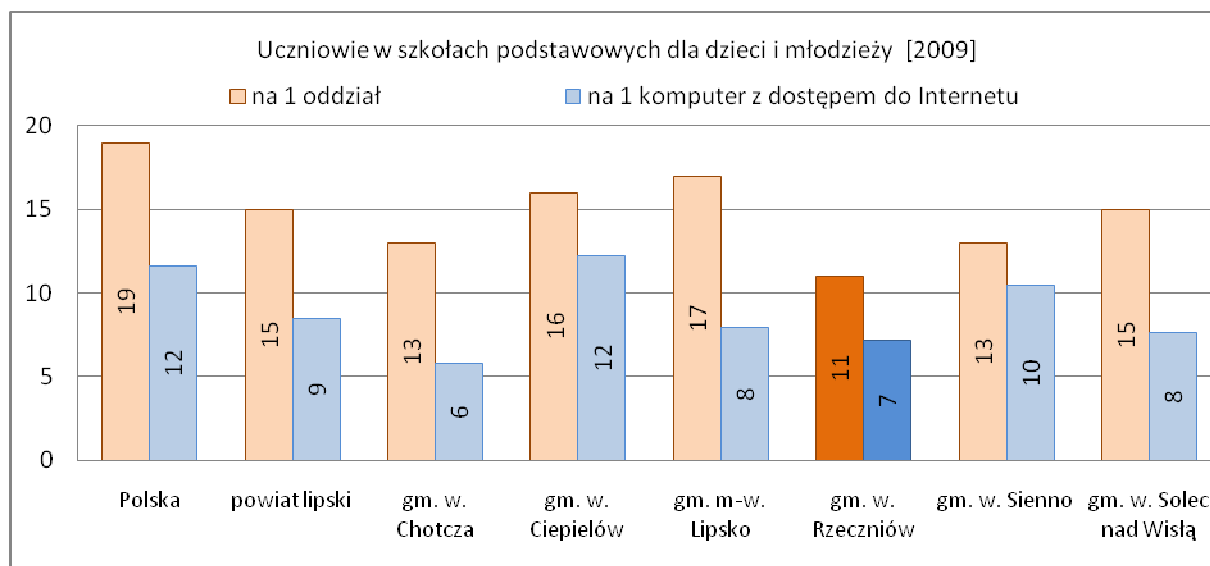
6.4. Oświata

Na terenie gmina Rzecznów działają 3 szkoły podstawowe (w tym dwie niepubliczne), jedno gimnazjum oraz uzupełniające liceum ogólnokształcące dla dorosłych. Nie ma na terenie gminy żadnego żłobka. Funkcjonuje natomiast publiczne przedszkole. Szczegółowy wykaz placówek oświatowych na terenie gminy prezentuje Tab.6.

Tab.6. Placówki oświatowe w Gminie Rzecznów (Źródło: Starostwo Powiatowe w Lipsku)

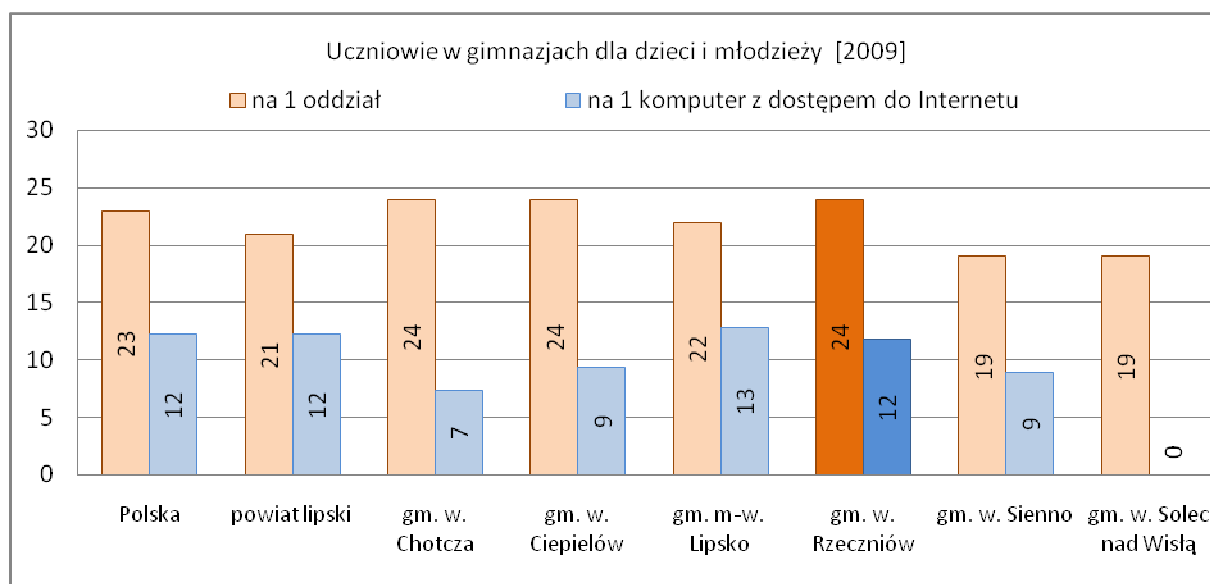
Lp.	Nazwa placówki	Oddziały:	Informacje dodatkowe
1.	Zespół Szkół im. Ks. Prof. Józefa Pastuszki w Rzecznowie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Uzupełniające liceum ogólnokształcące dla dorosłych ▪ Publiczne gimnazjum w Rzecznowie ▪ Publiczna Szkoła Podstawowa w Rzecznowie 	Rzecznów 1c 27-252 Rzecznów
2.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Grabowcu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Publiczna Szkoła Podstawowa ▪ Oddział przedszkolny 3-4 l. ▪ Oddział przedszkolny 5-6 l. 	Grabowiec, ul. Wąchocka 20 27-353 Rzecznów
3.	Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Pasztovej Woli	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Niepubliczna Szkoła Podstawowa ▪ Kl. „0” 	Pasztowa Wola Kolonia 27-353 Rzecznów
4.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Podkońcach	Pracownie terapeutyczne: <ul style="list-style-type: none"> ▪ komputerowa, ▪ kulinarna, ▪ muzyczna, ▪ plastyczno-techniczna, ▪ rehabilitacyjna 	Podkońce 99 27-353 Rzecznów
5.	Publiczne Przedszkole w Pawliczce	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Publiczne Przedszkole 	Pawliczka 31 27-353 Rzecznów

Zarówno w szkołach podstawowych jak i gimnazjum, na terenie gminy oddziały szkolne nie są zbyt liczne. Średnio w jednej klasie w szkole podstawowej uczy się 11, natomiast w gimnazjum 24 osoby. Jest to o 2-4 osób mniej aniżeli średnia krajowa. W szkołach gminy Rzecznów na jeden komputer z dostępem do Internetu przypada: w podstawówkach 11 a w gimnazjum 7 osób. Jest to wynik średnio o 4 osoby lepszy niż średnia krajowa. Sytuacje w gminie na tle kraju i powiatu przedstawia ją Ryc. 24 i 25.

Ryc.24. Szkoły podstawowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

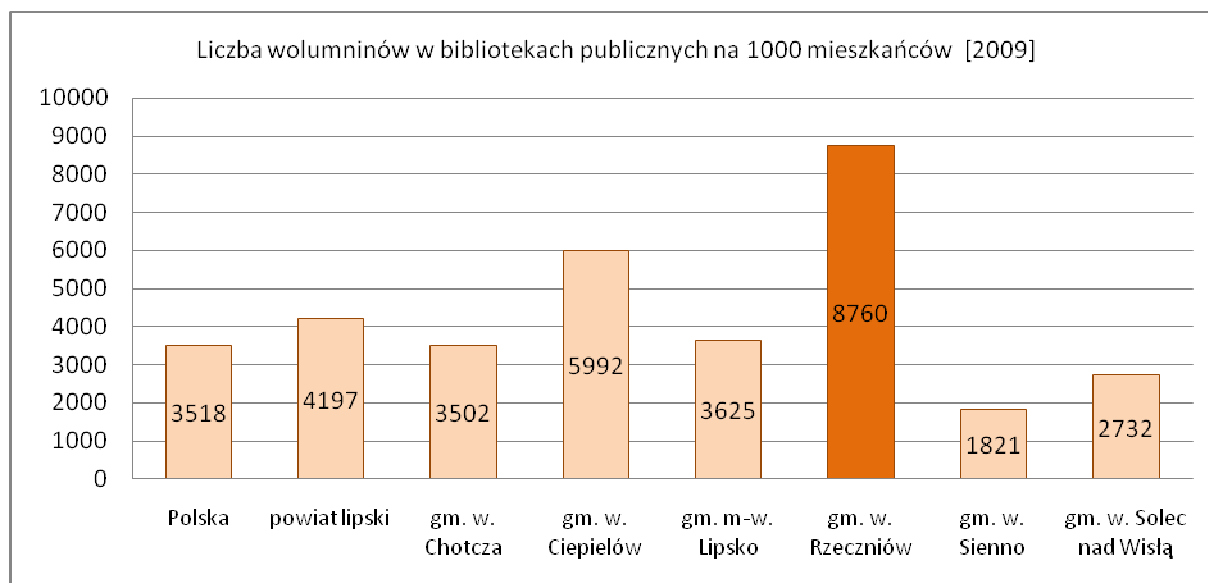
Ryc.25. Gimnazja

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

6.5. Kultura

Na terenie gminy Rzecznów najważniejszą instytucją kulturalną jest Gminna i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Rzecznowie. Ponadto Biblioteki Publiczne znajdują się także w Pasztovej Woli oraz Grabowcu.

Rzecznowska biblioteka dysponuje imponującą liczbą woluminów na tle całego powiatu. W 2009 roku na tysiąc mieszkańców przypadało 8760 woluminów – to najwięcej spośród wszystkich gmin powiatu i ponad dwa razy więcej niż wynosi średnia dla całego kraju. Szczegółowe porównanie gmin na tle powiatu i kraju przedstawia Ryc.26.

Ryc.26. Biblioteki

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

Na terenie gminy swoją działalność rozwijają trzy stowarzyszenia: Stowarzyszenie „Kobiety Razem”, Stowarzyszenie „Senior” oraz Stowarzyszenie „STER” Tworzyć Edukować Rozwijać. Główne cele statutowe stowarzyszeń bazują na wsparciu, integracji społecznej oraz kulturowej. Gmina Rzecznów należy do Lokalnej Grupy Działania „Krzemienny Krąg”. Grupa ta oferuje wsparcie finansowe drobnych, lokalnych inicjatyw. Ma wzbudzać większe zainteresowanie własnym obszarem, wzmacniać lokalną tożsamość, wpływać na większą aktywizację mieszkańców, organizacji i innych podmiotów.

Jak już wspomniano na terenie gminy działają trzy parafie rzymskokatolickie. Szczegółowo parafie przedstawia Tab.7.

Tab.7. Parafie rzymskokatolickie w Rzecznowie

Parafia	Miejscowość
Niepokalanego Poczęcie N.M. Panny	Rzecznów
Świętego Mikołaja	Grabowiec
N.M.P Matki Kościoła	Pasztowa Wola

6.6. Sport i rekreacja

Infrastruktura sportowo-rekreacyjna na terenie gminy jest dosyć uboga. Funkcjonuje zaledwie dziewięć obiektów sportowych, z czego trzy to sale gimnastyczne przy Szkołach Podstawowych w Rzecznowie, Pasztowej Woli oraz Grabowcu. Oprócz szkolnych sal gimnastycznych funkcjonują także boiska piłkarskie w Rzecznowie, Ciecierówce, Grabowcu, Wólce Modrzejowej, Rybiczynie i Marianowie.

Jeżeli chodzi o kluby sportowe, to w gminie Rzecznów działa klub sportowy „Krepianka” oraz Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy.

Rok rocznie organizowane są Gminne Zimowe Igrzyska Sportowo-Rekreacyjne oraz dwa Festyny Sportowo – Rekreacyjne pod patronatem LZS.

7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

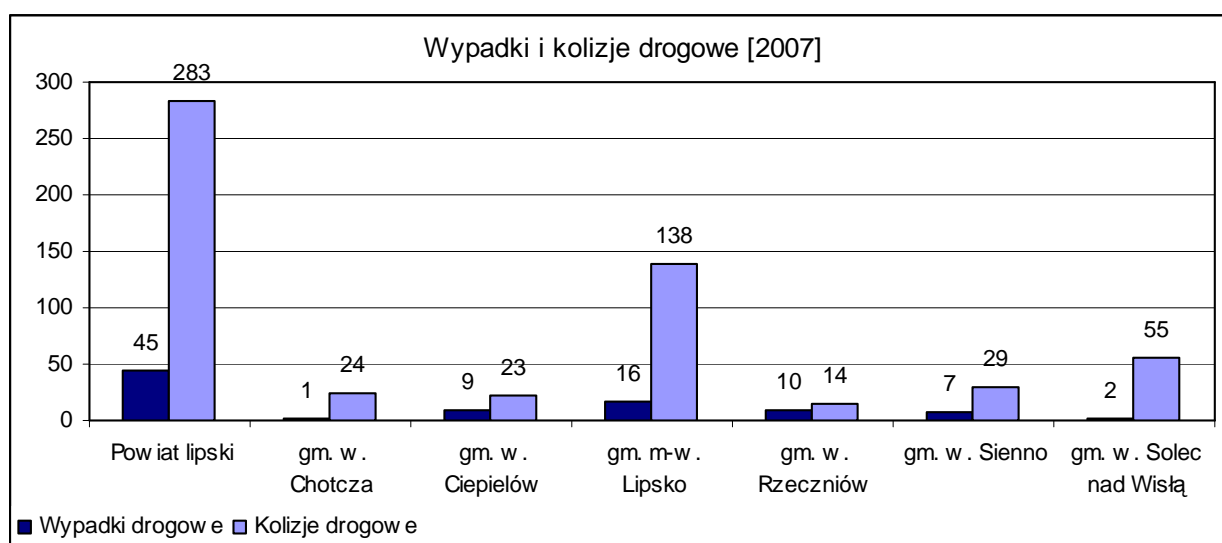
Odpowiedzialność za zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom gminy Rzecznów spoczywa na Posterunku Policji w Siennie oraz na 12 jednostkach OSP. Ponadto nad bezpieczeństwem mieszkańców czuwają jednostki powiatowe - Komenda Powiatowa Policji (KPP) i Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej (KPPSP). Systemem bezpieczeństwa powiatu lipskiego zarządza, powołany przez Starostę Powiatowego, Zespół Zarządzania Kryzysowego. Do jego zadań należy, budowanie systemu efektywnych działań na wypadek klęsk żywiołowych i innych sytuacji nadzwyczajnych.

POLICJA

Według statystyk policyjnych Komendy Powiatowej Policji w Lipsku na rok 2007, na terenie powiatu stwierdzono łącznie 791 przestępstw, z czego 32 czyny karalne zostały popełnione przez osoby nieletnie. Liczba popełnionych wykroczeń to ponad 11 tys. Wykrywalność przestępstw na terenie powiatu w 2007 roku wyniosła 87,3%, z czego wykryto 99,7% przestępstw drogowych, 98,0% gospodarczych i zaledwie 72% kryminalnych. W stosunku do 2006 roku zasadniczo zmniejszyła się liczba przestępstw o charakterze kryminalnym (z 513 do 360 przestępstw).

Na drogach powiatu lipskiego w 2007 roku doszło do 45 wypadków drogowych, podczas których 52 osoby zostały ranne a 12 osób zginęło. Osiem osób poniosło śmierć na miejscu zdarzenia a 4 zmarły w szpitalu na skutek doznanych obrażeń. Tylko na terenie gminy Rzecznów doszło w 2007 roku do 10 wypadków i 14 kolizji drogowych (Ryc.27).

W ramach profilaktycznych i edukacyjnych działań KPP w Lipsku, policjanci przeprowadzili 386 spotkań ze społeczeństwem, podczas których przedstawili im zasady bezpiecznych zachowań. Spotkania miały na celu poprawę bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Ryc.27. Wypadki i kolizje drogowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Strategii rozwoju powiatu lipskiego

POWIATOWY ZESPÓŁ ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego powołany został w lipcu 2007 roku. Jego stałe grupy robocze tworzą Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego (PCZK). Siedziba Zespołu znajduje się w dwóch miejscach – w odrębnym pomieszczeniu, w budynku Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Lipsku przy ul. Partyzantów 3 oraz w wyodrębnionych pomieszczeniach Starostwa Powiatowego w Lipsku ul. Rynek 1. W jego skład wchodzi pracownicy poszczególnych powiatowych inspekcji i służb (straży pożarnej, policji, starostwa powiatowego, nadzoru budowlanego, zarządu dróg publicznych), inspekcji sanitarnej, służb weterynaryjnych i ochrony roślin. Do zadań Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego należy:

- pełnienie dyżuru całodobowego w celu zapewnienia przepływu informacji na potrzeby zarządzania kryzysowego,
- współdziałanie z centrami zarządzania kryzysowego prowadzonymi przez organy administracji publicznej,
- nadzór nad systemem wykrywania, alarmowania i wczesnego ostrzegania ludności,
- współdziałanie z podmiotami prowadzącymi monitoring środowiska,
- współpraca z podmiotami prowadzącymi akcje ratownicze, poszukiwawcze i humanitarne,
- dokumentowanie działań podejmowanych przez centrum,
- realizacja zadań stałego dyżuru na potrzeby podwyższania gotowości obronnej państwa,
- pełnienie całodobowego dyżuru lekarza koordynatora ratownictwa medycznego.

STRAŻ POŻARNA

Na terenie gminy działa 12 jednostek OSP, spośród których jednostki w miejscowościach Rzecznów i Pawliczka są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Ponadto gmina znajduje się na terenie działania Komendy Powiatowej Straży Pożarnej z siedzibą w Lipsku. Jednostki OSP na terenie gminy to:

1. OSP Rzecznów
2. OSP Pawliczka
3. OSP Grabowiec
4. OSP Marianów
5. OSP Płósy
6. OSP Podkońce
7. OSP Rybiczyna
8. OSP Rzechów
9. OSP Ciecierówka
10. OSP Grechów
11. OSP Jelanka
12. OSP Wólka Modrzejowa

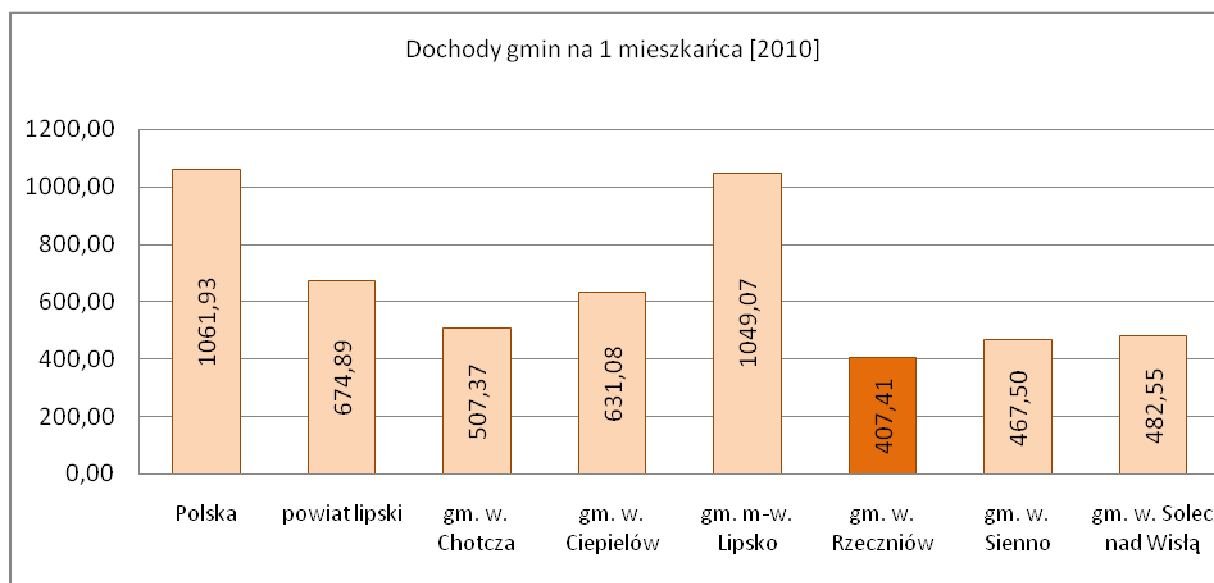
W 2007 roku na terenie powiatu zanotowano ogółem 583 zdarzenia, o których zaalarmowana została straż pożarna. Wśród tych zdarzeń miało miejsce: 149 pożarów, 416 miejscowych zagrożeń i 18 fałszywych alarmów. Ilość zdarzeń odnotowanych w 2007 była o 64 zdarzenia mniejsza w porównaniu do 2006 roku.

Udział pożarów i miejscowych zagrożeń w liczbie interwencji jest zależny od warunków pogodowych. Długotrwałe susze są przyczyną zwiększenia liczby pożarów, natomiast silny wiatr, intensywne opady deszczu czy śniegu zwiększają liczbę miejscowych zagrożeń – powodzi, podtopień, lokalnych trąb powietrznych. Opierając się na długoletnich, prognostycznych badaniach klimatu należy założyć wzrost niekorzystnych, ekstremalnych zdarzeń pogodowych.

8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

8.1. Potrzeby rozwoju

Najsłabsze strony gminy związane są z niskim poziomem dochodów i z wynikającymi z tego, brakami w infrastrukturze (drogowej, czy kanalizacyjnej). Niezbędne jest zwiększenie dochodów gminy, bowiem wskaźnik dochodów na 1 mieszkańca jest w Rzeczniowie najniższy spośród gmin powiatu lipskiego i jeden z najniższych w województwie.

Ryc.28. Dochody budżetowe

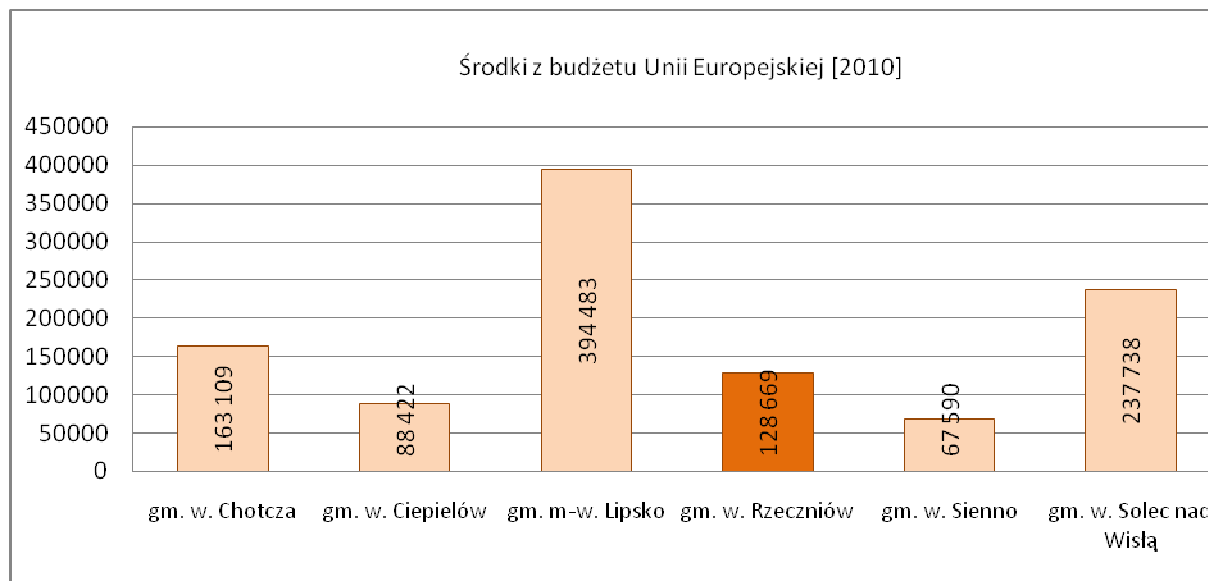
Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2010

Poprawy wymaga także niekorzystna struktura powierzchniowa i wiekowa gospodarstw rolnych, wśród których występuje ogromne rozdrobnienie a wiele z nich produkuje jedynie na swoje potrzeby. Słabo rozwinięta jest infrastruktura w zakresie przetwórstwa rolno - spożywczego. Na terenie gminy praktycznie nie funkcjonują punkty skupu owoców i warzyw, a zakładów przetwarzających zebrane plony jest niewiele w całym powiecie. Słabo prowadzona jest promocja gminy, co nie pozwala na ściągnięcie inwestorów czy turystów. Wśród priorytetowych potrzeb mieszkańców należy wskazać m.in.: poprawą stanu technicznego dróg oraz modernizację oczyszczalni w celu zwiększenia jej przepustowości i skanalizowanie gminy.

8.2. Możliwości

Możliwości rozwoju rolniczego gminy stwarzają żyzne gleby, dogodny klimat i brak uciążliwych zakładów przemysłowych. Działająca na terenie powiatu szkoła kształcąca rolników powoduje, że mieszkańcy mogą uzyskać dobre kwalifikacje do prowadzenia nawet dużych gospodarstw. Ważne jest także dogodne położenie komunikacyjne pomiędzy Radomiem, Lublinem a Kielcami, które zapewnia duże rynki zbytu płodów rolnych. Ze względu na sprzyjające warunki klimatyczne w gminie występują dobre warunki dla rozwoju zwłaszcza sadownictwa oraz produkcji owoców i warzyw.

Duże możliwości stwarza modernizacja rolnictwa z wykorzystaniem środków unijnych, o które dotychczas gmina ubiegała się w niewielkim stopniu.

Ryc.29. Środki pozyskane z Unii Europejskiej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2010

Gmina ma także możliwość rozwoju turystyki weekendowej, zwłaszcza agroturystyki jako alternatywy dla prowadzenia nieopłacalnej produkcji rolniczej. Brak zakładów przemysłowych czy dużych ośrodków miejskich stwarza możliwość wypoczynku z dala od zgiełku i zanieczyszczeń przemysłowych. Ponadto dzięki swojemu położeniu, Rzecznów stanowi świetną bazę noclegową do zwiedzania najciekawszych miejsc w Polsce jak chociażby Kazimierz Dolny i Sandomierz, ale także atrakcyjnych miejscowości w sąsiednich gminach – Bałtów, Ćmielów. Ofertę agroturystyczną warto uzupełnić produkcją ekologicznej żywności, na którą stale rośnie zapotrzebowanie.

W celu zachowania i wykorzystywania walorów gminy należy inwestować w odnawialne źródła energii, które pozwolą na poprawę stanu środowiska naturalnego, zwłaszcza powietrza, zanieczyszczonego przez niską emisję. Szansą dla gminy i jej mieszkańców jest także poprawa promocji, która pozwoli na ściągnięcie inwestorów i spowoduje zwiększenie wpływów do budżetu.

9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

W strukturze własności gruntów leśnych przeważają lasy państwowe (59,6%), nad prywatnymi (40,3), nie ma na terenie gminy lasów stanowiących własność gminy Rzeczników. Jeżeli chodzi natomiast o gospodarstwa rolne to ponad 99,8 gruntów stanowią grunty prywatne.

10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH

10.1. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. O ochronie przyrody

Na terenie gminy Rzecznów nie występują obiekty ani obszary objęte formami ochrony przyrody, nie planuje się także utworzenia nowych form ochrony.

10.2. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 4 lutego 1994r. Prawo górnicze i geologiczne

Na obszarze gminy Rzecznów nie udokumentowano żadnego złoża w związku z czym na terenie gminy nie znajdują się tereny chronione na podstawie ww. ustawy. Cała gmina znajduje się jedynie w obszarze „Lipsko”, dla którego wydana została koncesja na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego.

10.3. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 3 lutego 1995r. O ochronie gruntów rolnych i leśnych

Ze względu na stosunkowo dobre gleby o wysokiej przydatności do produkcji rolniczej na terenie gminy Rzecznów znajduje się sporo terenów chronionych na podstawie ww. ustawy. Największy udział w strukturze gruntów ornych stanowi bowiem III klasa bonitacyjna, która obejmuje aż – 36,42% gruntów, grunty klasy II stanowią zaledwie 3,39%. Na terenie gminy nie występują grunty zakwalifikowane do I klasy bonitacyjnej.

10.4. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 28 września 1991r. O lasach

Powierzchnia gminy w ponad 18% pokryta jest lasami. Występują one w dwóch kompleksach tj. na wschód od miejscowości Ciecierówka oraz na zachód od miejscowości Grabowiec.

10.5. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003r. O ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

Na terenie gminy Rzecznów są zaledwie trzy obiekty wpisane do rejestru zabytków, a gmina nie posiada gminnej ewidencji zabytków. Ponadto na terenie gminy znajdują się niezewidencjonowane stanowiska archeologicznych z różnych jednostek chronologiczno-kulturowych. W odniesieniu do zabytków i na obszarze stanowisk archeologicznych prowadzenie działalności inwestycyjnej uzależnione jest od przepisów odrębnych. Problematyka zabytków i opieki nad zabytkami została szczegółowo omówiona w rozdz. 5.

10.6. Obiekty i tereny chronione na podstawie ustawy z dnia 18 lipca 2001r. Prawo wodne

Na terenie gminy występują dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych. W północno-wschodniej części gminy znajduje się GWZP nr 405 – Niecka Radomska, na pozostałej części gminy zalega Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 420 Wierzbica - Ostrowiec. Prawie cały teren gminy to Obszar Wysokiej Ochrony

Głównego Zbiornika Wód Podziemnych „Niecka Radomska” (OWO). Pozostały teren to Obszar Najwyższej Ochrony GZWP – (ONO). Strefy OWO i ONO, nie są regulowane w/w ustawą. W obszarach tych muszą być stosowane zaostrome kryteria w zakresie ich przestrzennego zagospodarowania i wykorzystania wynikające z dokumentacji hydrogeologicznych sporządzanych przez PSH.

Na terenie gminy funkcjonują obecnie dwa ujęcia wody, które zaopatrują mieszkańców gminy. Wydajność ujęcia w Wólce Modrzejowej wynosi 250m³/dobę, natomiast ujęcia w Rzecznioie kształtuje się na poziomie 700m³/dobę. Powyższe studnie posiadają ważne pozwolenia wodnoprawne wydane przez Starostę Lipskiego (znak IOŚiR-6341/3/2013 z dnia 14.01.2013 r. ważne do 31.12.2023 r. dla ujęcia wody w Wólce Modrzejowej oraz znak IOŚiR-6210/26/06 z dnia 28.12.2006 r., ważne do 31.12.2016 r. dla studni w Rzecznioie), które wskazują strefy ochronne tych ujęć.

Na terenie gminy występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią , na których prawdopodobieństwo wystąpienia wynosi $p=1\%$, określone w “Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej - etap II – rzeka Krępianka”. Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw, studium ochrony przeciwpowodziowej sporządzone przez właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej, zachowuje ważność do dnia sporządzenia mapy zagrożenia powodziowego.

11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Obszarami naturalnych zagrożeń geologicznych są tereny o znaczących spadkach terenu, zwłaszcza pozbawione szaty roślinnej, które w przypadku zwiększonej infiltracji wód opadowych, są najbardziej narażone na osuwanie się mas ziemnych. Przez wzgląd na budowę geologiczną i niezwykle małe deniwelacje na terenie gminy nie występują takie obszary.

12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH

Na terenie gminy występuje kruszywo naturalne pochodzenia fluwioglacjalnego, eolicznego i fluwialnego, żadne złożo nie zostało jednak rozpoznane. Cała gmina znajduje się natomiast w obszarze „Lipsko”, na terenie którego wydana została koncesja na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego.

Na terenie gminy występują dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych. Zbiornik GWZP nr 405 – Niecka Radomska znajduje się w północno-wschodniej części gminy. Jego zasoby dyspozycyjne określono na około 560 m³/h. Zbiornik GZWP nr 420 Wierzbica – Ostrowiec występuje na pozostałym obszarze gminy a jego zasoby to około 1 770 m³/h.

13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH

Na terenie gminy Rzecznów nie występują tereny górnicze.

14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPIEŃ UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNOŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

14.1 Stan systemu komunikacyjnego

14.1.1. Komunikacja drogowa

Według danych WODGiK gminie Rzecznów ogółem znajduje się ponad 115 km dróg publicznych. Najwięcej, bo ponad 56% stanowią drogi powiatowe, ponad 35% drogi gminne i zaledwie 8% ogólnej długości stanowi droga wojewódzka.

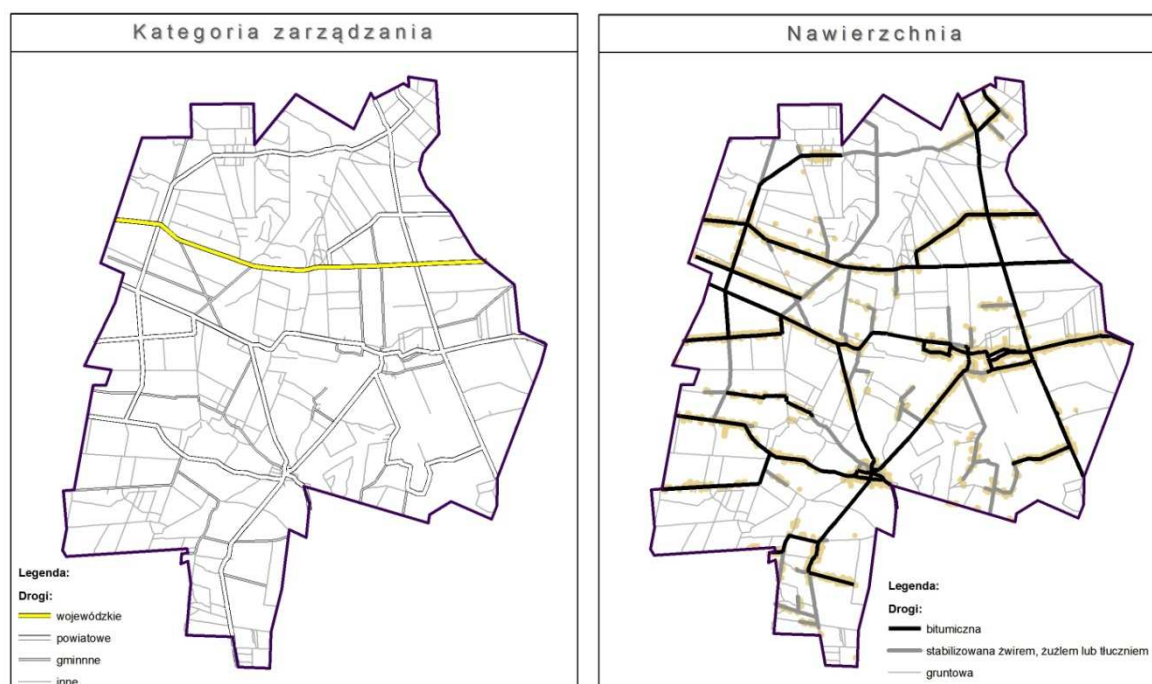
Przez teren gminy przebiega jeden szlak komunikacyjny w randze drogi wojewódzkiej – **DW nr 747** Solec - Iłża. Sieć dróg powiatowych stanowią drogi:

- **1901 W** Grechów- Kotłowacz - Rzecznów
- **3536 W** Odechów – Kowalków - Sienno
- **3549 W** Chwałowice – Rzecznów - Ludwików
- **1902 W** Rzecznów – Grabowiec - Mołdawa
- **3550 W** Iłża – Rybiczyna - Grabowiec
- **1903 W** Rzecznów – Grabowiec
- **1904 W** Marianów – Rybiczyna
- **3568 W** Nowe Maziarze – Podkońce
- **1911 W** Jawor Solecki – Pawliczka – Michałów
- **1923 W** Sienno – Kochanówka - Grabowiec

Pozostałe drogi, to dróg gminne:

- **3453001** Kotłowacz-Grabowiec
- **3453002** Kotłowacz – granica – Krzyżanówka
- **3453003** Rzechów Kolonia – Płósy – Pasztowa Wola-Kolonia
- **3453004** Wieś Rzecznówek
- **3453005** przez wieś Wólka Modrzejowa-Kolonia
- **3453006** przez wieś Rzecznów
- **3453007** Grechów – granica gminy /Krzyżanówka/
- **3453008** droga nr 1902 W – Wincentów
- **3453009** droga 747 Rzecznów – Pawliczka
- **3453010** Krzyżanówka – granica – Wólka Modrzejowa – Dubrawa
- **3453011** przez wieś Płósy
- **3453012** Podkońce – Michałów
- **3453013** Rzechów – Dubrawa
- **3453014** Rybiczyna – Kaniosy – Aleksandrów – Grabowiec
- **3453015** Rybiczyna – granica /Borcuchy/
- **3453016** Dubrawa – Franciszków – Zawały
- **3453017** Grabowiec – granica – Sienno
- **3453018** Rzecznówek – Pawliczka
- **3453019** Pasztowa Wola – granica gminy
- **3453020** Rzecznów – granica gminy (Jawor Solecki)
- **3453021** przez wieś Rzecznów-Kolonia
- **3453022** Czerwona – granica gminy - Marianów

Drogi na terenie gminy są w fatalnym stanie technicznym. Droga wojewódzka o szerokości 5,5 m, przebiegająca przez tereny zabudowane, wymaga natychmiastowej modernizacji i wyprowadzenia poza tereny zabudowy mieszkaniowej czy zagrodowej. Ponadto wiele dróg gminnych nie posiada utwardzonej nawierzchni, a wszystkie drogi powiatowe i gminne nie spełniają parametrów obowiązujących w przepisach prawa. Spośród ponad 60 km dróg powiatowych aż 12 km nie posiada nawierzchni bitumicznej a kilometr drogi powiatowej to droga gruntowa. Jeszcze gorzej sytuacja wygląda w przypadku dróg gminnych. Spośród 40 km nawierzchnię asfaltową (bitumiczną) posiada zaledwie 14 km dróg gminnych. Ponad 12 km to drogi stabilizowane żwirem lub tłuczniem a 14 km drogi gruntowe.

Ryc.31 i 32. Układ komunikacyjny

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WODGiK

Publiczny transport drogowy

Transport publiczny w gminie Rzecznów realizuje PKS w Ostrowcu Świętokrzyskim. Oferowane połączenia łączą Rzecznów z miejscowościami: Eugeniów, Iłża, Kochanówka, Lipsko, Opatów, Ostrowiec Świętokrzyski, Radom, Sienna, Wólka Modrzejowa.

14.1.2. Komunikacja kolejowa

Przez teren gminy, ani powiatu nie przebiega żadna linia kolejowa. Najbliższa linia kolejowa przebiega na terenie województwa świętokrzyskiego. Jest to linia kolejowa nr 25 relacji Łódź Kaliska-Dębica. Najbliższa stacja znajduje się w Ostrowcu Świętokrzyskim, natomiast w Skarżysku Kamiennym znajduje się stacja na skrzyżowaniu linii kolejowej 25 oraz linii kolejowej 4 Warszawa-Kraków.

14.1.3. Komunikacja lotnicza

Na terenie gminy, ani powiatu nie znajduje się żaden port lotniczy. Najbliższy port zlokalizowany jest w Warszawie (ok. 150 km). Do portu lotniczego w podkrakowskich Balicach z Rzeczniowa jest ok. 260 km.

14.2. Stan infrastruktury technicznej

14.2.1. Gospodarka wodno-ściekowej

Gospodarkę wodno-ściekową na terenie gminy reguluje Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (j.t. Dz. U. z 2012 r. poz. 391), Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 roku w sprawie warunków jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. Nr 137, poz. 984), Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 1 sierpnia 2002 roku - w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz. U. Nr 134 poz. 1140). Ponadto kierunki działania gminy wyznacza Program Ochrony Środowiska dla Gminy Rzeczniołów uchwalony Uchwałą Nr XXV/94/08 Rady Gminy Rzeczniołów z dnia 14 października 2008 r.

14.2.1.1. Ujęcia wody

Na terenie gminy występują 2 ujęcia wodne wód głębinowych tj. w Wólce Modrzejowej i Rzeczniowie. Ujęcie wody w głębinowej w Wólce Modrzejowej, o średniej wydajności 187,52 m³/dobę i zasilane jest pompą o mocy 18kW. Natomiast ujęcie w Rzeczniowie o wydajności 565m³/dobę zasilane jest dwoma pompami o mocy 10kW każda. Obydwa ujęcia pokrywają w pełni gminne zapotrzebowanie m.in. na wodę pitną.

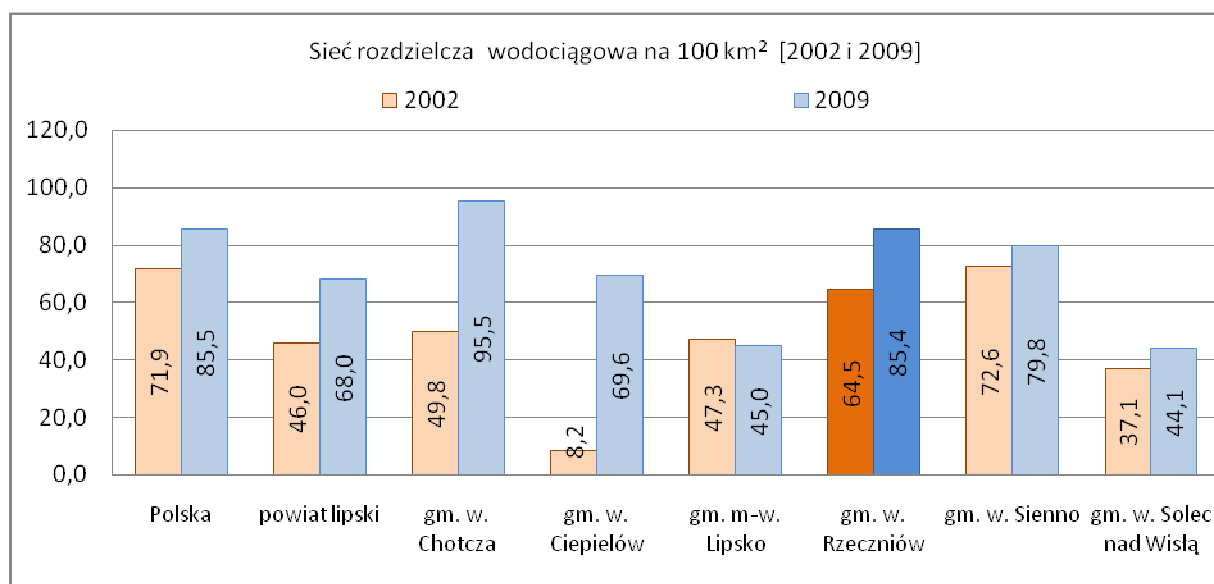
Tab.8. Ujęcia wody w gminie Rzeczniołów (Źródło: Starostwo Powiatowe w Lipsku)

Lp.	Lokalizacja	Strefa ochrony bezpośredniej	Głębokość studni [m]	Q śr.dob [m ³ /d]	Qmax.dob. [m ³ /d]	Q max.h [m ³ /h]
1.	Wólka Modrzejowa	10 m	70,0	187,52	250,97	20,0
2.	Rzeczniołów	8 m	100,0	565,0	701,0	64,0

Powyższe studnie posiadają ważne pozwolenia wodnoprawne wydane przez Starostę Lipskiego (znak IOŚiR-6341/3/2013 z dnia 14.01.2013r. ważne do 31.12.2023r. dla ujęcia wody w Wólce Modrzejowej oraz znak IOŚiR-6210/26/06 z dnia 28.12.2006r., ważne do 31.12.2016r. dla studni w Rzeczniowie).

14.2.1.2. Sieć wodociągowa

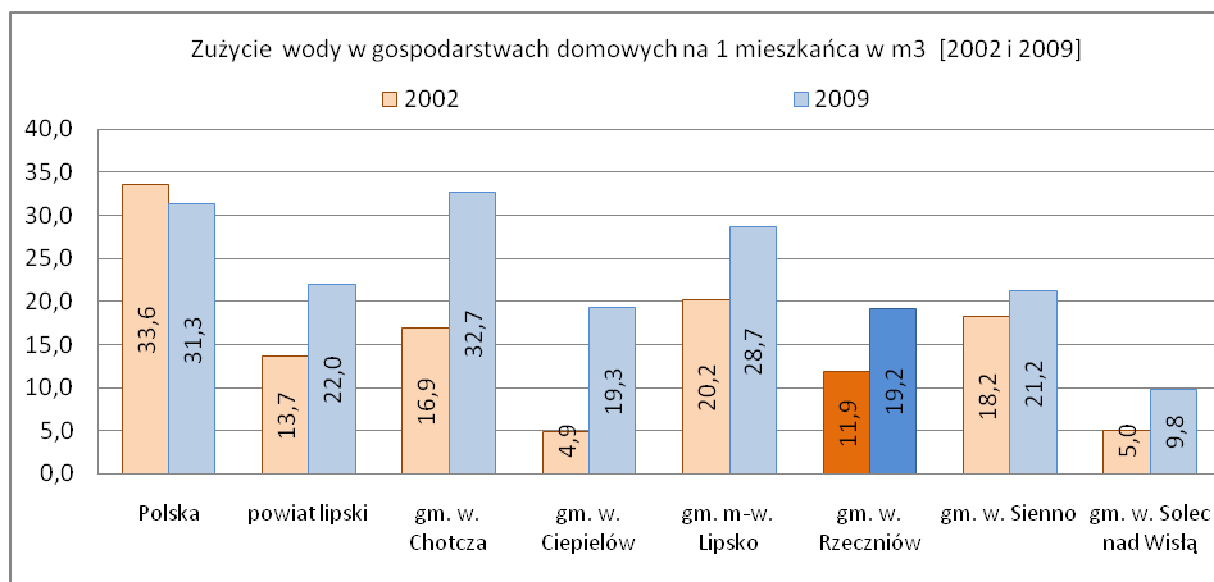
Gmina Rzeczniołów jest zwodociągowana. W gminie długość sieci rozdzielczej wynosi ponad 88 km i podłączonych jest do niej 1345 przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (GUS, 2011). Porównując rok 2002 do 2009 widzimy znaczny przyrost wskaźnika długości sieci. Obecnie jest on jednym z najwyższych w powiecie i równy średniemu wskaźnikowi dla Polski. Na podstawie poniższego zestawienia można potwierdzić zaawansowanie stopnia zwodociągowania gminy Rzeczniołów na tle pozostałych gmin powiatu. Zwodociągowane są wszystkie miejscowości w gminie.

Ryc.33. Sieć wodociągowa

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

Jak widać na Ryc. 34 mieszkańcy gminy rozważnie korzystają z wody i zużycie jej na jednego mieszkańca jest jednym z najniższych w powiecie i o ponad 10 m³ mniejsze aniżeli średnia krajowa. Świadczy to również o tym, że mieszkańcy najprawdopodobniej nie zaprzestali całkowicie korzystania z prywatnych studni, ciągle pobierając z nich wodę, chociażby do celów gospodarczych, podlewania przydomowych ogródków itp.

Ryc.34. Zużycie wody

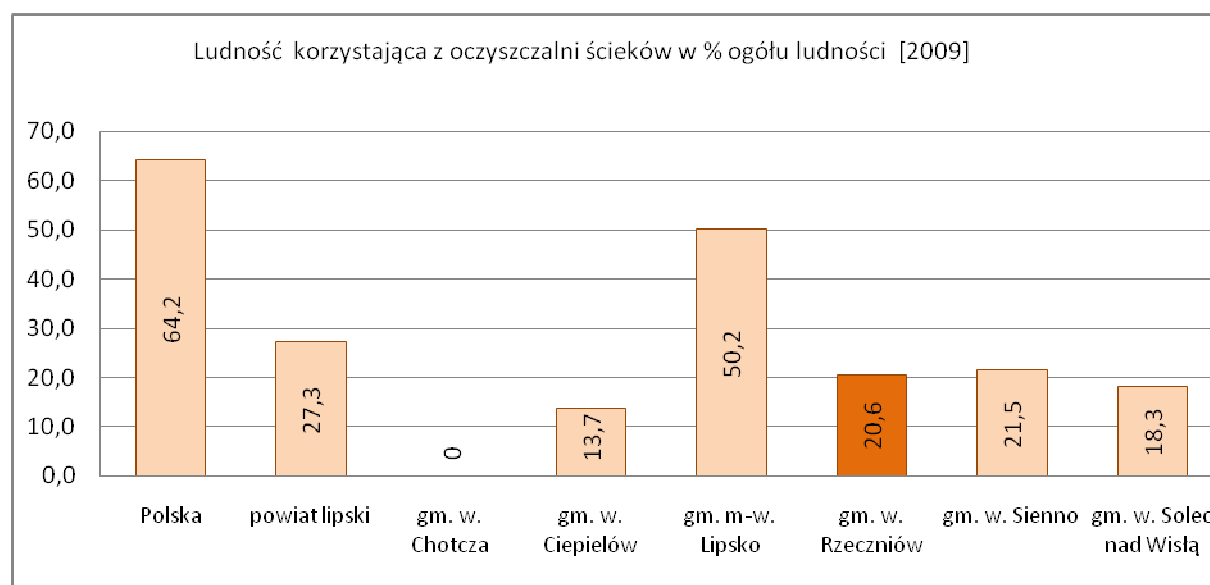
Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

14.2.1.3. System melioracyjny

Znacznie niższy od przeciętnego w województwie jest stopień zaspokojenia potrzeb melioracyjnych. Zmeliorowanych jest ok. 30% użytków rolnych wymagających tego zabiegu (gdzie średnio w województwie jest to ponad 50%)

14.2.1.4. Sieć kanalizacyjna

Infrastruktura kanalizacyjna w gminie, podobnie jak w pozostałych gminach wiejskich powiatu jest wyjątkowo słabo rozwinięta. Sieć kanalizacyjna ma długość zaledwie 13,2 km i posiada zaledwie 265 przyłączy. W większości gospodarstw domowych ścieki gromadzone są w przydomowych zbiornikach (szambach) o różnej szczelności i okresowo wywożone do oczyszczalni ścieków w Rzeczniowie bądź w przydomowych oczyszczalniach ścieków. W 2009 roku z kanalizacji korzystało 20,6% mieszkańców gminy, czyli podobnie jak w pozostałych gminach wiejskich, ale mniej niż w gminie miejsko-wiejskiej Lipsko i znacznie mniej aniżeli średnia w Polsce (Ryc.35).

Ryc.35. Kanalizacja

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

Na terenie gminy działa biologiczna oczyszczalnia ścieków typu BIO BLOK o przepustowości do 200 m³/dobę. Oczyszczalnia obecnie wykorzystana jest w 50%. Oczyszczalnia posiada pozwolenie wodnoprawne wydane przez Starostę Lipskiego Nr IOŚiR-6210/22/06 z dnia 28.12.2006r. ważne do 31.12.2016r. Pozwolenie wydane jest na maksymalny dobowy przepływ 240 m³/dobę. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest bezpośrednio rzeka Krępianka, dopływ rzeki Wisły. Wytworzone osady ściekowe z oczyszczalni unieszkodliwiane są na poletku osadowym w gminie Sienno.

1.4.2.1.5. Główne źródła zanieczyszczeń

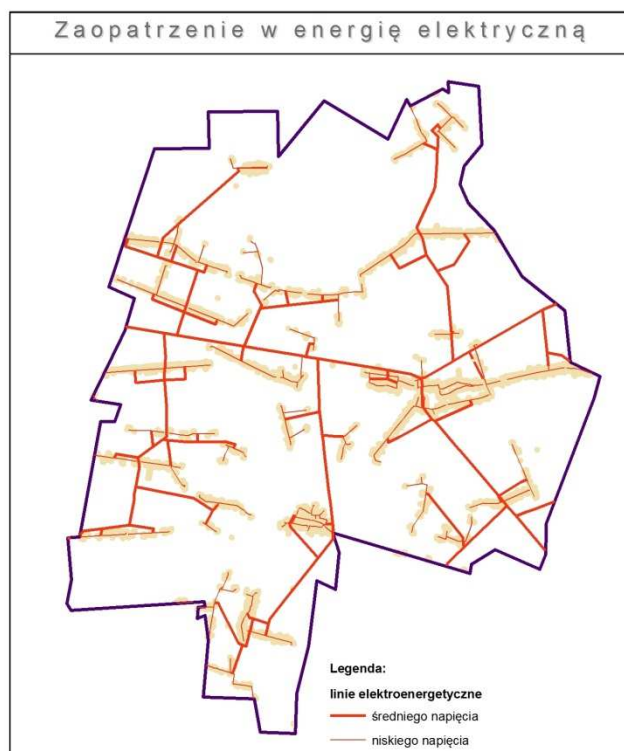
W rolniczej gminie Rzecznów stan środowiska wodnego może pogorszyć przede wszystkim stosowanie organicznych nawozów: gnojowicy i obornika oraz nawozów sztucznych, które na skutek spływu powierzchniowego trafiają do odbiorników tj. rzek i zbiorników wodnych.

Ponadto zagrożeniem dla stanu sanitarnego wód podziemnych są nieszczelne przydomowe zbiorniki, a dla wód powierzchniowych nielegalne wypompowywanie ścieków na pola, do rowów melioracyjnych i rzek. Na terenie gminy występuje wysoka dysproporcja pomiędzy siecią wodociągową i kanalizacyjną, dlatego należy dążyć do jej rozbudowy.

14.2.2. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Administratorem sieci elektroenergetycznych na terenie gminy Rzecznów jest Rejonowy Zakład Energetyczny w Zwoleniu. Zasilanie w energię elektryczną następuje ze stacji elektroenergetycznej GPZ 110/15kV Lipsko, z której wyprowadzone są ciągi sieciowe średniego napięcia 15kV do gmin całego powiatu, w tym gminy Rzecznów i dostosowywane do odpowiednich wartości napięcia poprzez szereg stacji transformatorowych 15/0,4 kV rozmieszczonych w każdej miejscowości.

Aktualnie funkcjonujący system linii energetycznych i stacji transformatorowych pokrywa potrzeby w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, system wymaga jednak rozbudowy i modernizacji, zwłaszcza w miejscowościach, gdzie intensywnie rozwija się budownictwo i przewidywany jest wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną.

Ryc.36. Sieci elektroenergetyczne
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie WODGiK

14.2.3. Zaopatrzenie w gaz

Na terenie gminy nie funkcjonuje sieć gazowa. Gospodarstwa domowe zaopatrywane są w gaz bezprzewodowy, tj. w butle gazowe, których dystrybucją zajmują się podmioty indywidualne.

14.2.4. Zaopatrzenie w energię ciepłą

Zaopatrzenia w ciepło na terenie gminy następuje z lokalnych kotłowni usytuowanych w obiektach użyteczności publicznej oraz z indywidualnych kotłowni w gospodarstwach domowych, obiektach usługowych i produkcyjnych. Energia ciepła na terenie gminy wytwarzana jest głównie na bazie węgla.

14.2.5. Telekomunikacja

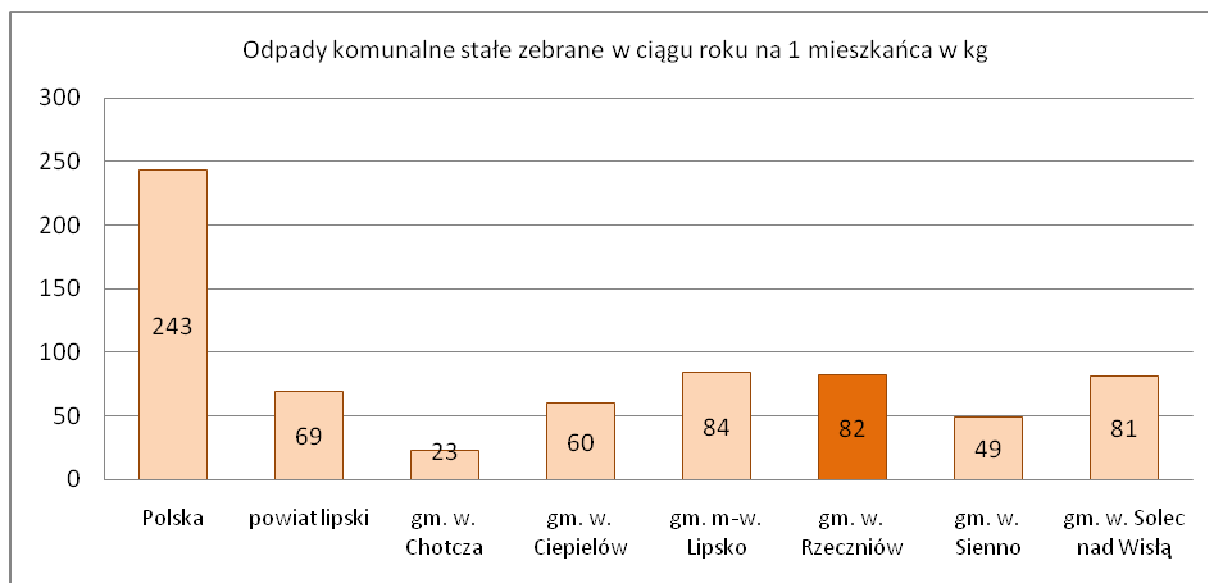
Gmina ma dostęp do infrastruktury telekomunikacyjnej, a na jej terenie działają operatorzy wszystkich sieci komórkowych, chociaż na terenie gminy nie znajduje się żaden maszt telefonii komórkowej. W sumie 14 masztów zlokalizowanych jest na terenie powiatu lipskiego.

14.2.6. Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami na terenie gminy jest objęta, przyjętym przez Radę Gminy Rzecznów, uchwałą Nr XXXII/127/09 z dnia 29 kwietnia 2009 r., „Planem Gospodarki Odpadami dla Gminy Rzecznów”. W dokumencie tym zawarte zostały warunki prowadzenia gospodarki odpadami oraz jej cele i założenia.

Obecnie odpady z terenu gminy Rzecznów zbiera Spółka REMONDIS Sp. z o.o. z siedzibą w Ostrowcu Św., wywozi poza teren gminy w celu poddania procesowi odzysku oraz unieszkodliwiania. Odpady komunalne na terenie gminy Rzecznów są zbierane do pojemników 120 i 1100 l oraz. Gmina nie dysponuje własnym składowiskiem odpadów komunalnych. Odpady te odbierane są od mieszkańców i wywożone na składowisko odpadów poza granicę gminy przez firmę posiadającą stosowne pozwolenie. Deponowane są one na składowisku znajdującym się na terenie województwa świętokrzyskiego.

Aby umożliwić społeczeństwu segregację odpadów firma „REMONDIS” działając na podstawie Umowy Nr 41/03 z dnia 28.05.2003 r. rozmieściła na terenie gminy pojemniki na surowce wtórne tj. butelki plastikowe PET i szkło. Na terenie gminy znajdują się 32 takie miejsca, zlokalizowane w miejscach większych skupisk ludzi oraz w pobliżu obiektów infrastruktury. Surowce wtórne odbierane przez REMONDIS z pojemników rozstawionych na terenie gminy trafiają bezpośrednio na sortownię odpadów opakowaniowych, będącą własnością firmy, zlokalizowaną w Ostrowcu Św.

Ryc.37. Odpady komunalne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS, 2009

W 2009 roku na terenie gminy Rzecznów zebrano średnio 82 kg odpadów komunalnych na jednego mieszkańca (Ryc.37). Jest to niemal że najwięcej spośród gmin powiatu lipskiego, ale o 160 kg mniej aniżeli średnia w kraju. Wartości te sugerują, iż praktykowane jest w gminie niezgodne z prawem palenie odpadów w gospodarstwach oraz ich nielegalny wywóz na dzikie wysypiska w celu zmniejszenia ponoszonych kosztów wywozu.

Odbiorem odpadów niebezpiecznych z terenu gminy również zajmuje się przedsiębiorstwo REMONDIS, które posiada sprzęt specjalistyczny w zakresie odbioru odpadów niebezpiecznych. Pojazd ten przystosowany jest również do odbioru eternitu.

15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Spośród zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych w zakresie infrastruktury komunikacyjnej, gminę Rzecznów dotyczy jedynie przebudowa drogi wojewódzkiej nr 747. Projekt przebudowy został już uzgodniony z władzami gminy i czeka na realizację. Zgodnie z Planem zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego na terenie gminy planuje się budowę gazociągu wysokiego ciśnienia o znaczeniu regionalnym i lokalnym. Nie planuje się wykonania innych zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych w zakresie infrastruktury technicznej.

16. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Na terenie gminy występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią , na których prawdopodobieństwo wystąpienia wynosi $p=1\%$, określone w “Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej - etap II – rzeka Krępianka”. Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw, studium ochrony przeciwpowodziowej sporządzone przez właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej, zachowuje ważność do dnia sporządzenia mapy zagrożenia powodziowego. Obszary te w większości znajdują się na terenach rolnych, częściowo także na terenach zieleni parkowej oraz na terenach zabudowanych. Ponadto w dolinach cieków i na obszarach bezodpływowych mogą wystąpić lokalne podtopienia spowodowane intensywnymi opadami deszczu lub wiosennymi roztopami.

II. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY RZECZNIÓW ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

Kierunki rozwoju gminy Rzeczników w niniejszym studium zostały opracowane tak, aby zapewnić właściwe wykorzystanie przestrzeni oraz kształtowanie struktury przestrzennej w sposób umożliwiający wykorzystanie walorów gminy przy jednoczesnym zachowaniu wartości środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego oraz rozwoju gospodarczego i poprawie jakości życia mieszkańców.

1.1. ZASADY KSZTAŁTOWANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

Polityka przestrzenna w gminie Rzeczników powinna opierać się o zasady tj.:

- racjonalne zagospodarowanie terenów zabudowanych, tworzenie we wsiach sołeckich miejsc o charakterze przestrzeni publicznych pozwalających na integrację mieszkańców;
- eliminowanie barier urbanistycznych i architektonicznych dla osób niepełnosprawnych,
- poprawę jakości życia mieszkańców poprzez rozwój infrastruktury technicznej,
- zwiększenie poziomu bezpieczeństwa poprzez modernizację systemu komunikacji drogowej,
- ściągnięcie na teren gminy inwestorów, którzy poprawią sytuację finansową oraz utworzą nowe miejsca pracy,
- ochrona gruntów rolnych II-III klasy bonitacyjnej przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze,
- wykorzystanie potencjału przyrodniczego do rozwoju wielofunkcyjnego rolnictwa,
- ochrona zwartych kompleksów leśnych,
- ochrona walorów przyrodniczych, krajobrazowych oraz kulturowych poprzez wprowadzenie odpowiednich ograniczeń w zagospodarowaniu i wykorzystaniu terenów,
- poprawa dostępności usług podstawowych wszystkim mieszkańcom gminy.

1.2. KIERUNKI ROZWOJU GMINY

Rozwój gminy Rzeczników jest zdeterminowany zarówno czynnikami przyrodniczymi jak np. dobre gleby i korzystne warunki klimatyczne, ale także społeczno-gospodarczymi. Do tej drugiej grupy zaliczyć można m.in. niskie dochody budżetu gminy, bezrobocie czy niekorzystną strukturę płci i wieku ludności.

Kierunki rozwoju gminy zostały opracowane w oparciu o analizę występujących uwarunkowań oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz dokumentami planistycznymi opracowanymi na wyższych szczeblach administracyjnych. W wyniku analizy uwarunkowań rozwoju gminy projekt studium zakłada następujące kierunki rozwoju:

- utrzymanie dominującej funkcji rolniczej,
- rozwój funkcji mieszkaniowej w formie zabudowy zagrodowej z dopuszczeniem zabudowy jednorodzinnej,

- zwiększenie areału lasów,
- rozwój funkcji usługowej,
- rozwój infrastruktury technicznej,
- budowa urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych.

Podstawowym kierunkiem rozwoju gminy powinno pozostać rolnictwo. Najważniejszym elementem rozwoju rolnictwa jest racjonalne wykorzystywanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Ze względu na niekorzystną strukturę obszarową gospodarstw w gminie zaleca się przede wszystkim ciągle zwiększanie powierzchni gospodarstw oraz ograniczenie rozdrabniania już istniejących. Wskazana jest koncentracja zabudowy wsi poprzez lokalizowanie nowych inwestycji wokół istniejących siedlisk. Należy także chronić grunty najwyższych klas bonitacyjnych II-III przed wykorzystywaniem na cele nie rolnicze, także pod zabudowę zagrodową. Zaleca się prowadzenie wielokierunkowego rolnictwa towarowego ze szczególnym naciskiem na uprawę warzyw i owoców oraz zwiększenie areału sadów. Korzystne byłoby także rozwinięcie w gminie przetwórstwa owocowo-warzywnego, w celu zapewnienia miejsc skupu wyprodukowanych płodów rolnych.

Zaleca się aby miejscowość Rzecznów nadal spełniała funkcję ośrodka gminnego zapewniającego mieszkańcom dostęp do usług, zwłaszcza usług publicznych z zakresu oświaty, zdrowia, kultury i bezpieczeństwa publicznego. Duże znaczenie w strukturze przestrzennej powinna zachować miejscowość Grabowiec. Ze względu na małomiasteczkowy układ morfologiczny, zabudowa mieszkaniowa może mieć tu charakter jednorodzinny.

Na obszarach zabudowy mieszkaniowej w pozostałych wsiach zaleca się zachowanie rolniczego charakteru i krajobrazu kulturowego poprzez utrzymanie w przewadze zabudowy zagrodowej.

Obiekty usług publicznych i komercyjnych mogą być lokalizowane w granicach wyznaczonych terenów zabudowy mieszkaniowej z zastrzeżeniem, że powinny być skupione w centrach wsi tak, aby w naturalny sposób tworzyć miejsca centralne. Obiekty użyteczności publicznej, zwłaszcza obiekty sakralne, powinny posiadać charakter dominant architektonicznych pozwalających na identyfikację przestrzeni.

Należy dążyć do tworzenia w poszczególnych sołectwach lokalnych przestrzeni publicznych, które będą pełnić funkcję przyjaznego i bezpiecznego miejsca spotkań mieszkańców, zapewniając integrację lokalnej społeczności.

Obszary lasów, ze względu na niewielką lesistość gminy, kategorycznie powinny pozostać w użytkowaniu leśnym. Należy dążyć do zwiększenia lesistości gminy poprzez zalesianie gruntów rolnych o najniższych klasach bonitacyjnych (V i VI) oraz dających najsłabsze kompleksy przydatności rolniczej. Sugeruje się również dolesienia w celu wyrównania granicy rolno-leśnej. Gospodarkę leśną należy prowadzić w oparciu o plany urządzenia lasu.

W celu zwiększenia atrakcyjności turystycznej gminy zaleca się rozwój zaplecza do uprawiania turystyki kwalifikowanej, przede wszystkim turystyki rowerowej oraz coraz bardziej popularnej turystyki konnej. Zaleca się rozwój bazy noclegowej zwłaszcza agroturystycznej, zapewniającej turystom możliwość wypoczynku na łonie natury z dala od wielkomiejskiego zgiełku. Gospodarstwom agroturystycznym powinny towarzyszyć ekologiczne gospodarstwa rolne

produkujące zdrową żywność o wysokiej jakości biologicznej, ciesząc się coraz większą popularnością w całej Unii Europejskiej.

Zaleca się budowę urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych. Poza oczywistymi korzyściami wynikającymi z produkcji czystej, bezpiecznej energii i zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych, inwestycje takie pozwolą na uzyskanie dodatkowych wpływów do budżetu gminy z tytułu podatków i dzierżawy gruntów oraz dodatkowych przychodów dla mieszkańców dzierżawiących swoje działki pod takie inwestycje.

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest wewnętrznym dokumentem gminy, który nie stanowi aktu prawa miejscowego. Narzędziem służącym do realnego kształtowania polityki przestrzennej gminy są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. W przypadku ich braku wydaje się decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania przestrzennego, które niestety nie pozwalają na prowadzenie polityki przestrzennej w sposób przemyślany, kompleksowy i harmonijny zapewniający zrównoważony rozwój i ład przestrzenny.

2.1. Kierunki dotyczące zagospodarowania terenów

Z uwagi na skalę, w jakiej został sporządzony rysunek studium dopuszcza się w miejscowych planach korygowanie ostatecznych przebiegów linii rozgraniczających pomiędzy terenami o różnym przeznaczeniu i różnych zasadach zagospodarowania do granic własności, jednak nie więcej niż o 10 m w obie strony.

Na terenach, gdzie studium dopuszcza różne formy zagospodarowania w obrębie jednego przeznaczenia terenu, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego może nastąpić dodatkowe rozgraniczenie tych funkcji i doprecyzowanie ich lokalizacji.

W przypadku sporządzania planów miejscowych, jeśli istniejące zagospodarowanie terenu jest odmienne od projektowanego w studium, w celu doprowadzenia do zgodności planu ze studium dopuszcza się utrzymanie w planie miejscowym istniejącej funkcji danego terenu. Reguła ta nie może dotyczyć wskazanych w studium terenów dróg publicznych.

Wszystkie zmiany przepisów przywołanych w niniejszym studium po uchwaleniu dokumentu, mające wpływ na zagospodarowanie terenu, nie powodują nieważności studium, a sporządzane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego będą uznawały przepisy obowiązujące na dzień uchwalania przedmiotowych planów, co będzie zgodne z niniejszym studium.

Dopuszcza się pozostawienie terenów rolnych i leśnych w planach miejscowych mimo wyznaczenia ich w studium pod zabudowę, a szczególności w przypadku nie uzyskania zgody na wyłączenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach możliwa jest zmiana zalecanych parametrów i wskaźników dotyczących użytkowania i zagospodarowania terenów.

Na wszystkich terenach dopuszcza się prowadzenie dróg publicznych i wewnętrznych oraz lokalizację wszelkich sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

Ponadto na poszczególnych terenach należy stosować następujące zasady:

- a) na terenach zabudowy mieszkaniowej:
 - należy dążyć, aby zabudowa mieszkaniowa i mieszkaniowo-usługowa tworzyła zwarte osiedla,
 - w obszarach osiedli mieszkaniowych należy lokalizować przestrzenie publiczne służące integracji społecznej i codziennej rekreacji mieszkańców,

- dopuszcza się dalsze wypełnianie istniejących struktur osadniczych zabudowy mieszkaniowej,
 - w zakresie terenów zabudowy mieszkaniowej dopuszcza się lokalizację usług i nieuciążliwej produkcji w zależności od potrzeb;
- b) na terenach zabudowy zagrodowej:
- zakłada się rozwój poszczególnych jednostek osadniczych w oparciu o istniejące układy przestrzenne wsi, mające charakter ulicówki,
 - nową zabudowę zaleca się lokalizować poprzez uzupełnienie luk w istniejącej zabudowie,
 - w zakresie terenów zabudowy mieszkaniowej dopuszcza się lokalizację usług i nieuciążliwej produkcji w zależności od potrzeb,
- c) na terenach zabudowy usług publicznych
- zaleca się utrzymanie istniejących usług publicznych, w szczególności w zakresie: oświaty, zdrowia na poziomie wspomagającym ośrodek gminny i dalszy ich rozwój w zależności od potrzeb,
 - zaleca się tworzenie przestrzeni o charakterze publicznym, integrujących mieszkańców, w szczególności w sąsiedztwie usług publicznych, takich jak: boiska sportowe, place zabaw, tereny zieleni urządzonej,
 - w sąsiedztwie obiektów użyteczności publicznej należy stworzyć warunki do parkowania pojazdów, w postaci parkingów ogólnodostępnych;
- d) na terenach rolniczych
- zaleca się nową zabudowę związaną z produkcją rolną lokalizować w sąsiedztwie terenów już zainwestowanych;
 - na terenach wzdłuż ciągów komunikacyjnych dopuszcza się lokalizowanie obiektów obsługi transportu.

2.2. Ustalenia funkcjonalno-przestrzenne dla poszczególnych terenów oraz wskaźniki dotyczące użytkowania i zagospodarowania terenów

W oparciu o istniejące uwarunkowania ustala się następujące kierunki zagospodarowania terenu:

RM – tereny zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej

1. Przeznaczenie:
 - a) podstawowe – zabudowa zagrodowa,
 - b) uzupełniające – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa usługowa (ze szczególnym uwzględnieniem agroturystyki), nieuciążliwa działalność produkcyjna (ze szczególnym uwzględnieniem przetwórstwa rolno-spożywczego), rzemieślnicza, tereny sportu, rekreacji, zieleni urządzonej, placów zabaw, itp.
2. Zalecana minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego w granicach działki budowlanej wynosi 35%.
3. Maksymalna wysokość budynków zabudowy podstawowej – 12 m.
4. Wskaźnik intensywności zabudowy 0,1-0,8.
5. Nie dopuszcza się lokalizowania zabudowy szeregowej.

6. Nie dopuszcza się lokalizacji obiektów usługowych i produkcyjnych o dużej uciążliwości, stwarzających zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi, generujących intensywny ruch pojazdów dostawczych.
7. Zabudowa powinna nawiązywać do lokalnych wzorców zabudowy historycznej w zakresie skali, bryły, charakterystycznych elementów architektonicznych.
8. Zakazuje się wykańczania elewacji budynków wszelkimi panelami z tworzyw sztucznych lub panelami metalowymi, odpadami ceramicznymi i szklanymi.
9. Zaleca się stosowanie dachów dwuspadowych o kącie nachylenia głównych połaci 30°-45°. Dopuszcza się zmianę wskaźnika kąta nachylenia głównych połaci dachu na etapie sporządzania planu miejscowego w zależności od charakteru istniejącej i nowoprojektowanej zabudowy, ale dla poszczególnych zespołów zabudowy należy przyjąć wspólny wskaźnik w celu kształtowania ładu przestrzennego.
10. Dopuszcza się stosowanie dachów płaskich jedynie dla budynków garażowych.
11. Zakazuje się grodzenia działek budowlanych ogrodzeniami pełnymi, ogrodzeniami z prefabrykatów betonowych i żelbetowych oraz z odpadów metalowych i blach od strony dróg publicznych.

RU - tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych:

1. Przeznaczenie – obiekty i urządzenia oraz usługi związane z gospodarką rolną, hodowlaną, ogrodnictwem, leśną i rybacką.
2. Maksymalna wysokość budynków w zależności od rodzaju usługi, do określenia na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
3. Wskaźnik intensywności zabudowy w zależności od rodzaju usługi, do określenia na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
4. Zakazuje się wykańczania elewacji budynków wszelkimi panelami z tworzyw sztucznych lub panelami metalowymi, odpadami ceramicznymi i szklanymi.
5. Rodzaj dachu oraz jego parametry w zależności od rodzaju działalności, do określenia na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
6. Zakazuje się grodzenia działek budowlanych ogrodzeniami z odpadów metalowych i blach od strony dróg publicznych.

U, Uk, Uo - tereny zabudowy usługowej, usług kultury, oświaty;

1. Przeznaczenie:
 - a. podstawowe – zabudowa usługowa,
 - b. uzupełniające – tereny sportu, rekreacji, zieleni urządzonej, placów zabaw, itp.)
2. Dopuszcza się zachowanie istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy zagrodowej.
3. Zalecana minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego w granicach działki budowlanej wynosi 20%.
4. Zaleca się, aby teren biologicznie czynny był zagospodarowany zielenią urządzoną.

5. Maksymalna wysokość budynków zabudowy podstawowej w zależności od rodzaju usługi, do określania na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
6. Wskaźnik intensywności zabudowy 0,1-1,2.
7. Zabudowa powinna nawiązywać do lokalnych wzorców zabudowy historycznej w zakresie skali, bryły, charakterystycznych elementów architektonicznych.
8. Zakazuje się wykańczania elewacji budynków wszelkimi panelami z tworzyw sztucznych lub panelami metalowymi, odpadami ceramicznymi i szklanymi.
9. Rodzaj dachu oraz jego parametry w zależności od rodzaju usługi, do określenia na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
10. Zakazuje się grodzenia działek budowlanych ogrodzeniami pełnymi, ogrodzeniami z prefabrykatów betonowych i żelbetowych oraz z odpadów.

US - tereny sportu i rekreacji:

1. Przeznaczenie:
 - a. podstawowe – obiekty sportowe, rekreacyjne w szczególności boiska sportowe, baseny, place zabaw,
 - b. uzupełniające – usługi handlu, gastronomi i turystyki, parkingi.
2. Zalecana minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego w zależności od rodzaju usług, do określenia na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
3. Maksymalna wysokość budynków w zależności od rodzaju usługi, do określenia na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
4. Wskaźnik intensywności zabudowy w zależności od rodzaju usługi, do określenia na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
5. Nie dopuszcza się lokalizacji obiektów usługowych o dużej uciążliwości, stwarzających zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzi, generujących intensywny ruch pojazdów dostawczych.
6. Zaleca się, aby budynki znajdujące się w obrębie jednej działki posiadały jednakową kolorystę elewacji.
7. Zakazuje się wykańczania elewacji budynków wszelkimi panelami z tworzyw sztucznych lub panelami metalowymi, odpadami ceramicznymi i szklanymi.
8. Rodzaj dachu oraz jego parametry w zależności od rodzaju usługi, do określenia na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
9. Zakazuje się grodzenia działek budowlanych ogrodzeniami pełnymi, ogrodzeniami z prefabrykatów betonowych i żelbetowych oraz z odpadów metalowych i blach od strony dróg publicznych.

U/P- tereny usług oraz obiektów produkcyjnych, składów i magazynów:

1. Przeznaczenie – zabudowa usługowa, obiekty produkcyjne, składy i magazyny.
2. Zalecana minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego w granicach działki budowlanej wynosi 10%.
3. Zaleca się, aby teren biologicznie czynny był zagospodarowany zielenią urządzoną.

4. Maksymalna wysokość budynków – 10 m.
5. Wskaźnik intensywności zabudowy 0,1-1,2.
6. Zaleca się, aby budynki znajdujące się w obrębie jednej działki posiadały jednakową kolorystę elewacji.
7. Zakazuje się wykańczania elewacji budynków wszelkimi panelami z tworzyw sztucznych lub panelami metalowymi, odpadami ceramicznymi i szklanymi.
8. Rodzaj dachu oraz jego parametry w zależności od rodzaju działalności, do określenia na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
9. Zakazuje się grodzenia działek budowlanych ogrodzeniami pełnymi, ogrodzeniami z prefabrykatów betonowych i żelbetowych oraz z odpadów metalowych i blach od strony dróg publicznych.

P – tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów:

1. Przeznaczenie:
 - a) podstawowe – szeroko pojmowane obiekty produkcyjne, składy, magazyny, hurtownie,
 - b) uzupełniające – usługi.
2. Zalecana minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego w granicach działki budowlanej wynosi 10%.
3. Maksymalna wysokość budynków – 10 m.
4. Wskaźnik intensywności zabudowy 0,1-1,2.
5. Rodzaj dachu oraz jego parametry w zależności od rodzaju usługi, do określenia na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.
6. Wokół granic poszczególnych działek budowlanych graniczących z terenami dróg publicznych należy lokalizować pasy zieleni izolacyjnej.
7. Zakazuje się grodzenia działek budowlanych ogrodzeniami z odpadów metalowych i blach od strony dróg publicznych.

R – tereny rolne,

1. Przeznaczenie pod funkcje upraw polowych i użytków zielonych oraz wszelkiego rodzaju upraw i hodowli zwierząt, zaliczonych do działów produkcji rolnej w przepisach odrębnych.
2. Dopuszcza się zachowanie istniejącej zabudowy zagrodowej z możliwością remontu przebudowy i rozbudowy bez możliwości zmiany funkcji.
3. Dopuszcza się lokalizowanie obiektów i urządzeń służących produkcji rolniczej.
4. Dopuszcza się lokalizowanie obiektów i urządzeń służących wędrówkom turystycznym (ścieżki - piesze, rowerowe, konne oraz ławki, wiaty, punkty widokowe, trasy narciarskie, miejsca postojowe, itp.).
5. Zachowuje się istniejące oraz dopuszcza nowe zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne za wyjątkiem terenów stref ochronnych od obszarów rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł.
6. Dopuszcza się zalesianie terenów, za wyjątkiem: gruntów I-III klasy bonitacyjnej oraz gruntów pochodzenia organicznego, pasów terenu o szerokości 5 m licząc od linii brzegowej rowów melioracyjnych i cieków wodnych, po obu stronach cieków, w pasach napowietrznych linii elektroenergetycznych, w strefie kontrolowanej gazociągu, na terenach

rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 MW oraz w odległości 200 m od ich granicy.

7. Zalecane jest zalesienie terenów, które służą wyrównaniu granicy rolno-leśnej, zalesienie winno następować zgodnie z przepisami odrębnymi i w oparciu o warunki siedliskowe.
8. Zachowuje się istniejące zbiorniki wodne.
9. Dopuszcza się budowę zbiorników wodnych, w tym stawów hodowlanych, za wyjątkiem: gruntów I-III klasy bonitacyjnej oraz gruntów pochodzenia organicznego.
10. Dopuszcza się budowę urządzeń wytwarzających energię z energii słonecznej, o mocy nieprzekraczającej 100 kW, za wyjątkiem: gruntów I-III klasy bonitacyjnej oraz gruntów pochodzenia organicznego.
11. Zachowuje się istniejące urządzenia melioracji wodnych.
12. Dopuszcza się budowę urządzeń melioracji wodnych.
13. Na terenach rolnych, w miejscach wskazanych na rysunku studium dopuszcza się lokalizację siłowni wiatrowych.

ZL – tereny lasów:

1. Przeznaczenie podstawowe – tereny lasów i zalesień wraz z obiektami gospodarki leśnej.
2. Dopuszcza się lokalizowanie obiektów i urządzeń służących wędrówkom turystycznym (ścieżki – piesze, rowerowe, konne oraz ławki, wiaty, punkty widokowe, trasy narciarskie, miejsca postojowe, itp.).

ZP - tereny zieleni parkowej

1. Przeznaczenie podstawowe – tereny zieleni urządzonej w szczególności parki, arboreta.
2. Zaleca się zaadaptowanie zabytkowych budynków do nowych funkcji usługowych, ze szczególnym uwzględnieniem turystyki.
3. Dopuszcza się pojedyncze obiekty usługowe uatrakcyjnijające podstawowe zagospodarowanie terenu (np. gastronomia).
4. Dopuszcza się obiekty sportowe, rekreacyjne w szczególności boiska sportowe, baseny, place zabaw.
5. Dopuszcza się obiekty małej architektury.

ZC – tereny cmentarzy:

1. Przeznaczenie podstawowe – cmentarz.
2. Ogrodzenie i zagospodarowanie cmentarza zgodnie z przepisami odrębnymi.
3. Dopuszcza się rozbudowę cmentarza.
4. Dopuszcza się obiekty sakralne oraz kaplice cmentarne, sanitariaty i inne obiekty obsługi cmentarza.
5. Zaleca się, aby teren zieleni był zagospodarowany zielenią urządzoną.
6. Dopuszcza się usługi na terenie cmentarza związane z funkcją terenu, (np. sprzedaż kwiatów, zniczy).

Z - tereny zieleni nieurządzonej:

1. Przeznaczenie podstawowe – zieleni nieurządzona.
2. Dopuszcza się lokalizowanie obiektów i urządzeń służących wędrówkom turystycznym (ścieżki – piesze, rowerowe, konne oraz ławki, wiaty, punkty widokowe, miejsca postojowe, itp.).
3. Dopuszcza się zalesianie terenów, za wyjątkiem: gruntów I-III klasy bonitacyjnej oraz gruntów pochodzenia organicznego, pasów terenu o szerokości 5 m licząc od linii brzegowej rowów melioracyjnych i cieków wodnych, po obu stronach cieków, w pasach napowietrznych linii elektroenergetycznych, w strefie kontrolowanej gazociągu, na terenach rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 MW oraz w odległości 200 m od ich granicy.

WS – wody powierzchniowe:

1. Zachowuje się istniejące zbiorniki wód powierzchniowych
2. Dopuszcza się budowę urządzeń wodnych, urządzeń melioracji wodnych oraz urządzeń służących ochronie przed powodzią oraz suszą;
3. Dopuszcza się budowę pomostów, kładek, oraz urządzeń związanych z obsługą turystyki.

IT – tereny obiektów infrastruktury technicznej.

1. Zabudowa podstawowa – obiekty i urządzenia infrastruktury kanalizacyjnej i wodociągowej.
2. Dopuszcza się obiekty obsługi administracyjno-socjalnej.

Drogi publiczne:

Oprócz dróg wskazanych na rysunku studium dopuszcza się, w zależności od zaistniałych potrzeb, wyznaczanie dodatkowych dróg wszystkich klas.

KDG – droga publiczna klasy głównej:

1. Minimalna szerokość w liniach rozgraniczających dla odcinków modernizowanych lub nowoprojektowanych 25 m (w miejscach, gdzie istniejące zagospodarowanie terenu nie pozwala na poszerzenie drogi, dopuszczalne jest zachowanie dotychczasowej szerokości drogi).
2. W pasie drogowym należy zlokalizować przynajmniej jednostronny chodnik w obszarach zabudowanych oraz ściekę rowerową na całej długości przebiegu drogi przez teren gminy.
3. W stosunku do drogi głównej będącej drogą wojewódzką nr 747, na odcinku zastąpionym obwodnicą, może zostać obniżona klasa drogi do drogi zbiorczej.
4. Dopuszcza się zachowanie istniejących zjazdów na działki budowlane.
5. Dopuszcza się realizację nowych zjazdów na działki budowlane wyłącznie w sytuacjach braku możliwości skomunikowania danej działki z innej drogi publicznej.

6. Nowo projektowana obwodnica wskazana na rysunku planu będzie drogą główną w ciągu drogi wojewódzkiej nr 747 o szerokości w liniach rozgraniczających 25m.

KDZ – droga publiczna klasy zbiorczej:

1. Minimalna szerokość w liniach rozgraniczających dla odcinków modernizowanych lub nowoprojektowanych 20m (w miejscach, gdzie istniejące zagospodarowanie terenu nie pozwala na poszerzenie drogi, dopuszczalne jest zachowanie dotychczasowej szerokości drogi).
2. W pasie drogowym należy zlokalizować przynajmniej jednostronny chodnik w obszarach zabudowanych oraz ścieżkę rowerową na całej długości przebiegu tych dróg.
3. Dopuszcza się prowadzenie infrastruktury technicznej w liniach rozgraniczających na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

KDL – droga publiczna klasy lokalnej

1. Minimalna szerokość w liniach rozgraniczających dla odcinków modernizowanych lub nowoprojektowanych 12m (w miejscach, gdzie istniejące zagospodarowanie terenu nie pozwala na poszerzenie drogi dopuszczalne jest zachowanie dotychczasowej szerokości drogi);
2. W pasie drogowym należy zlokalizować przynajmniej jednostronny chodnik w obszarach zabudowanych.
3. Dopuszcza się prowadzenie infrastruktury technicznej w liniach rozgraniczających terenu na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

KDD – droga publiczna klasy dojazdowej

1. Minimalna szerokość w liniach rozgraniczających dla odcinków modernizowanych lub nowoprojektowanych 10 m (w miejscach, gdzie istniejące zagospodarowanie terenu nie pozwala na poszerzenie drogi dopuszczalne jest zachowanie dotychczasowej szerokości drogi);
2. W pasie drogowym należy zlokalizować przynajmniej jednostronny chodnik w obszarach zabudowanych.
3. Dopuszcza się prowadzenie infrastruktury technicznej w liniach rozgraniczających terenu na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

2.3. Tereny wyłączone spod zabudowy:

1. Tereny gruntów rolnych, łąk, pastwisk i nieużytków, (za wyjątkiem dróg, sieci infrastruktury technicznej, obiektów i urządzeń służących produkcji rolniczej oraz wędrówkom turystycznym).
2. Tereny lasów, (za wyjątkiem zabudowy związanej z obsługą gospodarstw leśnych na obszarach leśnych zgodnie z właściwymi planami urządzenia

lasów, a także za wyjątkiem dróg, sieci infrastruktury technicznej oraz obiektów i urządzeń służących wędrówkom turystycznym).

3. Tereny położone w odległości mniejszej niż 12 m od ściany lasu.
4. Tereny położone w odległości mniejszej niż 1,5 m od wód powierzchniowych.
5. Miejsca wskazane na rysunku studium jako obszary rozmieszczenia urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW i ich strefy ochronne – dotyczy zabudowy chronionej akustycznie.

2.4. Obszary przestrzeni publicznej

Obszary przestrzeni publicznej w myśl art. 2 ust.6 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2012 r. poz. 647 ze zm.) to obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjające w nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne.

Za przestrzenie publiczne w rozumieniu ww. ustawy uznaje się rynek w miejscowości Grabowiec. Ponadto za przestrzenie o charakterze publicznym uznaje się tereny: dróg publicznych, tereny obiektów administracji, obiekty usług oświaty, zdrowia, ośrodki kultury, tereny zieleni urządzonej, sportu i rekreacji oraz cmentarze. Należy dążyć do utworzenia przestrzeni o charakterze centro twórczym w ramach poszczególnych jednostek, których zadaniem będzie stworzenie płaszczyzny integracji społecznej mieszkańców. Obszary te winny być kreowane wokół usług publicznych oraz terenów sportowych i rekreacyjnych danej jednostki. W kreowaniu przestrzeni publicznych należy pamiętać, aby były dostępne dla osób niepełnosprawnych. Wskazane jest dążenie do uporządkowania i podniesienia standardu terenów publicznych, w szczególności: parków, zieleńców oraz zieleni towarzyszącej usługom publicznym tak, aby cechowała je jak największa wartość estetyczna.

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

3.1. Obszary i obiekty objęte prawnymi formami ochrony przyrody

Na terenie gminy nie występują żadne obiekty ani obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody zawartymi w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2009r. Nr 151, poz. 1220, ze zm.). Na terenie gminy nie wyznacza się także żadnych nowych form ochrony przyrody.

W przypadku wystąpienia siedlisk lub gatunków chronionych, na terenach przeznaczonych pod zainwestowanie, przed uzyskaniem stosownych zezwoleń, należy uzyskać zgodę na ich zniszczenie zgodnie z przepisami odrębnymi.

3.2. Ujęcia i zasoby wodne

Na terenie gminy występują dwa Główne Zbiorniki Wód Podziemnych: GWZP nr 405 – Niecka Radomska oraz GZWP nr 420 Wierzbica - Ostrowiec. Prawie cały teren gminy to Obszar Wysokiej Ochrony Głównego Zbiornika Wód Podziemnych „Niecka Radomska” (OWO). Pozostały teren to Obszar Najwyższej Ochrony GZWP – (ONO). W obszarach tych muszą być stosowane zaostrzone kryteria w zakresie ich przestrzennego zagospodarowania i wykorzystania wynikające z dokumentacji hydrogeologicznych sporządzanych przez PSH.

Na terenie gminy funkcjonują obecnie dwa ujęcia wody, które zaopatrują mieszkańców gminy, dla których obowiązują zakazy i nakazy z zakresu ochrony środowiska zapisane w pozwoleniach wodnoprawnych wydanych przez Starostę Powiatu Lipskiego, które dodatkowo wyznaczają granice stref ochronnych wokół tych ujęć:

- Decyzja IOŚiR-6341/3/2013 z dnia 14.01.2013 r. dla ujęcia wody w Wólce Modrzejowej,
- Decyzja IOŚiR-6210/26/06 z dnia 28.12.2006 r., dla ujęcia w Rzeczniowie.

Na terenie ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych zabronione jest użytkowanie gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody. Na terenach tych należy:

- odprowadzać wody opadowe w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody,
- zagospodarować teren zielenią,
- odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody,
- ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić a na ogrodzeniu należy umieścić tablice zawierające informacje o ujęciu wody i zakazie wstępu osób nieupoważnionych.

3.3. Ochrona gleb

Na terenie gminy Rzecznów prawie 40% użytków rolnych pokrywają gleby klas bonitacyjnych II-III. Nie występują na terenie gminy gleby najwyższej klasy bonitacyjnej. W celu ochrony środowiska glebowego ustala się:

- ochrona gruntów klas I-III przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze,
- zakaz lokalizacji stałych składowisk wszelkiego rodzaju odpadów,
- zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu oraz zakaz gromadzenia lub magazynowania wszelkich odpadów w miejscach do tego nieprzygotowanych,
- ograniczenie zmian naturalnego ukształtowania terenu,
- ograniczenie wycinki istniejących drzew i krzewów w zadrzewieniach stanowiących naturalne zabezpieczenie przed erozją gleb i wymywaniem wartościowych składników z profilu glebowego,
- wody opadowe zanieczyszczone substancjami ropopochodnymi lub zawiesinami, powinny być podczyszczone na terenie inwestora, przed odprowadzeniem ich do odbiornika,
- dążenie do zmiany w hodowli zwierzęcej w kierunku eliminacji bezściołkowego systemu hodowli, wprowadzenie zakazu wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych,
- ograniczenie stosowania uciążliwych dla środowiska nawozów mineralnych i środków ochrony roślin oraz racjonalne dozowanie tych o niskiej uciążliwości,
- prowadzenie zabiegów agrotechnicznych dostosowanych do ukształtowania terenu również w celu zmniejszenia erozji i spływu powierzchniowego na terenach upraw rolnych.

3.4. Ochrona lasów

Gminę Rzecznów cechuje bardzo niska lesistość kształtująca się na poziomie niewiele ponad 18%, w związku z czym istniejące kompleksy leśne wymagają wzmożonej ochrony, zwłaszcza przed nieuzasadnionym przeznaczaniem na cele nieleśne. Warto także podjąć działania mające na celu zwiększenie areалу użytków leśnych w gminie oraz wyrównanie granicy rolno-leśnej. W odniesieniu do terenów lasów ustala się:

- ochronę gruntów leśnych przed nieuzasadnioną zmianą przeznaczenia na cele nieleśne,
- wprowadzanie dolesień na gruntach o niskiej bonitacji (V i VI klasie), zwłaszcza w miejscach gdzie prowadzi to do wyrównania granicy rolno-leśnej,
- maksymalną ochronę i utrzymanie w dotychczasowym użytkowaniu gruntów leśnych z uwagi na ich znaczenie ekologiczne,
- szczególną ochronę najstarszych drzewostanów,
- umiarkowane stosowanie cięć pielęgnacyjnych,
- zakaz zabudowy,
- poruszanie się pojazdów samochodowych jedynie po drogach publicznych,

3.5. Ochrona przed hałasem

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz.U. z 2008 r. Nr 25 poz. 150 ze zm.) jako hałas przyjmuje się dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Do głównych źródeł hałasu w gminie Rzecznów należą komunikacja oraz obiekty usługowe i przemysłowe związane z produkcją rolną. W ramach ochrony przed hałasem należy:

- zapewnić jak najlepszy standard akustyczny środowiska zgodnie z przepisami odrębnymi,
- dla poszczególnych terenów określić przynależność do kategorii ochrony przed hałasem zgodnie z rozporządzeniem w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku tj.:
 - dla terenów wyznaczonych w studium jako RM dopuszczalny poziom hałasu w środowisku należy przyjąć jak dla terenów zabudowy zagrodowej,
 - dla terenów wyznaczonych w studium jako U_o dopuszczalny poziom hałasu w środowisku należy przyjąć jak dla terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
 - dla terenów wyznaczonych w studium jako U, U_k, ZP dopuszczalny poziom hałasu w środowisku należy przyjąć jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych.
- przebudować drogę wojewódzką 747 w celu ograniczenia jej uciążliwości akustycznej,
- lokalizować nową zabudowę przeznaczoną na stały pobyt ludzi w odpowiedniej odległości od drogi wojewódzkiej,
- stosować pasy zieleni izolacyjnej wzdłuż istniejących oraz planowanych dróg, sąsiadujących z terenami zabudowy mieszkaniowej,
- w przypadku lokalizacji uciążliwych funkcji produkcyjnych lub usługowych stosować zieleń izolacyjną,
- przez wzgląd na możliwy hałas od linii wysokiego napięcia (tzw. zjawisko ulotu) przestrzegać stref technicznych.

3.6. Ochrona przed promieniowaniem

Zgodnie z ustawą z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 25 poz. 150 ze zm.) ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez:

1. utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach;
2. zmniejszanie poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

W celu ochrony przed promieniowaniem należy:

- przy lokalizacji instalacji emitujących pole elektromagnetyczne zadbać aby poziom pól był zgodny z przepisami odrębnymi,
- wprowadzić na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego strefę ochronną od istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych, zgodnie z wytycznymi zarządcy sieci.

- w granicach pasa technologicznego napowietrznych linii elektroenergetycznych zabronić lokalizowania wszelkiej zabudowy związanej ze stałym pobytem ludzi oraz utrzymywania drzew, krzewów i roślinności przekraczającej wysokość 2 metrów.

3.7. Złoże surowców naturalnych

Na terenie gminy występują złoża surowców naturalnych, z czego tylko jedno dobrze rozpoznane. Cała gmina znajduje się w obszarze „Lipsko”, dla którego wydana została koncesja na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego.

W przypadku udokumentowania złóż na terenie gminy mogą być one zagospodarowane zgodnie z przepisami odrębnymi. Poszukiwanie i rozpoznawanie kopalin oraz ich eksploatacja na terenie gminy może się odbywać na podstawie stosownych koncesji, po spełnieniu wymogów określonych przepisami odrębnymi. Zaleca się sporządzić dla nich miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z art. 104 ust. 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz.U. 2011 nr 163 poz. 981 ze zm.).

Zaleca się zakaz eksploatacji wszelkiego rodzaju kopalin dla wszystkich obszarów zlokalizowanych w obrębie terenów następujących kategorii funkcjonalnych: tereny zagrodowej **RM**, tereny usług **U**, usług kultury **U_k**, usług oświaty **U_o**, usług oraz sportu i rekreacji **US**, tereny obiektów i urządzeń infrastruktury **IT** tereny zieleni parkowej **ZP** i cmentarzy **ZC** oraz tereny dróg publicznych – oznaczone symbolami: **KDG, KDZ, KDL i KDD**.

Wyrobiska powstałe w wyniku wyeksploatowania złóż kopalin należy poddać rekultywacji w sposób umożliwiający realizację przeznaczenia podstawowego tych terenów.

4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Dzięki wielowiekowej, burzliwej historii na terenie gminy Rzecznów znajduje się kilka zabytków wpisanych do rejestru zabytków oraz wiele obiektów nie objętych ochroną, a stanowiących niezwykle cenne dziedzictwo kulturowe budujące tożsamość regionu i jego mieszkańców. Ochrona krajobrazu kulturowego oraz poszczególnych zabytków i dóbr kultury stanowi jeden z celów polityki przestrzennej gminy.

W związku z koncepcjami zawartymi w dokumentach planistycznych na poziomie województwa, planującymi objęcie krajobrazu kulturowego południowej części gminy ochroną prawną zaleca się sporządzenie waloryzacji krajobrazowej środowiska kulturowego gminy w celu inwentaryzacji obiektów cennych kulturowo oraz kształtujących krajobraz kulturowy. Zaleca się objęcie ochroną wszystkich obiektów wskazanych w gminnej ewidencji zabytków, która jest w trakcie realizacji.

Zasób zabytków podlega sukcesywnemu rozpoznaniu i może być aktualizowany, co będzie zgodne z ustaleniami Studium.

4.1. Wykaz obiektów i obszarów chronionych oraz zasady ich ochrony

W gminie znajdują się zaledwie 3 zabytki wpisane do rejestru zabytków, a gmina nie posiada gminnej ewidencji zabytków.

Na terenie gminy wyznaczonych zostało 56 stanowisk archeologicznych z różnych okresów historycznych.

W celu ochrony dziedzictwa kulturowego ustala się następujące zasady:

- działania inwestycyjne w obrębie nieruchomości, na których zlokalizowane są zabytki prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zabytki wyburzać, przerabiać, odnawiać, rekonstruować, konserwować, zabudowywać, odbudowywać, zdobić, uzupełniać, rozkopywać ani dokonywać żadnych innych zmian można jedynie na podstawie przepisów odrębnych,
- roboty ziemne, prowadzone w obrębie stanowisk archeologicznych, winny być prowadzone zgodnie z przepisami odrębnymi,
- na pozostałych obszarach w wypadku odkrycia jakiegokolwiek znaleziska, co do którego zachodzi podejrzenie, że może mieć jakąkolwiek wartość archeologiczną, roboty należy postępować zgodnie z przepisami odrębnymi.

4.2. Strefy ochrony konserwatorskiej

Zabytkowy układ centrum Grabowca proponowany jest do objęcia strefą ochrony konserwatorskiej. Dla obszaru strefy ustala się następujące zasady zagospodarowania:

- a) maksymalna wysokość zabudowy w północnej pierzei rynku – 2 kondygnacje w tym poddasze użytkowe;
- b) w celu zachowania historycznego charakteru, w obrębie strefy ochrony konserwatorskiej, zaleca się stosowanie tradycyjnych elementów formy architektonicznej oraz rozwiązań materiałowych;
- c) należy się wzorować na zabudowie historycznej, istniejącej w obrębie przedmiotowego terenu;

- d) w celu zachowania historycznego układu urbanistycznego, obrębie strefy ochrony konserwatorskiej, zakazuje się wydzielania nowych, ogólnie dostępnych ciągów komunikacyjnych.

5. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI

5.1. Komunikacja drogowa

W celu usprawnienia komunikacji na terenie gminy, modernizacji wymagają drogi wszystkich kategorii.

Droga wojewódzka:

Droga posiada nawierzchnię bitumiczną asfaltową, jest jednak bardzo wąska (szerokość jezdni mniej niż 6 m) i prowadzi przez teren zabudowany stwarzając tym samym zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi. Należy ją przebudować, prowadząc poza terenami mieszkaniowymi. Nowa droga w ciągu drogi wojewódzkiej powinna mieć parametry drogi głównej o minimalnej szerokości w liniach rozgraniczających 25m. Zaleca się, aby droga posiadała dwa pasy ruchu po jednym w każdym kierunku oraz utwardzone pobocza. Stosowny projekt został już uzgodniony z gminą i czeka na realizację. Dopuszcza się prowadzenie infrastruktury technicznej w liniach rozgraniczających na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

Zaleca się wprowadzenie zakazu realizacji nowych indywidualnych zjazdów na działki budowlane z drogi wojewódzkiej. Obszary nowej zabudowy powinny być obsługiwane z dróg niższych klas, a ewentualne zjazdy mogą być realizowane wyłącznie dla obiektów usługowych, takich jak stacje paliw, oraz w przypadku braku innej możliwości dostępu do drogi publicznej, wyłącznie za zgodą zarządcy drogi. Należy zapewnić skomunikowanie dróg dojazdowych do pól. Po wybudowaniu nowego odcinka dopuszcza się obniżenie klasy drogi do parametrów drogi zbiorczej.

Drogi powiatowe:

Zachowuje się przebieg dróg powiatowych. Drogi powiatowe zasadniczo posiadają nawierzchnię asfaltową, nie brak jednak odcinków tylko stabilizowanych tłuczniem i żwirem. Wszystkie są bardzo wąskie (od 3 do maksymalnie 6,5 metra) i wymagają, w miarę możliwości, modernizacji do parametrów zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa. Drogi powinny posiadać pas zieleni oraz pobocze, a na terenach zabudowanych co najmniej jednostronny chodnik i ścieżkę rowerową. Należy ograniczyć realizację nowych zjazdów na działki budowlane. Dopuszcza się prowadzenie infrastruktury technicznej w liniach rozgraniczających na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

Drogi gminne

Zachowuje się przebieg dróg gminnych oraz dopuszcza lokalizację nowych w miarę potrzeb. Drogi gminne, przynajmniej w części, wymagają natychmiastowego utwardzenia, bowiem spośród 40 km dróg gminnych jedynie 14 km posiada nawierzchnię asfaltową. Pozostałe drogi są stabilizowane tłuczniem lub żwirem a często są to drogi gruntowe. Wszystkie drogi gminne są znacznie za wąskie (od 5,2 do mniej niż 3 metrów). W miarę możliwości zaleca się stopniową modernizację dróg i poszerzanie do parametrów zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa. Wszystkie drogi powinny być wyposażone w pobocze, a na terenach zabudowanych co najmniej jednostronny chodnik oraz ścieżkę rowerową. Dopuszcza się prowadzenie infrastruktury technicznej w liniach rozgraniczających na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

Wytyczne do kształtowania obsługi w zakresie parkowania pojazdów

Ustala się realizację przynajmniej minimalnej liczby miejsc parkingowych w obrębie nieruchomości, którą mają obsługiwać, zawartych w poniższej tabeli. Dodatkowo zaleca się realizację ogólnodostępnych parkingów, w miejscach zgrupowań obiektów użyteczności publicznej i usług. Dopuszcza się ustalanie miejsc postojowych w pasach drogowych pod warunkiem, że nie będą stanowiły zagrożenia i utrudnienia dla ruchu kołowego, pieszego i rowerowego.

Aby zapewnić obsługę mieszkańców miejsca postojowe powinny być realizowane w ilości:

minimum 2 miejsca postojowe na lokal mieszkalny	zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa,
10-15 miejsc postojowych na 1000 m ² powierzchni danej funkcji	usługi nieuciążliwe, składy magazyny
5-10 miejsc postojowych na 100 m ² powierzchni użytkowej budynku	ośrodki zdrowia, obiekty handlowe
5-10 miejsc postojowych na jeden obiekt	biblioteki, kluby, domy kultury, stacje paliw
15-30 miejsc postojowych na jeden obiekt	kościół, cmentarze
1-3 miejsc postojowych na każdych 5 zatrudnionych	przemysł i rzemiosło
3 miejsca postojowe na każde 10 miejsc konsumpcyjnych,	obiekty gastronomiczne
2 miejsca postojowe na jedno stanowisko obsługi pojazdów	stacje obsługi pojazdów
0,8 miejsca postojowego na pokój gościnny lub apartament	usługi hotelarskie, w tym agroturystyka
10-20 miejsc postojowych na 20 zatrudnionych i dodatkowe 1 miejsce na każdy oddział szkolny/przedszkolny	szkoły i przedszkola
5-10 miejsc postojowych na każdych 50 mieszkańców	internaty

5.2. Komunikacja kolejowa

Nie zakłada się rozwoju komunikacji kolejowej na terenie gminy.

5.3. Komunikacja lotnicza

Nie zakłada się rozwoju komunikacji lotniczej na terenie gminy.

5.4. Komunikacja rowerowa i szlaki turystyczne

W celu zwiększenia atrakcyjności turystycznej należałoby wyznaczyć na terenie gminy, szlaki turystyki zwłaszcza rowerowej. Konieczna jest w tym zakresie współpraca wielu jednostek samorządowych, tak aby poprowadzić je w najatrakcyjniejsze miejsca – m.in. do Ćmielowa, Krzemionek, Bałtowa oraz do nieco bardziej odległych – Sandomierza i Kazimierza Dolnego.

6. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

6.1. Ogólne zasady realizacji sieci infrastruktury technicznej

Dopuszcza się realizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej na wszystkich terenach, w zależności od zaistniałych potrzeb i zgodnie z przepisami odrębnymi. Dla nowych terenów przeznaczonych na cele zabudowy wskazane jest uzbrojenie terenu przed wprowadzeniem zabudowy. Dopuszcza się prowadzenie infrastruktury technicznej w liniach rozgraniczających drogi na warunkach określonych w przepisach odrębnych.

6.2. Gospodarka wodno-ściekowa

W zakresie gospodarki wodnej przyjmuje się następujące kierunki:

- Zachowuje się istniejące ujęcia wód podziemnych.
- Dopuszcza się realizację nowych ujęć wód podziemnych po przeprowadzeniu odpowiednich badań zgodnie z przepisami odrębnymi.
- Przewiduje się utrzymanie i modernizację istniejącej gminnej sieci wodociągowej znajdującej się na terenie gminy.
- Należy dążyć do objęcia wodociągiem zbiorczym całej gminy.
- Na warunkach określonych w przepisach odrębnych i szczególnych dopuszcza się zaopatrzenie w wodę ze studni indywidualnych, zwłaszcza na potrzeby upraw oraz na obszarach usytuowanych poza aktualnym zasięgiem wodociągów zbiorowych.

W zakresie gospodarki ściekowej przyjmuje się następujące kierunki:

- Przewiduje się utrzymanie istniejącej gminnej sieci kanalizacyjnej znajdującej się na terenie gminy.
- Należy dążyć do objęcia zbiorczą siecią kanalizacji sanitarnej całej gminy z odprowadzeniem do oczyszczalni.
- Dopuszcza się rozbudowę oczyszczalni w Rzeczniowie.
- Odprowadzanie ścieków, może być realizowane do indywidualnych lub grupowych zbiorników bezodpływowych bądź do przydomowych oczyszczalni ścieków do czasu realizacji odpowiedniego systemu kanalizacji, na warunkach określonych w przepisach szczególnych i odrębnych.
- Dopuszczenie docelowego indywidualnego oczyszczania ścieków w przydomowych oczyszczalniach lub odprowadzenie ich do szamb, tylko na obszarach, które z uzasadnionych ekonomicznie względów nie zostaną przewidziane do objęcia zbiorczą kanalizacją sanitarną.
- Odprowadzanie wód opadowych powinno odbywać się na zasadach określonych w przepisach szczególnych i odrębnych.
- Nie dopuszcza się odprowadzania wód opadowych na nawierzchnie utwardzone ciągów komunikacyjnych,
- Kanalizacja sanitarna i deszczowa musi być prowadzona rozdzielnie.

6.3. Zaopatrzenie w energię elektryczną, gaz i ciepło

W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną przyjmuje się następujące kierunki:

- Zachowuje się istniejące napowietrzne linie energetyczne.
- Zaopatrzenie w energię elektryczną będzie odbywać się według warunków określonych przez dystrybutora energii i eksploatatora sieci – z istniejącego systemu energetycznego za pośrednictwem istniejących stacji transformatorowych.
- Dopuszcza się budowę, modernizację i przebudowę istniejących sieci i dostosowanie ich do potrzeb mieszkańców gminy.
- Dopuszcza się możliwość rozmieszczenia słupów i urządzeń niezbędnych z korzystania z linii w innych niż dotychczas miejscach.
- Zakłada się lokalizację nowych stacji transformatorowych, w ilości wynikającej z każdorazowego zapotrzebowania.
- W razie konieczności dopuszcza się wydzielenie odrębnych działek, przeznaczonych dla realizacji stacji transformatorowych obsługujących tereny przeznaczone pod zainwestowanie.
- Dla istniejących i nowopowstałych napowietrznych linii elektroenergetycznych nakazuje się wyznaczyć strefy technologiczne.

W zakresie zaopatrzenia w energię ciepłą przyjmuje się następujące kierunki:

- Zaopatrzenie w energię ciepłą na terenie gminy będzie następowało z kotłowni indywidualnych.
- W miarę możliwości, zwłaszcza na obszarach gęsto zainwestowanych oraz dla zespołów obiektów pełniących funkcje publiczne, zaleca się realizację kotłowni zbiorowych, ułatwiających zastosowanie rozwiązań i technologii proekologicznych.
- Zaleca się stosowanie ekologicznych źródeł energii cieplnej (takich jak: gaz przewodowy lub butlowy, olej opałowy, energia elektryczna, biomasa lub alternatywne źródła energii odnawialnej).

W zakresie zaopatrzenia w gaz przyjmuje się następujące kierunki:

- Gmina aktualnie nie jest zaopatrzona w gaz, należy rozważyć możliwość zgazyfikowania gminy.
- Do czasu realizacji sieci gazowej zaleca się korzystanie z gazu na dotychczasowych zasadach (gaz propan-butan dystrybuowany w butlach).
- Sieć gazową należy lokalizować zgodnie z przepisami odrębnymi.
- Stacje redukcyjne gazu należy lokalizować w miejscach wynikających z przebiegu projektowanej sieci gazowej według potrzeb.

W zakresie alternatywnych źródeł energii przyjmuje się następujące kierunki:

Na terenie gminy Rzecznów dopuszcza się realizację elektrowni wiatrowych. Urządzenia siłowni wiatrowych mogą być lokalizowane na terenach rolnych wyznaczonych na rysunku studium.

W procesie określania lokalizacji siłowni wiatrowych zaleca się zachować poniższe ustalenia:

- Lokalizacja siłowni wiatrowych nie może powodować ograniczeń w zagospodarowaniu istniejących i projektowanych w studium uwarunkowań

i kierunków zagospodarowania przestrzennego terenów przeznaczonych pod zabudowę związaną ze stałym pobytem ludzi.

- Siłownie wiatrowe muszą być lokalizowane w takiej odległości od istniejących i projektowanych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego terenów przeznaczonych pod zabudowę związaną ze stałym pobytem ludzi, aby nie narażać jej na ponadnormatywny hałas i drgania, zgodnie z przepisami odrębnymi. Minimalne odległości od:
 - zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi – 600 m
 - obiektów i terenów sportowych i rekreacyjnych – 600 m,.Dodatkowe wymagania dotyczące posadowienia elektrowni wiatrowych zostaną określone w decyzjach o środowiskowych uwarunkowaniach.
- Elektrownie należy lokalizować w komponowanych zespołach (3 – 10 sztuk).
- Na terenach przeznaczonych pod elektrownie wiatrowe każdorazowo przed realizacją elektrowni wiatrowych zaleca się przeprowadzenie badań dla konkretnych lokalizacji i inwestycji o znanych parametrach (m.in. moc i wysokość turbin) w celu określenia oddziaływania inwestycji na awifaunę i chiropterofaunę.
- Plany miejscowe powinny określać zasady kompozycji i wskazywać na obszary ekspozycji, w których lokalizacja elektrowni jest zabroniona. Plany miejscowe powinny również określać maksymalną wysokość konstrukcji urządzenia zależnie od warunków lokalnych, ujednolicać typ siłowni i kolorystykę w ramach jednej farmy. Kolorystyka winna być niekontrastująca jasna (np. biała, szara) a powierzchnia obiektów matowa, niedająca refleksów.

Dopuszcza się również wykorzystywanie innych alternatywnych źródeł energii takich jak energia słoneczna, biogazy, itp.

W zakresie telekomunikacji przyjmuje się następujące kierunki:

- Rozwój infrastruktury komunikacyjnej należy prowadzić w oparciu o ustawę dotyczącą telekomunikacji.
- Zaleca się rozwój usług i sieci telekomunikacyjnych w zakresie urządzeń sieci przewodowej oraz bezprzewodowej.
- Zaleca się budowę linii światłowodowych.

6.4. Gospodarka odpadami

W zakresie gospodarki odpadami przyjmuje się następujące kierunki:

Gospodarkę odpadami należy prowadzić zgodnie z ustawą dotyczącą gospodarki odpadami.

- Systemem gospodarowania odpadami należy objąć wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy.
- Zaleca się prowadzenie selektywnej zbiórki odpadów.
- Punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych powinny być łatwo dostępne dla wszystkich mieszkańców gminy,

- Zaleca się wyznaczenie miejsc, w których mogą być prowadzone zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych.
- Należy dążyć do podniesienia świadomości społecznej mieszkańców w ramach edukacji ekologicznej, w szczególności w zakresie minimalizacji wytwarzania odpadów oraz ich selektywnej zbiórki.

7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM ORAZ LOKALNYM

Lp.	Rodzaj zdania	Teren objęty inwestycją
Inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym		
1.	Objęcie ochroną prawną cennych krajobrazów kulturowych – Park Kulturowy Dolina Kamiennej	południowa część gminy
3.	Planowany/postulowany gazociąg wysokiego ciśnienia Iłża- Rzecznów- Lipsko o znaczeniu regionalnym i lokalnym wraz ze stacją gazową I-ego stopnia.	środkowa część gminy
4.	Ukształtowanie nowego ciągu drogi wojewódzkiej 747 łączącej ośrodki powiatowe: Przysucha – Szydłowiec – Lipsko – Opole Lubelskie	północna część gminy
5.	Zwiększenie lesistości (w tym zadrzewień i zakrzewień) m.in. w powiecie lipskim	cała gmina
6.	Wyposażenie w komunalne kanalizację i oczyszczalnie ścieków grup jednostek osadniczych przede wszystkim na obszarach zasilania GWZP (ONO i OWO)	cała gmina
Inwestycje o znaczeniu lokalnym		
1.	Komunikacja - modernizacja dróg	cała gmina
2.	Rozbudowa kanalizacji	cała gmina

8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH ISTNIEJE OBOWIĄZEK SPORZĄDZENIA PLANÓW MIEJSCOWYCH

Na terenie gminy Rzecznów nie znajdują się żadne tereny, dla których istnieje obowiązek sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych. W studium nie wyznacza się obszarów wymagających scaleń i podziałów nieruchomości, ani obszarów rozmieszczenia wielkopowierzchniowych obiektów handlowych. W związku z tym, jedynymi obszarami, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2012, poz. 647 ze zm.), są przestrzenie publiczne (rynek w miejscowości Grabowiec).

9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

W celu zrealizowania inwestycji polegającej na zlokalizowaniu na terenie gminy elektrowni wiatrowej gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszarów lokalizacji farm wiatrowych.

10. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Przez wzgląd na korzystne warunki naturalne (stosunkowo dobre gleby, sprzyjające warunki klimatyczne) rolnictwo jest priorytetową działalnością w gminie i kluczowym kierunkiem jej rozwoju. Mając na uwadze racjonalne wykorzystanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz dążenie do podniesienia opłacalności produkcji rolnej, ustala się następujące zasady gospodarowania:

- konsekwentne zwiększanie arealów gospodarstw rolnych,
- ograniczenie dalszego rozdrabniania gospodarstw istniejących,
- zwiększenie areалу sadów oraz upraw owocowo-warzywnych,
- rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego, zwłaszcza owocowo-warzywnego,
- utrzymanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, jako elementów lokalnego układu powiązań ekologicznych,
- rozwijanie działalności agroturystycznej i rolnictwa ekologicznego,
- podnoszenie kwalifikacji osób prowadzących gospodarstwa rolne.

Leśna przestrzeń produkcyjna

Na terenach lasów stanowiących własność Skarbu Państwa zrównoważoną gospodarke leśną należy prowadzić w oparciu o plany urządzania lasu dostosowane do szczególnych warunków siedliskowych. W przypadku lasów nie będących własnością Skarbu Państwa działalność gospodarczą regulują uproszczone plany urządzania lasów i inwentaryzacja lasów.

Ponadto, dla lasów ustala się:

- sukcesywne zwiększenia arealów gruntów leśnych (w szczególności zaleca się zalesić tereny przyległe do istniejących kompleksów leśnych i grunty V i VI klasy bonitacyjnej),
- dążenie do wyrównania granicy rolno-leśnej oraz łączenia izolowanych enklaw leśnych,
- budowę szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych i miejsc odpoczynku oraz innych obiektów ułatwiających ruch turystyczny,
- ograniczenie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

11. OBSZARY NARAŻONE NA NIEBEZPIECZEŃSTWO POWODZI ORAZ NA OSUWANIE SIĘ MAS ZIEMNYCH

Na terenie gminy występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których prawdopodobieństwo wystąpienia wynosi $p=1\%$, określone w "Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej - etap II – rzeka Krępianka". Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o zmianie ustawy Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw, studium ochrony przeciwpowodziowej sporządzone przez właściwego dyrektora regionalnego zarządu gospodarki wodnej, zachowuje ważność do dnia sporządzenia mapy zagrożenia powodziowego. Na tych terenach nie wprowadzono nowych terenów przeznaczonych pod zainwestowanie. Lokalizację nowych obiektów budowlanych na terenach zainwestowanych, w zasięgu obszaru szczególnego zagrożenia powodzią należy realizować zgodnie z przepisami odrębnymi. Za zgodne ze Studium uznaje się wprowadzenie na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów wynikających z opracowania ww. map zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego.

Ponadto w dolinach cieków i na obszarach bezodpływowych mogą wystąpić lokalne podtopienia spowodowane intensywnymi opadami deszczu lub wiosennymi roztopami.

Obszarami naturalnych zagrożeń geologicznych są tereny o znaczących spadkach terenu, zwłaszcza pozbawione szaty roślinnej, które w przypadku zwiększonej infiltracji wód opadowych, są najbardziej narażone na osuwanie się mas ziemnych. Ze względu na budowę geologiczną i ukształtowanie terenu na obszarze gminy nie występują tereny narażone na osuwanie się mas ziemnych.

12. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALNY FILAR OCHRONNY

Na obszarze gminy Rzecznów nie występują obiekty ani obszary, dla których należałoby wyznaczyć w złożu kopalni filar ochronny.

13. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCENIA, REHABILITACJI I REKULTYWACJI

Rekultywacja i rehabilitacja to działania mające na celu przywrócenie wartości użytkowych i przyrodniczych terenom zdewastowanym i zdegradowanym poprzez działalność człowieka. W przypadku zdegradowanych zabytków architektury i zespołów urbanistycznych zabiegi przywracające im wartość użytkową to rewaloryzacja i rewitalizacja, która dosłownie znaczy: przywrócenie do życia, ożywienie. Celem rewitalizacji jest przede wszystkim znalezienie nowego zastosowania i doprowadzenie do zmiany funkcji obiektów.

Rehabilitacji na terenie gminy wymaga większość obiektów zabytkowych. Pierwszym krokiem w tym kierunku powinno być opracowanie gminnej ewidencji zabytków, która pozwoli objąć ochroną najcenniejsze elementy dziedzictwa kulturowego i historycznej tożsamości regionu.

W przypadku prowadzenia na terenie gminy wierceń zgodnie z koncesją na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego, powstałe odwierty należy zasypywać zgodnie z kolejnością zalegania warstw.

Warto aby na terenach zabudowy usługowej, sportu i rekreacji powierzchnie biologicznie czynną kształtować jako zieleni uporządkowaną dającą wrażenie porządku i ładu w przestrzeni. Należy dbać o uporządkowanie zabudowy mieszkankowej, co do jej gabarytów, lokalizacji, formy architektonicznej i zastosowanych detali oraz kolorystyki.

Narzędziem do kształtowania ładu przestrzennego na terenie gminy jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

14. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW, A TAKŻE ICH STREFY OCHRONNE

Budowa elektrowni wiatrowej w znaczący sposób wpłynie na poprawę jakości powietrza poprzez zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych będąc tym samym narzędziem do realizacji postanowień Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu oraz Protokołu z Kioto. Ponadto realizacja wspomnianej inwestycji przyczyni się do realizacji pakietu klimatycznego, zgodnie z którym do 2020 roku 20% energii powinno pochodzić ze źródeł odnawialnych. Rozwój energetyki wiatrowej pozwala także na tworzenie nowych miejsc pracy a gminie przynosi wymierne zyski z podatków i dzierżawy terenów. Lokalizacja takiej inwestycji przynosi korzyści z dzierżawy terenów również mieszkańcom, którzy mogą w ten sposób zwiększyć wpływy do domowych budżetów.

Aby zapewnić bezpieczeństwo mieszkańców oraz środowiska przyrodniczego przy lokalizowaniu turbin należy:

- zachować odległość co najmniej 600 m od zabudowy przeznaczonej na pobyt stały ludności,
- utrzymywać nowe, liniowe elementy infrastruktury, takie jak np. drogi techniczne, w stanie bezdrzewnym.
- unikać oświetlania elektrowni światłem białym i migającym (nie dotyczy oczywiście oświetlenia wynikającego z przepisów dotyczących bezpieczeństwa ruchu powietrznego (Dz.U. z 2003 r. Nr 130, poz. 1193) - zaleca się jednak zastosowanie światła o minimalnej wymaganej przepisami mocy oraz ograniczenie do minimum błysków na minutę, oświetlenie powinno być jak najmniej widoczne z ziemi),
- niestosować sztucznego oświetlenia terenu inwestycji np. latarnie, podświetlenia turbin i masztów - światło takie koncentruje owady, zapewniając łatwe miejsce żerowania dla nietoperzy.
- w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wprowadzić zakaz zabudowy chronionej akustycznie na tym terenie i w pasie ochronnym (co najmniej 600m).

15. TERENY ZAMKNIĘTE

Na terenie gminy Rzecznów nie występują tereny zamknięte.

III. SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM

Podstawę do sporządzenia niniejszego studium stanowi Uchwała Rady Gminy Rzecznów Nr XVII/65/2011 z dnia 21 grudnia 2011 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rzecznów.

Projekt studium został sporządzony zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2012 poz. 647 ze zm.) oraz z wymogami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233).

Zmiany zaproponowane w niniejszym dokumencie służą przede wszystkim dostosowaniu polityki przestrzennej gminy do wymogów cytowanej wyżej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz istniejących uwarunkowań rozwoju. Kierunki zmian w polityce przestrzennej gminy uwzględniają zarówno oczekiwania władz samorządowych jak i mieszkańców oraz pozwalają na zachowanie zasad zrównoważonego rozwoju i kształtowanie ładu przestrzennego.

Przyjęte w studium kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy zostały oparte na analizie istniejącego zagospodarowania, ocenie zapisów obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz na prognozie potrzeb i celów rozwojowych gminy.

Przyjęte w studium rozwiązania mają na celu umożliwienie rozwoju gminy i poprawę jakości życia mieszkańców z jednoczesnym zachowaniem zasad ochrony środowiska przyrodniczego oraz poszanowania dziedzictwa kulturowego. Zostało to zapewnione m.in. poprzez:

- wskazanie terenów pod rozwój układu komunikacyjnego i infrastruktury technicznej – planowana przebudowa drogi wojewódzkiej 747,
- wskazanie terenów przeznaczonych pod zabudowę głównie mieszkaniową, usługową i produkcyjną,
- wskazanie terenów pod lokalizację usług sportu i rekreacji,
- wskazanie terenów predysponowanych pod lokalizację elektrowni wiatrowych,
- ochronę walorów przyrodniczych,
- ochronę dziedzictwa kulturowego i zabytków,
- uwzględnienie ponadlokalnych zadań publicznych.

W celu kształtowania ładu przestrzennego m.in. w rozwiązaniach dotyczących rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej przyjęto zasadę nie rozpraszania zabudowy poza ukształtowane istniejące zespoły osadnicze. Rozwój przestrzenny osadnictwa powinien polegać na uzupełnianiu istniejącej struktury osadniczej oraz jej rozbudowę poprzez dołączanie nowych terenów przylegających do niej.

Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. Dz. U. z 2012 poz. 647 ze zm.) studium nie stanowi aktu prawa miejscowego, jest jednak podstawowym dokumentem planistycznym kształtującym politykę przestrzenną oraz wyznaczającym kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy. Niniejsze Studium stanowi więc dokument kierunkowy, określający wytyczne przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, programów inwestycyjnych i operacyjnych oraz innych przedsięwzięć związanych z zarządzaniem przestrzenią.

Dzięki temu pozwala na prowadzenie gospodarki przestrzennej w sposób przemyślany, świadomy i przede wszystkim jednolity oraz rozważne planowanie inwestycji o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym. W związku z powyższym studium może stanowić swoistą ofertę promocyjną dla potencjalnych inwestorów.

Granice poszczególnych obszarów odpowiadają dokładnością skali mapy. Ich uściślenie oraz dostosowanie do granic ewidencyjnych nieruchomości nastąpi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.